

MÁRIA - NÁŠ VZOR

Tri série čítaní o Božej Matke

František Ziebura CM

Vydavateľstvo Sestier Loretaniek

Varšava 1984

Po slovensky vyšlo samizdatom, preklad: at

III. časť

59 „BUDETE VEĽA TRPIEŤ, ALE BOŹIA MILOŠŤ VÁM DÁ SILU”

SILA DUCHA V UTRPENÍ

59.1 Lucia, Hyacinta a František

Boli traja: Lucia mala desať rokov, Hyacinta deväť, František osem. Už pri prvej návšteve krásna Pani sľubuje im nebo. Ale zároveň hovorí aj o utrpení: „Budete veľa trpieť...” Nebo majú zaistené. Nepochopíme toto šťastie. A utrpenie? Hľa, čo hovoria: „Zato nič, že nás zabijú, predsa pôjdeme do neba!”

59.2 Utrpenie zo strany najbližších

Rodičia boli presvedčení, že deti klamú. „Lucia klame,” hovorila matka. „Toho som sa dočkala na staré kolená.” Rozpráva sa s ňou raz, päť, desať krát... Prosí, hrozí, berie do rúk metlu, zvyčajný prostriedok trestu. „Spamätaj sa! Dnes večer pôjdeš k susedom, známym. Všade klamstvo odvoláš, povieš, že si nič nevidela!” Večer sa Lucia vráti a nič nehovorí. Sedí a plače, nič neodvoláva. Matka je v rozpakoch, rozhodla sa s ňou ísť k pánu farárovi. „Keď k nemu prídeme, kľakneš si, pobožkáš pánu farárovi ruku a povieš, že si klamala. Alebo to všetko odvoláš, alebo ťa zamknem do tmavej izby, kde neuvidíš nikdy slnko!” Postavila sa pred pána farára: ako mohla povedať, že nevidela, keď videla! Pán farár bol dobrý človek, snažil sa uspokojiť matku i dcérku. Ale oči Lucie, ktoré videli najzázračnejšiu krásu, mali vyplakať ešte veľa slz...

Susedia, známi - jedni kývali hlavami, iní sa škodoradostne a zlostne usmievali, ďalší hovorili, že deti sú zle vychované, že netreba šetriť metlu. Ach! Keby to bola moja dcérka, ja by som jej kyjakom vybil z hlavy všetky zjavenia! Aj dorastajúci chlapi čo-to povedali: „Lucia! Pozeraj, tam po streche sa prechádza tvoja Pani! A ty Hyacinta, ešte si tu? Kedy pôjdeš do neba? Poponáhľaj sa, lebo ti utečie!” Utrpenie dlho trvalo.

Rodina Lucie bola chudobná. Niekoľko oviec, niekoľko árov zeme - to bol ich celý majetok. Na tejto zemi sa pásli ovce, boli zasadené zemiaky, kukurica, fazuľa, bolo tam niekoľko ovocných stromov. Všetko na výživu rodiny. Od chvíle, keď sa zjavenia začali, nebolo ani reči, aby sa zem obrábala. Ľudia, voly, kone zdeptali a znivočili všetko. Luciina matka bola v rozpakoch. „Keď budeš chcieť jesť, choď a pros tú svoju Pani o chlieb,” hovorí Lucii. Jej staršie sestry šili a tkali. Takto živili rodinu. Od chvíle, keď sa začali zjavenia, do domu prichádzali ľudia zblízka i zďaleka, otázkam nebolo konca-kraja. Sestry nemohli usilovne pracovať, Lucia nemohla pásť ovce. Skončilo sa to tým, že ovečky predali. V dome bolo božie dopustenie. A všetku „vinu má na tom Lucia...”

59.3 Ďalšie utrpenia

A úbohá Lucia musí prijať ešte iné utrpenie. Prišlo z tej strany, z ktorej ho najmenej očakávala. Zo strany pána farára. Voči kňazovi mala - ako všetci ostatní - veľkú úctu. Ale pán farár bol uvažujúcim a rozvážnym človekom. Nemohol pochopiť, že Mária prichádza z neba len preto, aby povzbudzovala k modlitbe sv. ruženca. „Predsa modlitba sv. ruženca je u nás rozšírená,” hovoril. „Konečne, keď je zjavenie pravdivé, Boh o tom upovedomí obyčajne farára alebo spovedníka. A tu nič. Nie je to náhodou diabla vec?” Tento názor zdesil i Luciu. Ťažko pripustiť, aby sa pán farár mýlil. Či sa naozaj nemýli? Pre Luciu nastúpili dni čierne ako noc.

Podelila sa so svojím smútkom s Hyacintou a Františkom. „Nie! To nie je diabol!” prehlásil bez rozmýšľania František. Svoje tvrdenie zdôvodnil prostým, detinským spôsobom: „Diabol je škaredý, ošklivý. Diabol je v pekle, pod zemou. Naša Pani je pekná, oslňujúca a zhora prichádza. Vidíme, ako hore odchádza. A je tak veľmi, veľmi dobrá!” Františkova argumentácia bola slnečným lúčom, ktorý zahnal tmavú noc. V tejto noci zablúdila Luciina duša. Bude mať už teraz pokoj a ticho v

duši? Nie, nebude mať! Prichádzajú civilné vrchnosti, ktoré sú nepriateľsky naladené nielen proti Cirkvi, ale aj proti akémukoľvek náboženstvu. Predstaviteľom týchto civilných úradov pre okolie Fatimy bol

Artur de Oliveira Santos. Polointeligent, pôvodne klampiar. Sobodomurár, čo pomocou slobodomurárov dostal toto miesto. Nájde primerané prostriedky, aby zlikvidoval túto fatimskú záležitosť. Bratia slobodomurári budú s ním spokojní.

Je ráno 13. augusta. Zvlášť si vybral tento deň. „Aj ja chcem vidieť zázrak,” klamal. „Pôjdeme všetci. Deti vezmem do svojho voza. Kde sú deti? Zavolajte ich!” Deti práve prišli. „Podťe, sadajte!” volá úradník a priam násilím ich ťahá do voza. „Najprv pôjdeme k pánu farárovi.” Bola v tom vypočítavosť. Chcel vedieť, čo povie kňaz. Správanie pána farára bolo jemné a dôstojné. „Kto ti povedal to, o čom si rozprávala?” pýtal sa Lucie. „Hovorila mi to tá Pani, ktorú som videla.” „Tí, ktorí rozširujú klamstvá, čo na svete robia veľa zla, budú odsúdení a pôjdu do pekla, ak nepovedia pravdu.” „Ak tí, čo klamú, pôjdu do pekla, potom ja do pekla nepôjdem, lebo neklamem. Hovorím len to, čo som videla a čo mi tá Pani rozprávala.” „Je pravda, že tá Pani ti zverila tajomstvo?” „Áno, ale nemôžem ho vyzradiť. Ak pán farár chce, môžem sa na to opýtať Panej. Keď ona povolí, poviem.”

59.4 Pani povedala: „Budete veľa trpieť...”

Deti na to pamätajú. To, čo bolo doposiaľ, bolo peknou idylou. Blížia sa okamihy tragického napätia. Deti preukážu neobyčajnú silu ducha a hlbokú vieru. „Keď nás zabijú, pôjdeme rovno do neba,” hovorí Hyacinta. Plače, lebo sa nemôže zmieriť s myšlienkou, že zomrie a ani sa nerozlúči s rodičmi. Keby aspoň matku uvidela...! Úbohé dieťa. Výsluch u pána farára sa skončil. Úradník nič nenašiel, do čoho by sa mohol zadrapiť. Rozhodol sa robiť na vlastnú päsť. Rozhodol sa, že vezme deti do

Ourem, do svojho domu. Deti protestovali. Nič nepomohlo. Zamkol ich do izby. „Nevyjdete odtiaľ,” povedal, „kým nepoviete tajomstvo!” Prešiel 13. august, deti Pani nevideli. 14. augusta úradník zavola deti. Pýta sa, potom sľubuje, vyhráza sa, že pôjdu do väzenia. A vyhrážku splnil, predsa štátna moc nemôže prehrať. Väzni mali nezvyklé divadlo: malé deti. Prečo sú tu? Čo urobili? My sme niečo iné. Máme na svedomí krádeže, lúpeže, vraždy... Ale deti? Pýtali sa ich, tešili ich, potom začali spievať, hrať na harmonike, aby ich rozveselili. Jeden vzal Hyacintu do tanca. Rada tancovala, ale nemohla zabudnúť na Pani, ktorú nevidela, ani na smrť, ktorá ju čaká. Nakoniec videla,

že tanec nie je najlepšou prípravou na vstup do neba. Len čo sa tanec skončil, vzala z krku medailón, podala ho väzňovi, aby ho zavesil na klinec, ktorý bol zatĺčený do steny. Väzni narýchlo postavili aj oltárik, deti si kľakli a začali sa modliť ruženec. Starí kriminálnici bez rozmýšľania si pokľakali a väznica azda po prvý raz od svojej existencie sa stala kaplnkou, v ktorej sa všetci zbožne modlili.

Náhle sa otvorili dvere. Vošiel žandár a rozkázal, aby deti išli za ním. V kancelárii čakal úradník. Štátna moc nemôže prehrať! Túto vetu mal stále v hlave. Znova žiadal od detí, aby vyzradili tajomstvo. A keď deti tajomstvo nepovedali, hlasno zavola: „Pripravte vriaci olej!” Deti zatiaľ zavrel do vedľajšej izby. „Rozmyslite si, radím vám!” O chvíľu ako prvý zavola Hyacintu. „Olivový olej čoskoro začne vriieť. Vravím ti posledný raz, povedz tajomstvo! Ak nie...” Hyacinta sa chveje na celom tele, ale mlčí. „Odveď ju a hoď ju do kotla!” zakričal úradník. Ozrutný žandár chytil ju za rameno a odviezol ju. Maličká so slzami v očiach kričí: „Ó, Ježiš, Mária, zachráňte ma!” Dvere sa zamkli. Zavolali Františka: „Tvoja sestra je už uvarená, teraz je rad na tebe. Hovor, aké je to tajomstvo?” „Nemôžem! Nikomu ho nemôžem povedať!” „Nemôžeš? To je tvoja vec! Podme! Berte ho!” Chlapec videl strašné žandárovo oči, ale pomyslel si: „Bude to trvať len krátku chvíľu, a potom nebo na veky!” Aké bolo jeho prekvapenie, keď vo vedľajšej izbe miesto kotla s vriacim olejom našiel zdravú a usmiatu sestru! Lucia bola veselá. Počítala s tým, že nebeská Pani jej dá

potrebnú silu. A nesklamala sa. Úradník - slobodomurár prehral. Na vlastnej koži sa presvedčil, že aj štátna vrchnosť môže prehrať. Keď videl svoju porážku, nasledujúci deň odviezol deti na faru. Aby sa nemusel hanbiť, zvolil si takú chvíľu, kedy ľudia boli v kostole na bohoslužbách.

„Budete veľa trpieť“. Boh vždy dáva potrebnú silu. Deti mali zaistené nebo. To ich duchu dávalo neobyčajnú silu. A my? „V nádeji sme boli spasení!“ hovorí sv. Pavol (Rim 8,24). Vám bola istota, u nás je nádej. Nech Boh našu nádej,

60 „BUDEM SA ZA TEBA MODLIŤ.” DOBROTA

60.1 Mária sa modlí

Čo sú to za slová? Budem sa modliť. Za koho? Marietta z Banneux (Belgicko) Má dvanásť rokov. Je najstaršou zo siedmich detí. Pomáha matke, lebo doma nemajú slúžku. Často vynecháva školu, taktiež aj nedeľnú sv. omšu. Od polovice októbra do polovice januára nebola ani raz v kostole. Na hodine náboženstva, ak príde, na otázky pána farára nevie odpovedať. A takéto dievčatko si Mária vybrala. Ju navštevuje. Mária vie, čo robí. Pán Ježiš povedal: „Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí“ (Lk 5,31). Marietta mohla byť morálne zanedbaná, ale mala dobrú vôľu. Už pri prvej návšteve vidiac peknú Pani vzala do rúk ruženec, ktorý kedysi našla na ceste a modlila sa. To bolo v nedeľu. V nedeľu išla do kostola a zúčastnila sa na sv. omši - na veľký údiv pána farára. Od kamarátok sa dozvedala, akú úlohu dal pán farár z katechizmu, naučila sa ju a dobre odpovedala. A čo viacej, keď Pani druhý raz prišla, Mariettin otec, ktorý toto všetko videl u svojho dieťaťa, obrátil sa. Išiel k sviatosti zmierenia a k sv. prijímaniu.

Pri tretej návšteve, vo štvrtok 19. januára 1933, Mária sľubuje modlitbu: „Budem sa za teba modliť!“ Vzrušujúce slová! Len si pomyslime, že keď sa modlíme ruženec, v každom „Zdravas, Mária“ hovoríme: „pros za nás“. Ak k ružencu pridáme Loretánske litánie, za každou invokáciou znova a znova hovoríme Márii: „oroduj za nás“. Teda dohromady to opakujeme asi sto krát. Toľko krát prosíme Máriu, aby sa za nás modlila, aby za nás prosila, orodovala. Ani po toľkých prosbách nie sme si stopercentne istí, či sa za nás bude modliť. Tu dvanásťročnej Mariette Mária sama, z vlastnej iniciatívy, hovorí: „Budem sa za teba modliť.“ Pozrime, čo znamenajú tieto slová v ústach Márie. Keby Mária bola Bohom, hovorili by sme: „Zmiluj sa nad nami!“ Alebo: „Oslobod' nás!“ „Daj nám!“ „Dožič nám!“ Ale Mária nie je Bohom. Je človekom. A predsa ako Božia Matka môže všetko dostať, o čo prosí. Šalamún povedal svojej matke: „Pros, matka, tebe nič neodrieknem“ (1 Kr 2,20). Azda Boh bude menej dobrý voči svojej matke ako Šalamún? Preto všetci duchovní spisovatelia jednohlasne tvrdia, že Boh nič nemôže Márii odrieť, stačí jeden pohľad, jedno znamenie, jedna myšlienka. „Jej prosba je viac rozkazom ako prosbou,“ povedal jeden svätý. A učený Suarez hovorí: „Keby Mária prosila o nejakú milosť, hoci celý nebeský zbor by prosil o niečo opačné, vypočutá by bola Máriina prosba.“

60.2 „Budem sa za teba modliť.”

Za čo sa bude modliť Mária? Vieme to? Vieme jednu vec: existuje hierarchia hodnôt v materiálnych veciach: zlato má najväčšiu hodnotu, striebro menšiu, železo, olovo ešte menšiu. Existuje aj hierarchia povinností: jedny sú dôležité, iné menej dôležité. Tu sa niekedy v našich úsudkoch mýlime. Je hierarchia aj v modlitbe. Nieкто prosí, aby vyhral na lotérii, iný o dobré počasie na výlet. Je to také dôležité? Mária vidí veci správnejšie a lepšie vie ohodnotiť stupne našich dočasných i večných potrieb. Predovšetkým nezabudni, že sme stvorení pre večnosť. Tomuto najvyššiemu cieľu musia byť podriadené všetky ostatné ciele. Koniec koncov veľkého Boha môžeme prosiť o veľké veci. Ale ako nám to ťažko ide. Mária vie prosiť a prosí - dokonca i tam, kde my myslíme na malé alebo i nám škodlivé veci.

Hlboko veriac a zbožná duša takto hovorievala : Bože, prosím ťa o päť milostí: 1. o obrátenie istého hriešnika; 2. o obrátenie istého heretika; 3. o spásu umierajúceho suseda; 4. o kňazské povolanie istého mládenca; 5. prosím za istú mladú dušu, aby mala veľkú lásku k Eucharistii. Takéto intencie majú veľkú šancu, že si naklonia Božiu láskavosť. Ide ešte o to, kto tieto intencie predkladá? Lebo, zo všetkých intencií, prosieb, ktoré sa prednášajú Bohu, najcennejšie sú Máriine. Preto tak radi prosíme Máriu o príhovor, prosíme ju, aby predložila naše prosby Bohu.

„Budem sa za teba modliť.“ Nieкто by si mohol pomyslieť: keby Mária mala voči nejakému stvoreniu odpor, tak azda len voči hriešnikovi. Ona - najkrajšia ľalia, najčistejšia, Nepoškvrnená, a hriešnik váľajúci sa v morálnom bahne! Predsa sú to také protiklady, ako medzi svetlom a tmou. Bude chcieť Mária priblížiť sa k takej tme? K tomu ešte modliť sa? Hriešnik je pôvodcom utrpenia a smrti jej Syna. Či tá, čo plakala nad Synovou smrťou, má sa teraz zľutovať nad tým, ktorý v slepej zlobe túto smrť obnovuje? Máriino prvé slovo má byť: „Prestaňte hrešiť! Prestaňte zraňovať Srdce môjho Syna - len vtedy sa vás ujem, len vtedy za vás budem orodovať a budem pre vás prosieť zľutovanie!“ Keby Mária k nám hovorila takým jazykom, myslím si, že by sme ho museli rozumieť a uznali by sme Máriine dôvody! Áno! Ale potom by Mária nebola tým, čím je: Útočišťom hriešnikov! Mária miluje hriešnikov - nie preto, že hrešia, ale preto že hynú ich duše. A Mária chce zachrániť tieto duše. Hriech nenávidí, ale duše miluje. Lekár nenávidí chorobu, ale miluje chorého a robí všetko, aby mu navrátil zdravie. Podobne postupuje matka. Dobrá matka miluje všetky svoje deti. Avšak najväčšiu lásku prejavuje chorému dieťaťu, lebo choré dieťa potrebuje najviac matkinej opatery. Podobne aj Mária. Viacej súcitu prejavuje tým, ktorí potrebujú viacej opatery jej materinského srdca. Stadeto pre nás plynie veľká radosť: napriek hriechu ... Mária sa za nás modlí, oroduje za nás, myslí na nás, miluje nás. „Budem sa za teba modliť.“

60.3 Máriina dobrota

A ešte niečo. Milujeme dobrotu. Hľadáme dobrotu. Ctíme a vážime si dobrodinco, staviame im pomníky. Kde je však dobrota, ktorú by bolo možné porovnať s Máriinou dobrotou? Poznáme dobrodinco ľudstva. Gutenberg - pripisuje sa mu nielen vynález, ale aj zdokonalenie a rozvoj tlačiarenskeho umenia. Fleming objavil penicilín - dobrodinca ľudstva. Pasteur objavil sérum proti besnote - dobrodinca ľudstva. Braille vynášiel písmo pre slepcov - dobrodinca ľudstva. Každý veriaci človek uzná, že najväčším dobrodincom ľudstva je trojjediný Boh. A po Bohu - Mária! Ona môže vstúpiť do každého domu, do každej rodiny. Môže sa priblížiť ku každému človekovi. Vzdelaný, analfabet, bohatý alebo chudobný; Európan, Číňan alebo africký černocho - Mária nerobí rozdiely. Všetci sú jej deti. Každému môže povedať: „Vieš, pre teba som vydala na smrť svojho Syna...“ Vydala ho na smrť. A nám, vinníkom tejto smrti - odpúšťa! Prijíma nás za svoje deti. Oroduje za nás. Podobnú dobrotu svet nevidel od začiatku svojho jestvovania.

Sú ľudia, ktorí nepoznajú Máriu. Nikdy sa k nej neobrcajú, nikdy ju neprosia: „Oroduj za nás!“ Mária na nich pamätá a nájde cestu, ako pre nich získať predrahe zlatu Božích milostí.

Žila v portugalskej kolónii Macao, južne od Číny. Žena, starenka. Nebola pokrstená, nevedela sa modliť, nepoznala nášho Boha... Môže pre ňu Mária niečo urobiť? Čo a ako? Istého dňa naša starenka vidí na ulici v smetníku obraz - pekná Pani. Páčila sa jej. Vzala ho, priniesla domov, očistila a zavesila na stenu. Starenka chudobne a sama býva, pracuje, hoci má už osemdesiat rokov... Katolícke rehoľnice chodia po meste, hľadajú chudobných v ich lepenkových búdach. V drevenej chatrči našli starenku. Je milá, ochotne rozpráva. Rehoľnice uvideli na stene obraz. Začudovali sa: predsa to nie je katolícky dom. „Odkiaľ máte ten obraz?“ „Zo smetníka.“ „Tam ste ho našli?“ „Áno. Bolo mi ľúto tejto peknej Panej...“ „Viete, kto je to?“ „Nie!“ Rehoľnice - jedna z nich bola Poľka - jej vysvetlili... „Prosím, pokrstite ma, hneď teraz! Chcem byť v nebi s mojou Paňou...“ V jej očiach bolo toľko úprimnosti, že rehoľnice splnili jej želanie: pokrstili ju! Veľmi sa tešila, veľmi ďakovala! Slzy v očiach hovorili viac ako slová... Pri nasledujúcej návšteve rehoľnice navštívili aj starenku. Nenašli ju. Zomrela dva dni po krste. Nie je to obdivuhodné? Zo smetia vzatá pekná Pani - a táto

pekná Pani z chudoby dočasného života prevádza starenku do rajských palácov. Obdivujeme cesty našej nebeskej Pani. Amen.

61 „NEBOJTE SA!” BÁZEŇ BOŽIA

61.1 Ľudia sa boja

Ľudia majú jednu vlastnosť, ktorú nemá Boh: boja sa. Boh sa nikdy nebojí. Človek sa bojí. A slová: „Nebojte sa!” často počujeme. Už v Starom zákone, keď Boh, na hore Sinaj dával prikázania za rachotu hromov a bleskov a ľud sa bál a triasol, hovoril Mojžišovi: „Ty nám rozprávej a budeme ťa počúvať. Nech nehovorí s nami Boh, aby sme nepomreli.” A Mojžiš na to povedal ľudu: „Nebojte sa!” (Ex 20,19-20). Anjel sa zjavil Gedeonovi. Keď Gedeon spoznal, že je to anjel, naľakal sa. Ľudia boli všeobecne presvedčení, že kto videl Božieho anjela z tváre do tváre, musí zomrieť. Boh uspokojil Gedeona a povedal mu: „Neboj sa! Neumrieš!” (Sd 6,23). Izaiášovi Boh trikrát povedal: „Neboj sa, veď s tebou som ja; neobzeraj sa, veď ja som Bohom tvojím...” (Iz 41,10).

V Novom zákone čítame, že Zachariáš zbadal anjela na pravej strane oltára a zľakol sa. Anjel ho uspokojil a povedal mu: „Neboj sa, Zachariáš! Tvoja prosba bude vypočutá” (Lk 1,13). Aj Mária sa zľakla, keď ju anjel pozdravil. Ale anjel jej povedal: „Neboj sa,, Mária, lebo si našla milosť u Boha” (Lk 1,30). Keď sa narodil Ježiš, prišiel anjel a povedal pastierom: „Nebojte sa! Hľa, zvestujem vám veľkú radosť” (Lk 2,10). Neskôršie, keď sa Pán Ježiš premenil na hore Tábor a keď sa ozval z oblaku hlas, apoštolovia padli na tvár a veľmi sa zľakli. Ježiš sa k nim priblížil, dotkol sa ich a povedal im: „Nebojte sa!” (Mt 17,7). Inokedy apoštolí boli v loďke. Zrazu vidia: niekto kráča po vode. Nevidia, kto to je. Od strachu skríknu. Pán Ježiš sa im dáva poznať a hovorí im: „Ja som to, nebojte sa!” (Mt 14,27).

Človek sa bojí. No musia to byť nekonečné nadzemské zjavy a skutočnosti, aby vyvolali u človeka strach. Malé dieťa sa bojí vstúpiť do tmavej izby. Keď zbadá cudziu osobu, uteká k matke - bojí sa. Aj starší, skúsený človek sa bojí. Totiž vie, že vo vesmíre je malým, bezvýznamným práškom, najnižšia hora je väčšia ako on. A keď sa blíži katastrofa, keď sa loď topí, keď zúri búrka a hromy, keď hrozí zemetrasenie, keď povodne ohrozujú rozľahlé kraje, keď oheň ničí dediny a mestá - vtedy sa človek bojí. Hoci by mal vedecké diplomy a vysoké postavenie v ľudskej spoločnosti, hoci by bol vyznamenaný medailami, rádmi a vydobyl si vysokú mienku o sebe, nič ho neuchráni pred pocitom strachu. Počul som, ako istý vojak pohoršlivým spôsobom hovoril o Bohu. Keď však prišla chvíľa odchodu na front, kde ako vieme, zbrane napravo a naľavo rozsievali smrť, náš hrdina zvažnel, stíchol, stal sa malým, možno že sa začal i modliť...

61.2 Mária hovorí: „Nebojte sa!”

Stalo sa to v La Salette 19. septembra 1846. Neznáma Pani sedí na kameni. Lakte položila na kolená, tvár si ukryla do dlaní - plače. Deti pozerajú - nevedia, čo si majú počať. Melánia odhadzuje palicu, Maximilián svoju palicu pevne drží v ruke. „Ak nám bude chcieť urobiť niečo zlé, udriem ju.” Pani vstane, odkrýva si tvár: „Deti moje, poďte bližšie,” hovorí. „Nebojte sa!” Pri prvom zjavení vo Fatime Mária tiež hovorila: „Nebojte sa! Nič zlé vám neurobím!” A deti sa nebáli, nebáli sa ani vtedy, keď im úradník pohrozil, že ich zabije. „Zabije? Tým lepšie. Veľmi milujem Pána Ježiša a Božiu matku. Tým skôr ich uvidím!” hovorí Hyacinta.

Keď Mária hovorí: „Nebojte sa!” víťazí nad každým strachom. Nemáme sa už nikdy a ničoho báť? Vôbec nie! Strach, úzkosť, obava sú ľudské pocity, ktoré sú niekedy odôvodnené, dokonca potrebné. Zo zverinca utečie lev alebo tiger, beží po ulici, všetci utekajú, boja sa. Jedovatý had alebo besný pes môžu urobiť veľa zla. Dobré, keď sme opatrní. Vedľa takého odporúčaného strachu a bázne môže existovať iná bázeň, ktorú treba nazvať svätou. O tejto bázni hovorí Mária, keď pri

návšteve Alžbety hovorí Magnifikat: „Jeho milosrdenstvo z pokolenia na pokolenie s tými, ktorí sa ho boja”. Táto bázeň je spasiteľná, je nám na osoh.

Ak Mária hovorí deťom: „Nebojte sa!”, tým sa milujúcim hlasom obracia ku všetkým ľuďom: „Nebojte sa! Lebo Boh je milosrdný, ale zároveň aj nekonečne spravodlivý!” Mária pozná Sv. písmo a vie, že „Božia bázeň je počiatkom múdrosti” (Prís 9,10). Nikdy nebude múdrom ten, kto sa nebojí Boha. V každodennom živote často opakujeme: „Boj sa Boha!” alebo: „Ty sa Boha nebojíš?” Tieto slová už dávno pred nami povedal dobrý lotor na kríži svojmu spolu ukrižovanému druhovi: „Ani ty sa nebojíš Boha?” (Lk 23,40). „Šťastný je muž, ktorý sa bojí Pána” (Ž 112,1). „Nebojte sa!” tu: „Bojte sa!” lebo „ľudia budú zmierať od strachu a od očakávania, čo príde na celý svet” (Lk 21,26).

61.3 Naša slabosť

Naša bázeň má vyvierať z pocitu našej slabosti. Máš pred sebou veľký cieľ a nevieš, či ten veľký cieľ dosiahneš. Si slabý, nestály, lenivý, naklonený k zlému, každú chvíľu ti hrozí smrť a po smrti súd. Nevieš, či vydržíš. Dobré vieš, že Saul začal dobre, ale nevydržal v dobrom. Aj Šalamún či Judáš, tisíce ľudí, ktorí dostali milosť krstu a tešili sa prvému sv. prijímaniu, nakoniec spravodlivým rozsudkom boli naveky zavrhnutí. Tridentský koncil hovorí: „Nikto na zemi, bez Božieho zjavenia, nemôže byť úplne istý, že vytrvá v Božej milosti a bude započítaný do počtu vyvolených. Boží prísľub je istý, ale neistá je naša spolupráca s milosťou a neisté je naše vytrvanie v dobrom.” Sv. Bernard hovorieval: „Nikto nevie, či si zaslúži lásku alebo nenávisť.” Často plakal a hovoril: „Ktovie, či azda ja nebudem odsúdený?” Sv. Filip Neri na ulici volal: „Som zúfalý, som zúfalý!” Keď istý rehoľník počul tieto slová, prišiel k nemu a povedal mu: „Prečo si zúfalý? Predsa Boh je nekonečne dobrý!” Svätý odpovedal: „Ja nepochybujem o Božom milosrdenstve. Dôverujem Bohu! Ale zúfam nad sebou!” Vidíme, že veľkí svätí báli sa o svoju budúcnosť. Bála sa aj Mária?

61.4 Mária-nevesta Ducha Svätého

Mária? Najsvätejšia, najčistejšia, Nepoškvrnená, milovaná dcéra nebeského Otca, matka Syna, nevesta Ducha Svätého! Mária - veľdielo, ktoré vyšlo z Božích rúk!

0. Olier píše: „Ako v strome a ovocí, ktoré je spojené so stromom, je jeden a ten istý život, tak aj v Márii a v Ježišovi bol jeden a ten istý vnútorný život, ten istý duch, ktorý rozsieval to isté svetlo a tie isté pocity! V Márii boli všetky kvety svätosti a všetko ovocie Ducha svätého, ktoré vypočítava sv. Pavol. Bola v nej „láska, radosť, pokoj, trpezlivosť, láskavosť, dobrotivosť, zhovievavosť, miernosť, vernosť, skromnosť, zdržanlivosť, čistota” (Gal 5,22-23). Tam niet miesta pre strach. Máriu, ten zázrak zázrakov vo svete vyvolených, raz uvidíme - daj Bože - v nebi. Amen.

62 MÁRIA SA USMIEVA ÚSMEV

62.1 Smiech

Pred niekoľkými rokmi zomrel v Ríme o. Dulau. V liste, v ktorom mi oznamovali jeho smrť, bolo napísané: „Jeho posledným slovom bol úsmev!” Smelý výraz. Slovo a úsmev. Predsa je rozdiel: slovo počujeme, úsmev vidíme. A predsa úsmev dokáže nahradiť slovo. Spomínam tu opravdivý fakt: kazateľ na ambóne úsmevom dokázal to, čo by nedokázal slovom. Zo zdravotných dôvodov odišiel o. Stanisław Skudrzyk TV;J do Rakúska. Bolo to v roku 1948. Požiadali ho, aby zastúpil p. farára v Parthenen. O. Stanisław vedel veľmi slabo po rumunsky, rusky a nemecky. V svojej knihe „50 rokov v reholi” píše: „V Parthenen som mal prvú nemeckú kázeň. Bolo to 8. decembra, sviatok Nepoškvrneného počatia Panny Márie. Skladal som viac nádej v pomoc Nepoškvrnenej než do svojej znalosti nemeckého jazyka - hovoril som smelo, raz tu, raz tam som sa mýlil pri „der, die,

das". Niektorí sa usmievali, iní chichotali, nakoniec som sa smial aj ja. A div, týmto smiechom môj kazateľský začiatok mi získal viac a skôr srdcia mojich ovečiek, ako by to bola urobila kázeň bez gramatických chýb."

Smiech plný žičlivosti... Ale niekedy i smiech môže byť smutný. Starček v nemocnici cez slzy pozerá na fotografie svojich detí. „Prečo plačete?“ pýta sa ho sestrička. On ukazuje na fotografie: „Nikto ma nepríde navštíviť!“ Potom zase hovorí so smutným úsmevom: „Môžem to od nich žiadať? Nemajú čas!“ Smutný smiech. Horšie je, keď je smiech prázdny, chvastavý, nezdravý, môže byť aj triviálny, zlomyseľný, diabolský. Pod rúškom smiechu sa niekedy chce ukryť zákerná duša. Tu však máme na mysli úsmev, ktorý je prejavom dobrosrdečnosti.

62.2 Úsmev

Pascal správne hodnotí cenu zdravého smiechu, keď píše: „Úsmev na perách otvára srdce, podporuje zdravie, povzbudzuje k dobrým činom. Ktosi povedal: „Úsmev je lacnejší ako elektrina, a dáva viacej svetla.“ Úsmev vidíme na tvárach svätých, lebo tí najlepšie chápali, že ak niekto slúži Bohu, nemá mať zamračené čelo alebo melancholickú tvár. „Smutný svätý je smutný svätý!“ Sv. Filip Neri - stačí pozrieť na túto peknú postavu: solídna zbožnosť, veselá myseľ, neustály úsmev na tvári. Sv. Ignác z Loyoly hovorieval svojim: „Smejte sa a vyrastajte na silných ľuďoch!“ Sv. Terézia z Avily: „Od hlúpej zbožnosti a od svätých s kyslou tvárou - zachovaj nás, Pane!“

„Prosím, usmievajte sa!“ hovorí fotograf, keď má zhotoviť snímok. Úsmev natrvalo zostane len na obrázku. Prečo len na obrázku? Najstratenejší zo všetkých dní je ten deň, cez ktorý sa človek neusmial“

(Chamfort). Zdravý smiech odporúčajú aj lekári. Dieťa, ktoré sa nikdy neusmeje, je chorým dieťaťom, trpí fyzicky alebo morálne: je uzavreté do seba, nedôverčivé, je vrtošivé. Dobrý vychovávateľ sa s úsmevom približuje k deťom. Koľko radosti sa mu za to dostáva!

62.3 Najlepšia vychovávateľka

Mária je najlepšou Matkou, najlepšou Vychovávateľkou, najlepším Lekárom. Má najviac detí. Ako sa k nim priblíži? S čím? Nepotrebuje nič vysvetľovať, pôjde s tým, čo má. Má úsmev, radosť, dobrotu, šľachetné, milujúce a spolucítiace srdce. Toto všetko dá.

V ulici du Bac v Paríži (1830) plače, keď predpovedá nešťastia, ktoré budú nasledovať po júlovej revolúcii. V La Salette sedí na kameni a plače, lebo vidí, že ľudia znevažujú Božie príkazy. V Lurdoch už pri prvom stretnutí mladá, pekná Pani sa usmieva na Bernadetu. Tým dievčaťu dodáva odvalu: „Usmievala sa tak nežne, akoby bola matkou,“ povedala neskoršie Bernadeta. Pri nasledujúcom zjavení, keď ju nahovorili priateľky, aby rozprskla niekoľko kvapiek svätenej vody, Mária sa usmiala, sklonila hlavu a prežehnala sa. Mária sa i pri treťom zjavení usmieva, keď jej Bernadeta podáva papier, pero a atrament, aby napísala svoje meno. Mária sa usmieva pri štrnástom a šestnástom zjavení. A keď pri šestnástom zjavení povedala: „Som Nepoškvrnené Počatie“, pomaly sa vzdalovala, usmievala sa a žehnala. O osemnástom zjavení sa môže povedať: „Posledným máriiným slovom bol úsmev“. I v Banneux(1933) sa mária usmievala na Mariettu. Pro siedmom a ôsmom zjavení sa stratil úsmev z jej tváre, keď hovorila: „Modlite sa, veľa sa modlite. som Vykupiteľova Matka. Som matkou Boha. veľa sa modlite.“

Keď sv. terézia Ježiškova bola ešte dieťaťom, veľmi vážne ochorela. Lekári vraveli, že neprežije. Začali hľadať pomoc u nebeského lekára: konala sa novένα svätých omší. A čo sa robí? terezka leží na posteli bledá a veľmi slabá. Vedľa kľáčia jej tri sestry a modlia sa k Božej matke, ktorej socha je v izbe. Zrazu sa socha božej Matky pohne, mária akoby živá približuje sa k terezke a usmieva sa na ňu. Onedlho Terezka vstane z lôžka úplne zdravá! ale na toto zázračné videnie a Máriin úsmev Terezka nikdy nezabudne. Ešte pred smrťou si naň spomína.

Viete, že tieto zázračné Máriine úsmevy obrátili ateistu. Veľká ryba, gróf de Bruinard, v nič neveril, ani v existenciu Boha. Hľa, čo píše sám o sebe: „V miestnych novinách som čítal, že Mária

sa usmieva. Rozhodol som sa ísť do Lourdes a vyhľadať Bernadettu. Našiel som ju na prahu domu, štopkala pančuchy. Po niekoľkých úvodných slovách hovorím - Ale aký bol ten úsmev?-Bernadetta sa začudovala a po krátkom mlčaní povedala-to by musel byť človek z neba, aby taký úsmev vedel zopakovať! - A nemôžeš ho zopakovať pre mňa? som nevercom a neverím v tvoje zjavenia! - Myslite si, pane, že som klamárou? - Nie, to nie! - pretože ste nevercom, zopakujem máriin úsmev. - Dievčina vstala, zložila ruky a na tvári sa jej zjavil taký nebeský úsmev, že čosi podobné som nikdy nevidel. zostal som v nemom údive a uveril som, že to mohol byť len úsmev z neba. Od toho okamihu prešlo veľa času, stratil som ženu a dve dcéry, ale zdá sa mi, že nie som na svete sám : žijem s úsmevom presvätej Panny".Úsmev dal nevercovi viac, než by mu mohli dať dlhé apologetické výklady. Posledným slovom umierajúceho kňaza bol úsmev. mária pri poslednom zjavení v Lourde nič nehovorila, len sa usmievala. A my? kto nám bráni, aby sme s úsmevom išli životom? smiech je lacnejší ako elektrina a dáva viac svetla. Amen.

63 "HLĽA, MATKA!"

Matkina láska nestarne

63.1 Anjel a človek

Jeden malý anjeliček stretol ľudskú dušu. Začal medzi nimi rozhovor. Počúvajte, obsah je skrátenejší. "Ja som šťastnejší než ty," hovorí anjel, "lebo viac ako ty milujem Ježiša. Ty - ja viem, máš otca, matku, bratov, sestry, priateľov... tvoja láska je podelená. Ja milujem len Ježiša, on je predmetom mojich myšlienok, predstáv a som šťastnejší ako ty, lebo sa nemusím starať o dočasné, materiálne veci. Nemusím spať, odpočívať, pracovať, aby som získal každodenný chlieb. Všetko moje úsilie ide tým smerom, aby som miloval Ježiša. Milujem ho viac ako ty, lebo ho vidím z tváre do tváre. Vidím jeho úsmev, počujem jeho hlas..." Duša odpovedá: „Milý anjel! Miluješ viac Ježiša, ale Ježiš viac miluje mňa ako teba! Pozri, dovolí ti Ježiš volať Boha 'Otcem'? Mne dovolil! Hovoríš, že vidíš Ježiša. Ja na oltári Ježiša nevidím, lebo je ukrytý, ale pri sv. prijímaní ho môžem prijať ako pokrm mojej duše. Ježiš vtedy vo mne býva ako hosť. Aj v tebe býva? Môžeš prijímať Ježiša pri sv. prijímaní?" „Žiaľ, nemôžem," odpovedá anjel, „ale je tu ešte jedna vec. Ty môžeš zhrešiť, môžeš uraziť Ježiša, ale ja nie!" Po týchto slovách duša zosmutnela. „Áno, žiaľ, zhreším. Naše postavenie nie je rovnaké. Ty si už v cieľi, v nebi. A ja som len na ceste k cieľu. A na ceste musím bojovať. Niekedy sa potknem, padám, zhreším. Ale či môžeš pochopiť, akou láskou ma Ježiš miluje? Len čo počuje môj hlas, prichádza, vyťahuje ma zo špiny, z hriechu, odpúšťa. Vieš, čo znamená získať odpustenie? A teraz najdôležitejšia otázka. Vieš, kto nám dal Ježiša? Ježiš mal matku a táto Ježišova matka je aj mojou Matkou. Som teda adoptovaným Ježišovým bratom. A hoci som hriešny, tak táto moja Matka je bez hriechu - čistá, pekná, nepoškvrnená. Je svätejšia, než všetci anjeli neba! Hľa, Ježišova Matka je i mojou Matkou!" Anjel udivený počúval, akoby nikdy predtým o tom nepočul. Naozaj?

Tajomstvá Božej lásky sú tak veľké, že žiadne stvorenie, ani anjeli v nebi, nepreniknú ich hlboký obsah.

63.2 „Hľa, matka!"

Dieťa si nikdy nevyberá matku a tu si Ježiš vybral. Miliardy matiek sú na svete, Ježiš si vybral tú jednu, jedinú. Od večnosti na ňu Boh myslel - a keď sa naplnil čas, prišiel anjel z neba. Zjavil Boží zámer... Prekvapená Mária sa pýta, ale vo chvíli, keď odpovedala: „Fiat - nech sa mi stane," stala sa Božou Matkou, lebo Slovo stalo sa Telom. Boží Syn v lone Márie sa stal nám podobný, stal sa človekom. Sv. Bonaventúra píše: „Bola to udalosť, ktorá sa nestala nikdy predtým a ani sa už

nikdy nestane!" Eva nás zruinovala svojou neposlušnosťou, Mária nás vykupuje svojou pokornou poslušnosťou! „Nech sa mi stane..."

Hľa, matka! Pre Boha Otca je najmilšou Dcérou, pre Ducha Svätého je Snúbenicou a Boží Syn jej hovorí: „Moja matka!" Máriino Božie materstvo je pre nás svätou skutočnosťou, najvyššou hodnotou, ktorú nikdy nepochopíme. Také veľdielo, že väčšie Boh nemohol stvoriť. „Mária," smelo hovorí teológia, „dotýka sa hraníc božstva." Spisovatelia všetkých čias s láskou o nej píšu. Sv. Ján Damascénsky: „Nech sú požehnaní tí, ktorí si uctia Božiu Matku." Sv. Tomáš Aquinský: „Presvätá Panna, ako Matka Boha, v istom stupni má nekonečnú dôstojnosť." „Kto by chcel opísať túto dôstojnosť," hovorí Bossuet, „pokúšal by sa opísať prehlbokú priepasť." A Peter Damian: „Kedykoľvek uvažujem o tejto nevýslovnej dôstojnosti, môžem sa len ponoriť v mlčaní do veľkého údivu a hlbokého obdivu." Hľa, Matka.

63.3 Mária nie je anjelom

Je ľudskou osobou. Ale osobou, ktorá vyvoláva úctu, radosť, lásku, vďačnosť. Aby sme si uctili Máriu, zhromažďujeme všetko, čo máme najkrajšie v našom jazykovom bohatstve. Samotné Lorentánske litánie predkladajú nám päťdesiat titulov, uctieваме v nej materstvo spojené s panenstvom i jej vysokú kráľovskú hodnotu.

Hľa, matka! Matka Kristova, Matka Cirkvi, Matka Božej milosti, najčistejšia, nepoškvrnená, Panna najmilšia, predivná, verná, ctihodná, mocná... Kráľovná všetkých obyvateľov neba i všetkých jej žijúcich detí! Hľa, Matka. Hovoríme: Zrkadlo spravodlivosti, Stolica múdrosti. Je príčinou, čiže Žriedlom našej radosti, voláme ju Hviezdou rannou, Ružou duchovnou, Archou zmluvy, Bránou nebeskou... Koľko viery, dôvery a najkrajších pocitov vložili sme do našich piesní...! „Celá krásna si, Mária, v tebe škvrny nijakej niet..." „Ó, Mária, prímluvnica naša,..." „K Márii voláme v každej úzkosti..."

Hľa, matka ! Výnimočná Matka. Býva v nebi, ale pozná svoje deti na zemi. Je Matkou tých, ktorí patria do katolíckej Cirkvi. Je i tých, ktorí nie sú pokrstení, ktorí nepoznajú kríž, Ježiša, ktorí ani nevedia, že sú vykúpení. Hľa, Matka.

63.4 Cez Máriu k Ježišovi

Americká vedkyňa Beecher Stove napísala: „Je mnoho drahocenných vecí, ktoré Boh môže dať človekovi dva krát, ale dá mu len jednu matku." Je to pravda: môže mu dať dvadsať, päťdesiat, osemdesiat rokov života; môže mu dať dva, päť, desať talentov, o ktorých hovorí evanjelium; môže mu dať veľké plochy zeme, celé provincie, mnohé mestá - ale len jednu matku. Má pravdu táto Američanka? Jej myšlienky neprekročili hranice prirodzeného sveta. V nadprirodzenom svete táto skutočnosť vyzerá ináč. Jednu matku mal len Pán Ježiš. My všetci máme dve matky: jednu pozemskú, druhú tú, ktorú nám dal Pán Ježiš. Uvedomujeme si, že sme mu tak zadĺžení, že tento dlh nikdy nesplátíme? Ani Ježišovi za to, že nám ju dal, ani Márii za to, že súhlasila byť našou Matkou! Dlh nesplátíme, ale môžeme realizovať Ježišov zámer. Aký zámer, aké želanie mal Ježiš, keď nám dával Matku? Dve slová: „Milujte a nasledujte!" Vystačia, aby vyplnili program nášho kresťanského života. Milujme tú, ktorá je vybraná spomedzi všetkých matiek, nasledujme jej pekný, pokorný, svätý život! Hľa, matka. Najistejšia a najkratšia cesta k Ježišovi vedie cez Máriu. Skrže Máriu k Ježišovi! Skrže Matku k Synovi.

64 ČO O NEJ HOVORIA?

„Ucti si svoju matku!"

64.1 Posledný dar

„Hľa, Matka!“ povedal umierajúci Ježiš na kríži. Nepovedal „Kráľovná“ ale „Matka“. Vysvetľuje to sv. Terézia Ježiškova: „Mária je viac Matkou ako Kráľovnou. „Hľa, Matka!“ Čo o nej hovoria? Najprv sa vyjadrilo nebo: „Milosti plná, Pán s tebou...“ Tieto slová z neba priniesol archanjel Gabriel. V katolíckom svete milión krát sa denne zopakujú. Každé z týchto slov, dokonca jednotlivé písmena každého slova majú taký veľký význam a hodnotu, že nie sme schopní rozumom ich pochopiť, ani jazykom ich vypovedať. Zázrakom zázrakov je Mária. Jediná osoba na priestore histórie celého ľudstva!

64.2 Matka

„Hľa, Matka!“ Počúvajte, čo hovoria veľmi učené ľudia a ľudia hlbokéj viery!

Sv. Alfonz Liguori: „Kto slúži Márii, má nebo také isté, ako by tam už naozaj bol. Je nemožné, aby bol zatratený Máriin služobník, keď jej verne slúžil a jej sa zveril. Keby sme pospájali lásku všetkých detí voči matkám, lásku všetkých matiek voči deťom, všetkých svätých a anjelov voči svojim ctiteľom - táto láska by sa ešte nevyrovnala tej láske, akú má Mária voči jednej z našich duší. Hoci by sme celý život zasvätili skúmaniu a rozširovaniu úcty Nepoškvrnenej, nevypovedali by sme všetky pochvaly, nedali by sme Márii takú úctu, akú si zaslúži!“

Sv. Ambróz: „Veľkosť Márie je tak preveľká, že keby sme ju chceli opísať, nestačí na to jazyk, tu zastáva každý rozum, sklamá všetky prirovnania a obrazy!“

Sv. Anzelm: „Je nemožnou vecou, aby sa neuskutočnilo to, čo sa ocitne v Máriiných rukách. Ten, za ktorého sa Mária čo len raz pomodlí, bude spasený. Keby som bol už jednou nohou v pekle, Mária by prišla na moje prvé zavolanie, aby ma odtiaľ vyrvala.“

Sv. Bernadeta: „Mária je tak pekná, že kto ju raz videl, chce sa mu umrieť, aby ju videl druhý raz!“

Sv. Bernard: „Keby Mária prosila o spásu obráteného hriešnika a všetci anjeli i celé nebo domáhalo by sa jeho zatratenia, Máriina prosba by bola vypočutá. Nezahynie ten, za koho sa prihovára Mária, lebo jej jediné slovo viacej znamená ako prosby celého neba. Kto zmeria šírku, výšku a hĺbku jej dobroty?“ Sv. Bernard nazývajúci ju „Hviezdou morskou“ prekrásne o nej napísal: „Keď bude na teba dorážať povíchrice pokušení, keď zovšadiaľ chmáry utrpenia budú na teba doliehať, pozeraj na Hviezdu morskú, vzývaj Máriu! Keď ťa opanuje pýcha a nafúkanosť, pozeraj na Hviezdu, volaj k Márii! Keď hnev alebo žiadostivosť, keď telesné vášne rozum ti zatemnia, volaj k Márii! Keď ťa podlomil zločin hriechu, keď ťa trápia výčitky svedomia, keď ťa trestá spravodlivý súd, keď pred sebou vidíš priepasť smútku a zúfalstva, myslí vtedy na Máriu! V nebezpečenstvách, v ťažkostiach, v pochybnostiach myslí na Máriu, volaj k Márii! Nech toto sladké meno nezamĺkne na tvojich ústach, nech sa nevytratí z tvojho srdca, ak chceš obsiahnuť milosti, ktorých je ono žriedlom! Kto nasleduje Máriu, nezablúdi. Kto vzýva Máriu, nebude zúfať! Kto na Máriu myslí, nezahynie! Ak ťa ona podoprie, nepadneš. Ak sa o ňu oprieš, nezakolíšeš sa. Ak ťa ona bude sprevádzať, bez veľkých ťažkostí prídeš do neba.“

Sv. Bonaventúra: „Ó, vy všetci, ktorí si chcete vy dobyť nebo, uctite Máriu! Krista vždy nájdete s Máriou a skrze Máriu. Ten, kto hľadá Krista mimo Márie, zbytočne ho hľadá!“

Biskup Bossuet: „Mária je matkou Boha, aby všetko dostala. Je Matkou ľudí, aby všetko dala.“

Sv. Efrém obracia sa k Ježišovi a takto hovorí: „Ty a tvoja Matka ste v každom ohľade pekní. Lebo v tebe, Pane, niet žiadnej škvrny, a v tvojej Matke niet nijakého hriechu“. A o Márii píše: „Veľkosť tejto Ženy sa nedá vypovedať. Ona si zasluhuje obdiv všetkých časov, všetkých cherubínov a serafínov.“

Sv. Germán: „Žiadne vojsko na svete sa nebojí tak dobre vyzbrojeného nepriateľa, ako sa satan bojí mena Márie! Ak niekto poznáva Boha, tak vďaka Tebe, presvätá Panna! Ak niekto dosiahne spasenie, tak vďaka Tebe, Božia Matka! Ak sa niekto zachránil v nebezpečenstve, tak vďaka Tebe, Panna a Matka! Ak niekto dostáva milosť od Boha, tak skrze Teba, Matka plná milosti!“

Sv. Gregor: „Nič nemôže odporovať tvojej moci, Mária! A tvoj Syn akoby splácal dlh, keď vypočúva tvoje prosby!”

Henrich Bars: „V jednom 'Ave Mária' je viac svetla a slávy ako vo všetkých katedrálnych vitrážach.”

Sv. Ján Mária Vianney: „Nazdávam sa, že len na konci sveta bude mať Mária úplný pokoj. Lebo ako dlho existuje svet, ťahajú ju zo všetkých strán. Mária je Matka, ktorá má veľa detí a je stále zaujatá - ide od jedného k druhému. Máriino srdce je voči nám také milé, že spojené srdcia všetkých matiek sú kúskom ľadu v porovnaní s jej srdcom. Keď hovoríme o pozemských záležitostiach, o politike... unavíme sa. Keď však hovoríme o presvätej Panne, nevyčerpáme sa. 'Ave Mária' je modlitbou, ktorá nás nikdy nevysilí. Boh mohol stvoriť krajší svet ako je tento, ale nemohol stvoriť dokonalejšiu bytosť ako je Mária.”

Sv. Ján Eudes: „Keby som poznal osobu, ktorá by milovala Máriu viac ako ja, išiel by som za ňou, aby ma naučila milovať Máriu lepšie, hoci by bývala sto míľ ďaleko.”

Sv. Ján Berchmans: „Neodpochiniem si, dokiaľ nebudem vrúcne milovať svoju Matku Máriu!”

Sv. Peter Damian: „Žiadna milosť nezostúpi z neba na zem, kým neprejde cez ruky Márie!”

Peguy: „V mechanizme spásy je 'Ave Mária' poslednou doskou záchrany. S ňou sa nemožno dostať do zatratenia!”

Sv. František Saleský už nehovorí o Nej, ale k Nej. Pekne sa modlí: „Pamätaj, presvätá Panna, že si mojou Matkou a ja som tvojím dieťaťom. Si veľmi mocná a ja som veľmi malý a slabý! Nehovor, dobrá Pani, že nemôžeš, lebo tvoj Syn dal Ti moc. Nehovor, že nemáš voči mne nijaké záväzky, lebo si spoločnou Matkou všetkých ľudí, a zvlášť mojou... Keby si nemala moc, ospravedlnil by som ťa: 'Je to pravda. Ona je mojou Matkou, ale je azda chudobná a slabá! Keby si nebola mojou Matkou, trpezlivo by som čakal, hovoriac: 'Ona je dosť bohatá, ale, žiaľ, pretože nie je mojou Matkou, nemiluje ma!' Pretože si však, presvätá Panna, i mojou Matkou a si mocná, ako ťa ospravedlím, keď mi odriekneš svoju pomoc a ochranu? Teda vidíš, moja Matka, že si povinná prijať všetky moje prosby! Na česť a slávu svojho Syna prijmi ma ako svoje dieťa, nepozeraj na moju biedu a hriechy, osloboď moju dušu a telo od všetkého, čo je zlé a daj mi všetky tvoje čnosti, zvlášť pokoru. Teraz mi daj všetky dary, dobrá a milosti, ktoré sa páčia Najsvätejšej Trojici: Otcovi, Synovi a Duchu Svätému.”

Uvažujme o Márii! Nasledujme ju, uctíme ju, milujme ju - je našou Matkou.

65 OD VEČNOSTI BOH NA ŇU MYSLEL

„Miloval som ťa večnou láskou.”

65.1 Pýcha

Keď sa pyšní anjeli vzbúrili, Boh zareagoval, neodpustil, lebo ako najdokonalejšie stvorenia lepšie vedeli ako ľudia, čo je hriech. Zhrešili s plným vedomím, s väčšou zlosťou a tvrdohlavosťou. Keď zhrešil Adam, Boh sa rozhodol zachrániť ľudstvo. Vyžadovalo to veľkú námahu. Nezdá sa byť u Boha „námaha” divné slovo? Stretáva sa Boh s nejakými ťažkosťami pri riadení sveta? Nie! Nemá žiadne ťažkosti. Ale, aby sme lepšie porozumeli, zastavme sa nad týmto slovom. Rozmýšľajme tak, ako rozmýšľajú ľudia. Hovorme ľudskou rečou, Boh sa nepohnevá, lebo vidí náš zámer: chceme lepšie pochopiť Božie tajomstvo, jeho dobrotu, spravodlivosť, múdrosť, lásku... - to sú ako Boží poradcovia, ktorí spolu sadajú s Bohom k stolu a radia. Boh by nebol Bohom, keby nebol nekonečný. A práve preto, že je nekonečný, mal podľa nášho uvažovania ťažkosti. Pozrime sa na ne.

65.2 Náprava Adamovho hriechu

Adamov hriech bol urážkou nekonečného Boha. V tomto hriechu bola akoby nekonečná zloba. Aby sa táto nekonečná zloba hriechu napravila, musel niekto odprosiť. Boha nemohol odprosiť človek, ani žiaden z anjelov. A tu je ťažkosť. Ako Boh tento problém vyrieši? Boží rozum a vôľa majú svoje vlastnosti. Nazvali sme ich poradcami Boha. Budú radiť:

a) Božia Dobrota hovorí: Treba odpustiť, zabudnúť. Áno, alebo treba sprístupniť!

b) Božia Spravodlivosť vyžaduje zodpovedné zadostučinenie. Ja tu nemôžem ustúpiť, ani neustúpim, čo treba urobiť?

c) Nekonečná Múdroosť niečo vymyslí. Áno! Boh sám zostúpi na svet. Neprestane byť Bohom, priberie ľudskú prirodzenosť. Bude to jedna Osoba, ale dve prirodzenosti: božská a ľudská. Bude to Boh a človek v jednej Osobe. Ako človek bude predstaviteľom ľudstva a bude odprosovať v mene ľudí. Toto odprosenie, zadostučinenie bude mať nekonečnú cenu, lebo spolu s človekom Boh bude odprosovať.

d) Spravodlivosť: Ale akým spôsobom Boh príde na svet?

e) Večná Múdroosť vyberie si Matku, príde na svet ako malé Dieťa. Vyvolí si Pannu a ona počne z Ducha Svätého, to Dieťa bude mať božiu prirodzenosť a bude Bohom. Zároveň bude aj opravdivým človekom ako „zrodený zo ženy“ (Gal 4,4), čiže bude pochádzať z ľudského pokolenia.

f) Láska: Ak tá panna má byť Matkou Božieho Syna, potom musí byť hodná tohto poslanca. Preto Láska jej dá taký stupeň dokonalosti, aký spolu nemajú všetci anjeli v nebi. Bude zachránená od prvotného hriechu - ona jediná zo všetkých ľudí.

Bude Nepoškrvnená! Boží Syn musí mať Matku v každom ohľade peknú, čistú, nevinnú, svätú. Tak musí byť! A tak bude! Boh od večnosti na ňu myslel. Neuvažoval tak, ako sme my vyššie uvažovali, lebo Boh nikdy nemal a nebude mať nejaké ťažkosti, on nemusí hľadať nijaké prostriedky. Prv ako stvoril hviezdy a hory, rieky a more, zem a nebo, myslel na Máriu. Preto na Máriu vzťahuje Cirkev vnuknuté slová: „Pred Pánom som bola prv, než čokoľvek učinil. Od večnosti som ustanovená!“ Najdôležitejšou udalosťou vo večnom Božom pláne nebolo stvorenie ani koniec sveta, ani posledný súd, ale tajomstvo Vtelenia a Vykúpenia. Čiže BOŽÍ Syn, Ježiš, a Mária, jeho Matka.

65.3 Vtelenie

Kardinál Štefan Wyszyński v máji 1959 v Čenstochovej povedal poľským kňazom, ktorí tam prišli na púť, tieto slová: „My potrebujeme Božiu Matku, ale aj Boh potrebuje Máriu.“ Tieto slová na prvý pohľad sa zdajú divné. Ako to, Boh potrebuje? Nie je dosť bohatý, nie je dosť silný? Nedokáže si sám pomôcť? Potrebuje Máriu? Hlbšie sa zamyslime: Boh chce vykúpiť ľudí a k spásu ich vedie cez ľudí. Bez Boha nikto, nikdy, nikde nemôže byť spasený. Boh robí všetko to, čo je najdôležitejšie, najpotrebnejšie. Ale k spolupráci volá ľudí. Každému človekovi určí presne vymedzenú úlohu, ktorú má splniť. Medzi tými ľuďmi, ktorí spolupracujú s Bohom, prvé miesto zaujíma Mária. Vykúpenie sveta sa začalo Máriou.

a) Boh Otec chce na svet poslať svojho Syna. Kto tomuto Synovi dá ľudské telo? Boh pozerá na Máriu. Poznal a videl ju od večnosti, ale teraz sa splnil čas. Preto k nej posielal anjela, ktorý jej oznamuje Božie plány. Boh čaká na odpoveď.

b) A treba hovoriť, ako Boží Syn potreboval Máriu? Bez nej ako by prišiel na svet? Ako čistý Duch? Ona ho porodila, dala mu telo, ktoré malo visieť na kríži, a krv, ktorá sa za nás mala vyliť do poslednej kvapky. Od Márie máme Ježiša, ktorý je na našich oltároch. Bez Márie by sme nemali ani obety na Kalvárii, ani sv. prijímania.

c) Mária - plná milosti - v svojom srdci už mala Ducha Svätého. Ale vo chvíli Zvestovania sa stalo niečo nové, čosi jedinečné v dejinách sveta. Vďaka tomuto pôsobeniu Mária sa stáva Božou Matkou, ale zároveň je i zostane Pannou. A ďalej: na Turíce Duch Svätý zostúpil na apoštolov i na Máriu. Ona bude Matkou rodiacej sa Cirkvi. K nej pôjdu apoštolovia po radu, svetlo a silu. Duch

Svätý potreboval Máriu pri počiatkoch Cirkvi. Potrebuje ju i dnes, aby cez ňu ďalej posväcoval duše.

65.4 Nepoškvrnená

Budeme sa teraz pýtať, prečo Mária, jediná zo všetkých Adamových detí, bola zachránená od dedičného hriechu? Prečo ona jediná mohla povedať Bernadete: „Som Nepoškvrnené Počatie”? Prečo nikdy nezhrešila osobným hriechom, závišťou, klamstvom, pýchou, lenivosťou...? Prečo po smrti bola s telom a dušou vzatá do neba? Prečo toto všetko? Prečo? Boh musel v bohatej miere obdarovať tú, ktorej zveril takú jedinečnú úlohu v dejinách ľudstva. Mária túto úlohu prijala a presne ju vykonala podľa Božieho plánu. A bola vždy taká, akú ju Boh chcel mať. Nikdy Boha nesklamala. Preto jej Boh dal všetko, čo jej mohol dať. Všemohúci, nekonečne bohatý, mohol stvoriť väčší svet, krajšie slnko, ale krajšie veľdielo od Márie stvoriť nemohol.

Aj na nás Boh myslel, na každého z nás. To, čo od večnosti plánuje, uskutočňuje v čase s matematickou presnosťou. Od večnosti na nás myslí a od večnosti nás miluje. Len po jednom túži, len jedno si žiada: aby sme boli hodní tejto lásky. Mária je nám i tu potrebná. Ona nám môže veľa pomôcť. Preto nám ju dal. Preto s Máriou spolupracujeme, s Máriou poďme k Ježišovi, a On nás bude milovať večnou láskou. Amen.

66 „MÁME JU TU. MÁME MÁRIU!”

„Z rozhodnutia neba zrodila sa Mária. Pred východom Slnka vychádza táto Zornička.”

Od stvorenia Adama narodenie Márie je najväčšou udalosťou na svete. Mária je Zornica, ktorá zvestuje narodenie Vykupiteľa sveta. Mária je predrahým darom, ktorý nám dalo nebo. Je to Bohom stvorený Raj, aby v ňom mohol dôstojne bývať Kráľ neba a zeme.

66.1 Narodenie

V Jeruzaleme je miesto, na ktorého posvätnosť pútnici často zabúdajú. Toto miesto sa nachádza neďaleko brány sv. Štefana. Stál tam domček Joachima a Anny. Tam sa narodila Mária. Tak hovorí ústne podanie. Mnohí odborníci ho pokladajú za autentické. O. Vincent, dominikán, vynikajúci znalec palestínskej archeológie, tvrdí, že už na začiatku II. storočia nachádzalo sa na tomto mieste sanktuárium. V 5. storočí bol tam postavený neveľký kostolík k úcte Panny Márie. Dnes na tomto mieste stojí pekný kostol sv. Anny, ktorý postavila rehoľa križovníkov a je najzachovalejší zo všetkých kostolov celej Palestíny. Jeden z posledných jeruzalemských patriarchov napísal: „Po svätom hrobe svätýňa Narodenia Panny Márie je najautentickejšou svätýňou Jeruzalema”. Po schodoch sa môže zísť do krypty, na miesto, kde sa narodila Mária. Na oltárikú stojí socha Nepoškvrnenej. Po pravej i ľavej strane sú mozaikové postavy Joachima a Anny. Rodičia predstavujú Dieťaťu kľačiacu postavu Adama a Evy. Pred oltárom radosť pre oči a srdce: Mária ako malé dieťa sa usmieva v kolíske. Tu sa narodila tá, ktorú všetky národy budú volať „blahoslavenou”.

Kto boli rodičia Márie? Tradícia hovorí, že sa volali Joachim a Anna. Pochádzali z kráľovského rodu, ale žili veľmi skromne, avšak to bola najmenšia nepríjemnosť. Ich najväčší žiaľ a tragédia bolo to, že obidvaja boli už v staršom veku a nemali deti. U Židov bezdetnosť v tom čase sa pokladala za hanbu, dokonca za Boží trest. Boh nechce - hovorilo sa - aby z ich rodiny vyšiel Mesiáš. Istého dňa - píše o. Gasnier - keď Joachim prišiel do svätyně, aby priniesol obeť, kňaz ho zastavil a verejne ho zahanbil, vraviac: „Akým právom prichádzaš do svätyně, keď Boh odvrátil od teba svoj zrak a nedoprial ti potomstvo?” Joachim a Anna sa modlili a dúfali. Prišiel z neba anjel a predpovedal im dieťa, po ktorom tak veľmi túžili? Tradícia hovorí, že áno, dokonca že im anjel povedal aj meno dieťaťa. Od Boha vymodlené dieťa prišlo na svet. Aká radosť! Hymny chvály a vďačnosti

vznášali sa do neba! Tí, ktorými doteraz pohrdali, sú väčší ako rodičia sv. Jána Krstiteľa, väčší ako Abrahám a Sára, ako Jakub a Rachel. Väčší než najväčší rodičia toľkých kráľov a prorokov Starého zákona. Joachim a Anna nevedia o svojej veľkosti, nemyslia na ňu. Sú šťastní a ďakujú Bohu. Ale my vieme: sú rodičmi Márie! Môžeme niečo väčšie povedať?

Príchod dieťaťa na svet, hoci je radostnou udalosťou, vzbudzuje vážne myšlienky a obavy. Vôbec sa nevie, či batola bude chválou svojich rodičov, ozdobou svojho rodu, dobrodením pre svet, radosťou pre nebo. Nad kolískou malého Jána Krstiteľa skláňali sa susedia a príbuzní a pýtali sa: „Čím len bude tento chlapček?“ (Lk 1,66). Aj nad Máriinou kolískou boli také otázky? Čím bude toto Dieťa? Nebo vie, čím bude. Najsvätejšia Trojica vie a s radosťou pozerá na toto výnimočné Dieťa. Boh Otec v ňom víta svoju Dcéru, Duch Svätý svoju Nevestu a Boh Syn svoju skutočnú, opravdivú Matku. Teší sa celé nebo, lebo Ona bude Kráľovnou anjelov, patriarchov, prorokov, všetkých svätých, Kráľovnou neba i zeme! Svätý František Saleský píše, že anjeli sa prechádzali po galériách neba, nakláňali sa a pozerali na zem, plní obdivu a údivu. Vedeli, že toto malé stvorenie bude ich Kráľovnou? Nebo sa diví, zem pozerá a čaká...

66.2 Uvedenie do chrámu

Veriaci a zbožní Židia veľmi radi posielali svoje dcéry do chrámu, lebo vedeli, že ich tam najlepšie vychovajú, že tam sa najlepšie priučia práci a zbožnosti. Keď mala Mária tri roky, poslali ju do chrámu. Hovorí o tom pradávna tradícia. Sv. Ambróz píše, že ani deň posvätenia jeruzalemského chrámu neprinesol Bohu takú slávu, akú priniesol deň, kedy sa Mária zasvätila Bohu v chráme. Sv. Hieronym píše tak, akoby ju videl: „Vždy prvá na všetkých pobožnostiach, najzbehlejšia v náuke Sv. písma, najvrúcnejšie spieva Dávidove žalmy, najsvedomitejšia v skutkoch milosrdenstva, najdokonalejšia v čnostiach... Býva v dome pri svätyni, šije, vyšíva, číta, počúva. Keď čítajú a vysvetľujú Sv. písmo, modlí sa ako iní, aby Mesiáš prišiel na svet. Áno. Aby prišiel!

Z rozhodnutia neba narodila sa Mária. Z rozhodnutia neba Mária bude tým, čím ju Boh chce mať. Boh ju vedie. „U Boha nič nie je nemožné.“ A my? Môžeme ju iba obdivovať. Horí láskou, je plná milostí a čností. Keď ju spolu s inými obdivujeme, môžeme ju so zvláštnou radosťou pozdraviť a privítať ako Kráľovnú našej katolíckej vlasti, našej otčiny. Lebo Ona bude mať účasť na histórii nášho národa, Ona bude s nami písať našu históriu. Amen.

67 ZVESTOVANIE - VIEME ĎAKOVAŤ?

„Zbožie a vďačnosť rastú len v dobrej zemi“ (príslovie)

Boh príde na zem! Na ten kozmický prášok, akým je naša planéta i naše ľudstvo - neustále sa lopotiace, vzdorovité, cynické, unudené, pomýlené... Keby prišiel len kvôli samej zemi, mohol by obdivovať pekné kvety, zlaté lúče slnka, spievajúcich vtákov... Ale On má prísť kvôli ľuďom, práve kvôli tým vzdorovitým!

67.1 Zvestovanie

Predchádzali prípravy: sľuby, podobenstvá, prorockvá. Teraz sa približuje chvíľa, kedy Boh ukáže svoju Múdroseť a Moc, Dobrotu a Lásku. Dielo, ktoré vykoná, bude najkrajším Božím dielom na zemi. Väčším ako stvorenie sveta. Vie o tom Mária? Zastal pred ňou archanjel Gabriel. Keď začal hovoriť, Mária sa zadivila: nebola pripravená na takú návštevu. Anjel prišiel z neba. Jej vlastným menom ju oslovil; „Neboj sa, Mária!“ anjel objasňuje cieľ svojej návštevy, „hľa, počneš a porodíš Syna...“ (Lk 1,31). Mária pozná tieto slová: veľa krát ich čítala u Izaiáša. Ale je to rozdiel: tam prorok píše v tretej osobe: „...Panna počne a porodí“ (Iz 7,14). A tu anjel hovorí v druhej osobe: „Počneš a porodíš...“. Máriin údiv prechádza do úľaku. Vidí svoj sľub, ktorý Boh prijal, a teraz

ten istý Boh... Anjel jej všetko vysvetľuje: Mária rozumie, panenstvo zostane neporušené a zásluhy panenstva budú spojené s radosťou Matky. Boh je natoľko mocný, aby urobil taký zázrak! Mária sa upokojí. Verí. S pokorou skláňa hlavu: „Fiat! Nech sa mi stane!” V tej chvíli „Slovo sa Telom stalo”. Nebo sa so zemou stretlo. Mária sa stala Matkou Boha. Boh k ľuďom prišiel, k tým vzdorovitým.

Koľko pocitov vďačnosti musela mať Mária voči Bohu, že jej dovolil dožiť sa tej chvíle, kedy prichádza Mesiáš, ktorého ľudstvo tak dlho čaká! Ona sama sa tak často modlila a prosila o jeho príchod. Teraz vie: príde a narodí sa. A narodí sa z nej! Vlastnými očami bude na neho pozerieť. Bude ho pestovať, kŕmiť, vychovávať, hovoriť s ním. „Koľko žien v Izraeli túžilo po tomto vyznamenaní! Mária pokorne skláňa hlavu, všetko urobí. „Fiat! Nech sa mi stane!” Mária sa stala prvou osobou, najväčšou a najdôstojnejšou po troch Osobách Najsvätejšej Trojice.

Hovoríme: „Svätá Mária, Panna milostivá, Brána nebeská, Hviezda ranná...” To sú Loretánske litánie. Je sedemtisíc šesťsto titulov, ktorými svätí a učitelia Cirkvi chceli uctiť Máriu (Bertier). Každý z týchto titulov hovorí o Máriinej veľkosti. Ale je jeden najdôležitejší titul, ktorý je zhrnutím a základom všetkých ostatných: „Svätá Božia Rodička!” Mária je tá, „z ktorej sa narodil Kristus,” píše sv. Matúš (1,16). Sv. Lukáš hovorí: „Čo sa z teba narodí, bude sa volať Synom Božím” (1,35). Vieme, kto je Mária, Matka Božieho Syna, Božia Rodička!

67.2 Božie materstvo

Poznáme matky, ktorých synovia boli veľkými učencami, slávnymi vodcami, cisármi, kráľmi... Svet ich obdivoval, chvel sa pred nimi alebo dlho na nich spomínal. Všetky tieto matky prevýšila Mária. Ona jedna, jediná, presvätá. Jej Syn je všemohúci Boh! Táto pravda je veľmi jasno povedaná v evanjeliu. Žil človek, ktorý nechcel prijať evanjelium. Bol to Nestorius, človek vzdorovitý, pyšný. Žil v 5. storočí. Učil, že Ježiš je len človekom, v ktorom prebýva Boží Syn, podobne ako vo svätyni. Keď sa zamotal do tohto bludu, pokračoval ďalej. Hovoril: „Keď je Ježiš človekom, potom Mária je len matkou človeka a nemôže sa volať Matkou Boha.” Nestorius sa zaľal v svojom blude. V roku 431 bol do Efezu zvolaný všeobecný snem, ktorý Nestoriovu náuku preskúmal a odsúdil. Nad tvrdohlavým heretikom bola vynesená kľiatba. Postupom času heréza zanikla.

Tisíc päťsto rokov neskôr, v roku 1931, pápež Pius XI. vydal encykliku, v ktorej hovorí o nevýslovnom privilegii Materstva Božej Matky a ustanovil sviatok pre celý katolícky svet - 11. október. Dnes sa tento sviatok slávi 1. januára. Touto hodnosťou Božieho Materstva Mária sa stala nevýslovným zázrakom najvyššieho Boha. A konečne, ako píše Pius IX.: „vyvrcholením všetkých zázrakov”.

Ježiš je Bohom, Vykupiteľom ľudstva - Mária je jeho Matka. Ježiš je svojou náukou, svojím príkladom, svojou svätosťou najvyšším Učiteľom - Mária je jeho Matka! Boh Otec hovorí o Ježišovi: „Toto je môj milovaný Syn” (Mt. 3,17). Mária to tiež môže povedať: „Toto je môj Syn!” Ona jediná zo všetkých žien sveta môže povedať Božiemu Synovi: „Syn môj!” Nepredstaviteľná dôstojnosť. Trvalá a večná! Cez celú večnosť bude Mária ďakovať Bohu za svoje vyvolenie.

67.3 Poďakovanie

A my? Koľko prejavov vďačnosti a lásky musíme predniesť Bohu, že poslal na svet svojho Syna, že on mal Matku, že vďaka tejto Matke Boh vyšiel z našich radov, spojil sa s nami putom krvi a stal sa našim Bohom a Bratom! Vieme ďakovať? Evanjeliá hovoria, že z desiatich malomocných len jeden sa vrátil, aby poďakoval za uzdravenie. Dnes je to podobne. Ľudia vedia prosieť, ale menej ďakovať. Istý spisovateľ píše, že keby v kostole boli dva rôzne oltáre: jeden pre prosby, druhý pre poďakovanie, tak zástupy by boli pri prvom, pri druhom len málokto.

Keď ide o poďakovanie, ľudia myslia len na kvety: Prinesú kyticu, položia ju na oltár a už sú spokojní. A predsa vieme, že kvety sú dnes pekné, svieže, ale zajtra ich treba vyhodiť. Margita (1459 - 1519), dcéra cisára Maximiliána I., dala čosi viacej ako kvety: narovнала cestu svojho života. Lebo jej život nebol rovný, bezúhonný. Ale keď na púti v Montserat v Španielsku stála pred

zázračným obrazom Márie, pomyslela si: niečo treba dať! Duch Svätý jej vnukol: Margita kľaká a sľubuje Márii, že pretrhne okovy hriechnej lásky. Sotva vypovedala slová sľubu, Mária nakláňa hlavu na znamenie, že také rozhodnutie sa jej páči. Keď sa Margita vrátila domov, vlastnou krvou píše tieto slová: „Ja, Margita uhorská, tebe, Mária, od tejto chvíle obetujem svoje srdce a všetky svoje city.”

To je prejav vďačnosti, cennejší než kvety, než všetky poklady sveta. Rozlámané okovy hriechu, očistené srdce, zmenený život, sľub napísaný vlastnou krvou. Pamätajme: poďakovanie je aktom spravodlivosti. Tento akt má byť pravidlom života. Ako toto pravidlo zachováваме v svojom živote? „Zbožie a vďačnosť rastú len v dobrej zemi,” hovorí príslovie. Buďme tou dobrou zemou. Vezme a chcime ďakovať Bohu za to, že nám zoslal Vykupiteľa, Márii za to, že povedala: „Fiat! Nech sa stane.” Amen.

68 BETLEHEM - MÁRIA UVAŽUJE A ROZJÍMA

„Zavinula ho do plienok a položila do jasiel” (Lk 2,7)

68.1 Narodenie Spasiteľa

Betlehem! Koľko spomienok je zviazaných s touto dedinkou? Koľko čara, pôvabu obsahuje v sebe toto slovo; Betlehem. Betlehem je miestom, kde sa narodil Ježiš Kristus, Vykupiteľ. Betlehem je jaskyňa, jasle, spev anjelov, pastieri, Mudrci, ktorí prichádzajú zďaleka, je to krvavý masaker neviniatok, ktorý nariadil ukrutný Herodes. Betlehem v našom živote je každoročne slávený sviatok Božieho narodenia so všetkými zvykmi a tradíciami, ktoré sme spojili s touto veľkou udalosťou: oblátky, vigília, polnočná sv. omša, jasle, stromček, koledy...

Prvá poklona! Betlehemska jaskyňa - tmavá, studená, vlhká, vstupujú do nej dve osoby. Nela-mentujú, nesťažujú si. Po skromnej večeri, po modlitbe ukladajú sa k spánku: unavení sú štvordňo-ovou cestou z Nazaretu a hľadaním nocľahu, ktorý im odmietli. Udrela Božia hodina. Ako slnečný lúč cez krištál prechádza a nerozbije ho, ako vôňa vychádza z ruže a nenarúša jej sviežosť, tak z prečistého Máriinho lona Dieťaťo prišlo na svet v ničom neporušiac jej panenstvo. Spasiteľ sveta sa zázračne počal a ešte zázračnejšie prišiel na svet.

Čo robí Mária? To, čo každá matka. Evanjeliá hovoria: „Zavinula ho do plienok a položila do jasiel.” Ale Mária robí čosi viacej: robí to, čo robí kňaz, keď drží v rukách konsekrovanú hostiu: kľaká, adoruje! Adoruje, lebo verí! Toto malé dieťaťo je Bohom. Mária je jedinou matkou na svete, ktorá lásku k svojmu dieťaťu môže posunúť po hranicu, kde mu bude vzdávať Božskú úctu, po adoráciu, a to bez rizika, že sa dopustí modloslužby. Betlehemska maštal je prvou kresťanskou svätynou.

68.2 Viera

Jozef odišiel k cisárovým úradníkom. Preto prišiel z Nazaretu, aby sa dal zapísať. Dal zapísať aj novonarodené Dieťa. Úradník zapísal na listinu Syna Jozefa a Márie z Dávidovho kmeňa. Ruka sa mu nechvela. Cisár Augustus má o jedného poddaného viacej. Poddaný? Predsa Pán celého sveta, ktorý, keď príde čas, zavedie nové záznamy: tam budú zapísaní tí, ktorí uveria v jeho božstvo. Rím bude ďalej zapisovať svojich poddaných, ich zamestnanie, zárobok, majetok každého z nich - bude vedieť, aký poplatok komu uložiť... Neskôršie zaznamená v svojich kronikách, že keď bol Galilejský ukrižovaný, zatriasla sa zem a na pravé poludnie zahalila ju tmavá noc. Rím neverí, Mária a Jozef veria.

68.3 Rozjímanie

Mária mlčí a rozjíma. Kto bol viac ako Mária povolaný, aby hovoril o Mesiášovi? Lukáš napíše: „Mária si zachovala tieto veci a premýšľala o nich vo svojom srdci“ (Lk 2,19). Hlboké tajomstvo, na ktorom má tak bezprostredne podiel, si najlepšie uctí rozjímaním. Život mlčania a rozjímania! Pastieri prichádzajú k jasliam - Mária premýšľa; Mudrci sa približujú k Betlehemu - celý Jeruzalem je rozrušený - klaňajú sa, obetujú dary..., povedala Mária nejaké slovo? V chráme hovorí Simeon, hovorí prorokyňa Anna a Mária premýšľa. Z celého obdobia Ježišovho detinstva máme len tieto slová: „zachovala si“ a „premýšľala“.

Naozaj Mária nehovorila? Zaiste prejavovala svoju lásku k Ježišovi. Hovorila a spievala, ako spieva každá matka, ktorá uspáva svoje bábätko. Prihovorí sa k pastierom, Mudrcom? Prichádzajú jedni i druhí, aby sa poklonili Božiemu Dieťaťu. Mária ich prijíma. Je možné prijať hostí a nepovedať s úsmevom, vďačnosťou a uznaním jediné slovo? Dali by sme všetky poklady, len aby sme sa dozvedeli, čo hovorila Mária. Prečo nám to sv. Lukáš nenapísal? Lebo Boh viedol jeho pero a Boh usúdil; že to, čo napísal, je najdôležitejšie: „zachovala si“ a „premýšľala“. Premýšľala: o anjelovom príchode, o tajomstve Vtelenia, o Alžbetiných slovách, o Jozefovom nepokoji, o tichej noci v maštali, o nekonečnej Božej добрôte, o láske Boha k ľuďom, ktorý tak miloval svet, že dal svojho Syna. Keď pozerala na pastierov a mudrcov, možno si myslela, že Ježiš bude dobrým Pastierom a Kráľom kráľov na veky? Možno myslela i na vzdialenejšiu budúcnosť Dieťaťa - azda videla zradu a súd, kríž a Kalváriu..., premýšľala.

68.4 Učme sa rozmýšľať

Premýšľať znamená žiť vnútorne. Srdce, ktoré nepremýšľa, stane sa studené, ľadové, mŕtve... Aké je najväčšie nešťastie našich čias?“ pýta sa Fénelon. „Jedni hovoria: bezbožnosť, druhí: duch zle chápanej slobody, iní: zločinnosť; a ja, ” hovorí arcibiskup Cembrai, „neschopnosť sústrediť sa, rozmýšľať, rozjímať, urobiť reflexie.“ Fénelon mal pravdu. Keby ľudia premýšľali, nebolo by bezbožnosti ani násilia, samovrážd, hašterenia, vojen... Desať minút reflexie naučí viacej ako celý mesiac čítania.

Musíme teda odmietnuť čítanie? Záleží, čo a v akom duchu sa číta. Od nás samých záleží, aby sme ako Mária rozmýšľajúc išli životom. Aby sme premýšľali. Lebo hodnota života nezáleží od výšky penzie, ale od vnútorného bohatstva duše. A to si vyžaduje rozmýšľať, uvažovať.

Učme sa myslieť, meditovať, premýšľať. Sv. Vincent z Pauly píše: „Čím je jedlo pre telo, tým je premýšľanie pre dušu.“ Telo bez pokrmu slabne, ba zomiera - duša bez premýšľania podobne. Najprv zoslabne, potom ochabne, stane sa nudnou pre druhých a nakoniec neznesiteľnou pre seba samú.

O čom máme premýšľať? O čom rozmýšľala Mária? Ježiš prišiel na svet. Koľko je tu pekných námetov! Naše koledy oplývajú množstvom hlbokých právd o Vtelení a narodení Božieho Syna, o láske nebeského Otca k nám ľuďom... Tajomstvo Kristovej lásky k nám - Kalvária. A keby sme rozmýšľali o väčšom Ježišovom pokorení v Najsvätejšej oltárnej sviatosti? Od Márie sa učme adorať, od nej sa učme v modlitbe oslavovať Boha. Sv. Augustín píše: „Kto sa naučil dobre rozjímať, naučil sa aj dobre žiť.“ Taktiež sú pekné slová sv. Terézie z Avily: „Veľké myšlienky pomáhajú splniť veľké činy.“

68.5 Čo robiť?

Írsky spisovateľ Bernard Shaw rozpráva, že raz poslali ľudia k Bohu delegáciu. Keď ich Boh prijal, delegácia sa začala sťažovať, ako ťažko je žiť na svete: nič iné len samé rozbroje, zločiny, krádeže, revolúcie, vojny... Boh ich trpezlivo vypočul a potom povedal: „Deti moje! Mám ten istý názor, čo vy! Všetko toto je nepríjemné, ale čia je to vina? Ak vám zločiny otravujú život, prečo ich robíte?“

Fénelon bol dobrým vychovávateľom. Krátko a jasne povedal, čo treba robiť, aby sa vylicili neduhy našich čias: „Myslieť! Premýšľať!” Boh nám dal rozum. Ešte sme ani neboli a On na nás už myslel. Dal nám Máriu! A dal nám Syna! Či nám mohol dať niečo viacej? Mária premýšľala, uvažovala. Pozerajme na ňu a nasledujme ju. Kto vie dobre premýšľať, vie dobre žiť. Amen.

69 SIMEON - TICHÉ UTRPENIE

Ticho plniť Božiu vôľu, ticho znášať ľudské slabosti - to je najväčší poklad človeka a odmena ho za to čaká.

69.1 Prvá cesta

Mária ide spolu s Jozefom a nesie na rukách Božie Dieťa. Z Betlehema do Jeruzalema - to nie je ďaleko: desať kilometrov. Je to prvá cesta Pána Ježiša na tejto zemi. I táto prvá cesta približuje Ježiša tomu mestu, kde bude neskoršie učiť, pracovať, trpieť. Ide si pozrieť budúce pole boja, kde premôže satana, smrť a dá život svetú. Jeruzalem je blízko. Vidieť vysoké domy a na vrchole hory Moriah Herodesom obnovenú svätyniu: zázrak architektúry a bohatstva. Keby mramorové kamene tejto svätyně mali dušu, keby mohli myslieť, rozumieť - aspoň na chvíľu by zadržali Toho, ktorý jedného dňa povie, že „tu nezostane kameň na kameni”. Mária pozná toto mesto i miesto. Prežila tu svoje najmladšie roky. Ide ako do vlastného domu. Vie, čo ju tam čaká?

69.2 Simeon

Simeon - bohobojný a spravodlivý človek. Zostarel od dlhého čakania. Ale čakal. Duch Svätý mu zjavil, že neumrie, kým neuvidí Pánovho Pomazaného. Preto čakal. Prišiel, poháňaný neviditeľnou silou, ako prichádzal už niekoľko mesiacov. Vždy s tou istou tichou otázkou: „Azda dnes?”

Do svätyně vchádzajú ľudia: jedni bohatí, druhí chudobní... Simeon pozerá: starčekovo srdce začalo biť radostnejšie. Azda poznal Máriu z jej pobytu vo svätyni? Približuje sa: Matka, Dieťa... Vnútorň hlas mu hovorí: To je ON! S pocitom nevysloviteľnej pokory a lásky prosí, aby mu dovolili vziať Dieťa do náručia. Mária sa zadiví - šťastná mu podáva Dieťa. A vo chvíli, kedy sa oči človeka s bielymi vlasmi pozdvihli k nebu, z úst plynul spev radosti a víťazstva: „Teraz prepust', Pane, svojho služobníka v pokoji, lebo moje oči videli tvoju spásu. Svetlo na osvietenie pohanov a na slávu tvojho izraelského ľudu.”

„Na osvietenie pohanov”. Pre Máriu neboli novotou tieto slová. Ona vedela, že Mesiáš neprišiel len pre Židov, ale aj pre pohanov. Už u Alžbety hovorila v prorockom videní, že ju budú blahoslaviť všetky národy. Všetky - a teda aj pohanské. Židovský národ, ponorený do predstáv falošného nacionalizmu, vyhradil si výlučné právo na Mesiáša: pre nás príde! Len pre nás! Nie pre iných! Mária mala správnu predstavu o Mesiášovi. A Simeon je prvým, ktorý tu, vo svätyni, z Božieho vnuknutia potvrdzuje tú správnu Máriinu predstavu o Vykupiteľovi sveta. Ale Mária vedela ešte niečo iné. Pozerajme, čo sa robí:

Simeon požehnáva šťastných rodičov. Zrazu - jeho tvár zväžnela, stala sa nehybnou, tvrdou, obracia sa k Márii a hovorí: „Hľa, tento je ustanovený na pád a na povstanie mnohých v Izraeli a na znamenie, ktorému budú odporovať. A tvoju dušu prenikne meč” (Lk 2,34). Ani tieto slová nebudú pre Máriu novotou, lebo veľmi dobre pozná 21 žalm, v ktorom utrpenie Vykupiteľa je skoro tak dokonale opísané ako v Evanjeliu. A kto by sa odvážil tvrdiť, že nepozná 53 hl. Knihy proroka Izaiáša, kde je Mesiáš predstavený ako muž bolesti, opovrhnutý, pokorený, prebodnutý za naše hriechy, zdeptaný, dokaličený...?

Toto všetko Mária musela vedieť, musela to poznať aspoň v hlavných rysoch, že Mesiáš, aby vykúpil ľudstvo, prejde cez more utrpenia, a Ona, jeho Matka, bude mať podiel na jeho utrpení.

Teda Simeonovo proroctvo nič nového nepovedalo Márii. Len potvrdilo to, čo Ona už vedela z iného prameňa.

69.3 Meč

Mária sa nebojí meča, o ktorom stavec hovorí. Zarmucuje ju len myšlienka, že trpieť bude jej Dieťa - tak nevinné, sväté a tak hodné lásky; že trpieť bude jej Syn, ktorý prináša lásku, pokoj a spásu. A ona, Matka, nebude môcť ho ukryť pred ľudskou zlobou. Keby ten meč radšej ju zranil. Priamo ju! Nie! On ju zraní prostredníctvom Syna. Mária pokorne skláňa hlavu. Na to, čo bude, má len jednu odpoveď: „Nech sa stane podľa tvojho slova!”

Mária je výnimočná Matka. Počúva a nič nehovorí. Počúva a mlčí. Nestažuje sa, nepýta sa na podrobnosti. „Nech sa stane,” to je všetko. Iné matky myslia na kariéru svojich synov. Snívajú sladké predstavy o postavení, o tituloch, o bohatstve... Mária o tom nesníva. Ona vie, čím bude jej Syn. Po splnení predpisov Zákona, po vypočutí Simeonovho radostného spevu i pochmúrnej predpovede, Mária sa vracia so svojim pokladom, s Ježišom, do Betlehema. Tam bude ináč spievať, aby ukolísala Božie Dieťa. Predpovedaný meč čoskoro začne svoje dielo: bude treba utekať!

69.4 Problém utrpenia

Problém utrpenia bol, je a vždy bude aktuálny, dokiaľ len ľudstvo bude na zemi. Lebo zem je plačúcim údolím, krajinou vyhnanstva. Pozemský život je stupienkami, ktoré vedú do paláca nebeského Pána. Ako dlho kráčame po týchto stupňoch, tak dlho trpíme, smútok a slzy musia byť.

Hovorí sa, že k Budhovi raz prišla jedna matka. „Majstre,” hovorí, „moje dieťa, keď sa hralo s kvetmi, poštípala zmiža. Odvtedy je bledé, smutné, neje, nehýbe sa. Čo mám robiť?” „Poznám liek,” odpovedá Budha. „Choď a pohľadaj zrnká pepru (čierneho korenia) v dome, kde by nikdy nebola smrť.” Mladá matka Kisagotami prehľadala všetky domy mesta, ale dom, v ktorom by nebola smrť, nenašla. „Majster,” hovorí Budhovi, „myslela som, že môj syn je jediný, ktorého si chce vziať smrť. A tu vidím, že mŕtvych je viac ako živých.” A Budha povedal: „Dal by som svoju krv, keby som mohol uchrániť ľudí pred slzami. Ale žiadne stvorenie nemôže uniknúť pred smrťou. Ty to teraz vieš... a taktiež vieš, že bolesť, ktorá zarmucuje všetkých ľudí, je väčšia ako tá, ktorú ty musíš znášať.” Budha nebol kresťanom, nepoznal evanjelium. Preto nemohol dať takú odpoveď, ktorá by úplne objasnila problém smrti.

Medzi kresťanmi sú rôzni ľudia. Jedni - ako ich nazval istý spisovateľ - tvoria klub „šomravých”. Šomranie je u nich akoby druhou prirodzenosťou. „Čo som zle urobil, že mi Boh káže takto trpieť?” Potom sa prejaví otvorený vzdor: „Nepôjdem do kostola, lebo som veľa trpel počas vojny!” Je to úplná neznalosť tajomstva utrpenia. Iní nielen že rozumejú utrpeniu, ale ďakujú zaň Bohu. „Stokrát nech je požehnané utrpenie, ktoré ma priblížilo k Bohu,” povedal Fr. Goppeé. Podobne hovorila istá Poľka vo Francúzsku, ktorá sa obrátila k Bohu a kajala sa, keď ochorela na rakovinu: „Ďakujem Bohu za - rakovinu.” Nezabudnem na tieto slová.

Dievčina chce vstúpiť do kláštora. Predstavená jej vysvetľuje: „Dieťa, u nás je ťažký život. Treba skoro ráno vstávať, veľa pracujeme, veľa sa modlíme, mlčíme...” Kandidátka ju preruší v reči: „A je tam kríž?” „Áno!” „Potom sa ničoho nebojím!” Sv. Ružena z Limy hovorí: „Križ je skutočnou a jedinou cestou do raja, do ktorého vojsť bez kríža je úplne nemožné.” Dokonca je i taká legenda, že vraj sv. Peter sa najprv opýta duše, ktorá sa u neho hlási, či veľa trpela na zemi?

Vo Francúzsku žil kňaz de Ségur, ktorého Boh ťažko skúšal slepotou. Nevidel ľudí, nevidel slnko. Nemohol sa modliť breviár, stále slúžil tú istú sv. omšu - naspamäť. Roky plynuli: päť, desať, dvadsať, dvadsaťpäť - jubileum. Pripravoval sa na jubileum, zavolať biskupa, známych kňazov, príbuzných, priateľov, aby spolu s ním ďakovali Bohu za dvadsaťpäť rokov nevidomého života...

Simeon povedal: „Tvoju dušu prenikne meč!” Po tejto predpovedi Mária nebola smutná. Už dávno povedala: „Fiat” - nech sa stane! Ako by vyzerala Mária a čím by bola, keby jej Boh nekázal trpieť? Čím väčšie utrpenie, tým väčším sa stane človek, ktorý ticho trpí!

„Ticho plňme Božiu vôľu,
ticho znášajme ľudské slabosti...
To je najväčší poklad človeka
a odmena ho za to čaká.” Amen.

70 „UTEKAJ!” DNEŠNÉ ÚTEKY

„Nestačí utekať, treba utekať správnym smerom.”

70.1 Príkaz

„Utekaj!” Anjel Pána zjavil sa vo sne Jozefovi a vyzval ho: „Vstaň, vezmi Dieťa i jeho Matku a utekaj do Egypta! A zostaň tam, až kým ti nepoviem, lebo Herodes bude hľadať Dieťa, aby ho zmárnil” (Mt 2,13). V okamihu Jozef je na nohách. Ide k Márii, zobúdzajú ju, hovorí, čo počul od anjela. Mária sa ponáhľa. A Ježiš spí - tak ako bude spať neskoršie v loďke, ktorá sa zmieta na rozbúrenom mori. Spánok Boha, ktorý bdie aj vtedy, keď spí.

„Utekaj!” Koľko nepríjemnosti obsahuje toto slovo! Zvlášť vtedy, keď útek sa koná znenazdania, bez odkladu, v tmavej noci, lebo rozkaz prišiel náhle a strach visí nad hlavou. Utekaj do Egypta!” A ten Egypt je tak ďaleko! Po ktorej ceste sa vydať? V tých časoch ľudia nepoznali autobus ani vlak - a v tejto noci každá minúta bola drahá.

„Utekaj!”, lebo Herodes je ukrutný Idumejec. Zabiť deti je pre neho maličkosťou. Predsa rozkázal zabiť staručkého kráľa Hyrkána, uzurpoval si jeho miesto a vyhlásil sa za kráľa. Oženil sa s Hyrkanovou dcérou, peknou Mariamme. Aby sa zapáčil manželke, vymenoval za veľkňaza jej sedemnásťročného brata, ktorého onedlho zo žiarlivosti zahrdúsil vlastnými rukami - utopil ho. Zložená bôľom pre bratovu smrť, kráľovná sa uzatvára do seba, mlčí. Herodes sa cíti neistým. Je presvedčený, že manželka pozná tajomstvo jeho zločinu. Musí ju odstrániť. Ale ako? Obviní ju zo zrady a zinscenuje proces. Súd kráľovnú oslobodzuje. To neprekáža kráľovi zabiť ju. Zavraždil aj jej dvoch synov. Tretieho rozkázal stať deň pred svojou smrťou. Pred takým človekom anjel vystríha Jozefa: „Utekaj!”

70.2 Útek

Jozef sa musí zaoberať technickými záležitosťami úteku. Mária sa zase stará o Dieťa. Do skromného batôžka viaže to, čo srdce matky pokladá za potrebné. Zlato, ktoré obetovali mudrci, môže sa veľmi zísť. Veľa nerozpráva. A koľko treba zanechať z toho, čo budú potrebovať? Simeon mal pravdu, keď hovoril: „A tvoju dušu prenikne meč.” Mária cíti ostrie tohto meča, ktoré sa jej zarezáva do srdca. Božej vôli hovorí „áno”, ale to „áno” neodstránilo pocit bôľu a utrpenia.

Oslík čakal pred domom. Mária opatrne vzala spiace Dieťa a vyšla z domu. Oslík sa schýlil. Mária si naň sadla, tisnúc na srdce svoj poklad. Ticho, aby sa nezobudili susedia. Svätí utečenci odchádzajú úzkymi uličkami mesta - namierené majú na juh. Krotký oslík akoby vedel, o čo ide, preto pridáva do kroku, beží... Cestu nepoznajú. Prvé etapy museli byť dlhé a mučivé. Išlo o to, aby sa čím prv dostali z dosahu moci ukrutného tyrana. Volili málo schodné cestičky, obchádzali dediny a mestečká, aby sa nestretli s ľuďmi, ktorí by im mohli dávať nepríjemné otázky: odkiaľ? kam? prečo? Prečo sa tak ponáhľate?... Keď počuli podozrivé hlasy, pozerali, či ich neprenasledujú. Noci neprespávali pod strechou, ale tam, kde ich zastihli: v lese, pod stromom, niekde pri potoku alebo v jaskyni... Keď sa po tisícokrakých námahách ocitli v Egyptskej zemi, mohli si spokojnejšie oddýchnuť. Ďakovná modlitba sa vzniesla k nebu. Boli v pohanskej zemi.

70.3 Utečenci

Pobyt medzi cudzími. Nevieme, kde sa usadila Sv. Rodina. Spomínajú sa tri miesta: krypta koptského kostola v starej káhirskej štvrti; Hieropolis - mesto slnka, štvrt hodiny cesty na juh od Káhiry; Matariéh - dedinka asi dvadsať kilometrov na juhovýchod od Káhiry. Tam ešte aj dnes ukazujú veľký strom, ktorý sa volá Máriiným stromom. V tieni tohto stromu vraj odpočívala Sv. Rodina. Ale či tam bývala?

Jedno je isté. Utečenci ocitli sa v cudzej zemi, kde bol iný jazyk, iné obyčaje. Nemali známosti a bolo treba nájsť prácu a chlieb. Keď nenašli na jednom mieste, hľadali na inom. Nepokladali ich za tulákov, ktorí prišli z cudzieho kraja, aby ľahkým spôsobom prišli k majetku? Život utečenca nie je ružový.

Egypt bol pohanským krajom. Ľudia sa tam klaňali čudesným bohom, uctili si aj zvieratá ako bohov. Stavali pre nich svätyne s prekrásnymi stĺporadiami. Keď Mária okolo nich prechádzala, s hrôzou odvracala hlavu. Nepozerala vtedy na Ježiša, ktorý podľa Simeonovho proroctva mal byť svetlom na osvietenie pohanov?

Prišli do Egypta správy o povraždení neviniatok a neskoršie o strašnej Herodesovej smrti a o jeho nástupcoch? Možno. Predovšetkým Herodesova smrť musela mať veľkú ozvenu vo vtedajšom svete. Mária a Jozef mysleli na návrat, avšak čakali na Božie znamenie, tak ako im povedal anjel: „Zostaň tam až kým ti nepoviem!” Ten, ktorý povedal: „Utekaj!” musí taktiež povedať: „Vráť sa!”

70.4 Rôzne cesty

„Utekaj!” Je možné dohodnúť sa na úteku, ale treba utekať správnym smerom. Poznám jeden útek, ktorý veľmi nabáda k spomienke, keď sa naň myslí. Dvadsiateho štvrtého decembra nejaký Ján Lindner kupuje si lístok, nastupuje do rýchlika a cestuje. To nie je obyčajná cesta. Je to útek! Kto ho naháňa? Polícia? Veritelia? Nie! On sám nám to hovorí: „Vianočná noc najnešťastejšou nocou celého roku. Keď prechádzam ulicami a vidím v oknách žiariace vianočné stromčeky, keď počujem vianočné koledy, moje nervy nevydržia. Preto každý rok dvadsiateho štvrtého decembra odchádzam na dlhšiu cestu, aby som túto moju nešťastnú noc prežil v akom - takom pokoji...” „Moja nešťastná noc...” Ten, ktorý tak hovoril, bol už šedivým človekom. Pre neho Božie narodenie bolo najnešťastejším dňom. Dňom, ktorý by najradšej vymazal zo všetkých kalendárov sveta. Prečo? O čo mu išlo? Jeho hlas, jeho oči jasne hovorili: dni Božieho narodenia pripomínali mu najväčšie zjavenie Boha. A Boh? On ho neuznáva. Nechce Ho. Nechce, aby mu ktokoľvek o ňom rozprával. Neverí ani v Boha ani v diabla. Nikdy nič neurobil, aby v neho uveril. Preto nastupuje do rýchlika, prechádza dedinami a mestami nazdávajúc sa, že tak zabudne na to, čo ľudia spomínajú vo svojich domovoch a čo si uctia vo svojich kostoloch. Chudáčik! Neutečieš pred Bohom. Príde deň, kedy sa pred neho dostavíš a nebudeš môcť utiecť. A vtedy chtiac-nechtiac, budeš musieť uznať jeho existenciu i jeho vládu nad tebou.

Útek pred Bohom - najtragickejší a najnezmyselnejší útek, lebo nikdy sa nemôže uskutočniť! Iné úteky: najprv tie, kedy všetci utekajú. Utekáme, keď nám hrozí nebezpečenstvo smrti: oheň, povodeň, zemetrasenie. Utekáme pred hrôzami vojny, pred násilníkymi ľuďmi... Utekali väzni z koncentračných táborov, niekedy aj s nasadením vlastného života - ale utekali. Utekáme pred smrťou tela, a treba utekať aj pred smrťou duše, pred hriechom. Keď nás k hriechu pokúša satan, treba utekať, ale správnym smerom. To znamená - najlepšie tam, kde je Mária. Útočíte hriešnikov! Koľko krát hovoríme: „Pod tvoju ochranu sa utiekame...” Ona nás môže vyslobodiť z každého nebezpečenstva. Tých, ktorí sa k nej utiekajú, vedie k Ježišovi. Útočíte hriešnikov. Amen.

71 „VRÁŤ SA DO IZRAELSKEJ KRAJINY!” BOŽIA VÔĽA

„Vstaň, vezmi Dieťa i jeho matku a vráť sa do izraelskej krajiny, lebo zomreli tí, čo číhali Dieťaťu na život!” (Mt 2,20).

71.1 „Zomreli!”

Slovo ako granit. Tvrdé a bezpodmienečné. Koľko bolo takých, čo sa vyhrážali Bohu, spochybňovali jeho svätosť, dobrotu, moc, dokonca jeho existenciu... Čo sa s nimi stalo? Zomreli! A Boh žije a riadi, a bude súdiť! Koľko bolo takých, ktorí mečom, klamstvom, osočovaním prenasledovali Cirkev, predpovedali jej smrť, zvonili jej na pohreb... Kde sú dnes? Zomreli! A Cirkev bude žiť, bude ďalej účinkovať - dovtedy, dokedy budú ľudia na zemi!

Herodes. Ide tu o Herodesa. „Zomreli,” hovorí sv. Matúš. Prečo množné číslo? Bolo ich viac? Áno! Herodes mal spoločníkov, ktorí mu slúžili, sám však bol šéfom, hnacím motorom, žriedlom zla. Tento šéf zomrel. Premohla ho smrť, a bola ukrutná ako celý jeho život. Jozef Flávius, židovský historik, opísal nám niektoré podrobnosti tejto strašnej smrti. Za živa ho zožierali chrobáci, trpel gangrénou, telo hnilo, odpadávalo po kúskoch, najslávnejší lekári odporúčali teplé pramene v Callirhoe, mierne podnebie v Jerichu, olivové a živicové kúpele - nič nepomohlo, rozklad pokračoval. Herodes šalel, svojej sestre rozkázal, aby hneď po jeho smrti pozabíjali predstaviteľov veľkých židovských rodín. Takto, hovoril cynicky, si bude istý, že Júdea bude plakať v deň jeho skonu. V návale zúfalstva chcel sa prekľať nožom, ale nešikovne sa zranil. Ale keď videl krv, obžaloval svojho syna, že ho chcel zabiť a preto vydal rozkaz, aby ho popravili. „Božia ruka dotkla sa tohto človeka strašným trestom za jeho zločiny,” tak si šepkali ľudia vo chvíli jeho agónie. Zomrel v zúfalstve a s penami na ústach. Bolo to v jari 750. roku po založení Ríma.

71.2 „Vráť sa do izraelskej krajiny...”

Mária sa usmiala, prežívala radosť, že sa skončí vyhnanstvo, že sa vráti do vlasti. Pociťovala i z toho radosť, že dobre splnila svoju povinnosť. „Splniť svoju povinnosť znamená splniť všetko!” Nebezpečenstvo pominulo. Môžu sa vrátiť. Či to Mária povedala Ježišovi? Zaiste áno. Žila len s ním a pre neho. Ako by mohla nepovedať svojmu Ježišovi takú radostnú novinu? Návrat nie je útek. Prípravy k návratu robia sa spokojne, bez náhlenia. „Zajtra sa vraciame do Palestíny!” Mohli to nahlas povedať. Prorok Ozeáš napísal: „Z Egypta som povolal svojho syna” (11,1). Toto proroctvo sa teraz plní. Mária a Jozef balia svoje veci. Hodiny rýchlo utekajú. Posledné stretnutie so susedmi, posledné slová známym, posledný pohľad na kraj. Kraj pohanskej modloslužby, ktorý ich však prijal a dovolil im žiť síce chudobne, ale spokojne a bezpečne.

Neodišli ako turisti, videli viac ako obyčajný turista. Za obdobie vyše roka - niektorí hovoria, že to bolo vyše osemnásť mesiacov, ktoré strávili v Egypte - mali čas, aby si zvykli na miestne okolnosti a zvyky. Keď Mária pozerala na pyramídy, na tieto obrovské hroby egyptských faraónov, nespomenula si na Izaiášove slová, ktorý v proročkom videní písal, že „jeho hrob bude slávny” (Iz 21,10)? Lebo najslávnejším zo všetkých hrobov sveta je a navždy bude Ježišov hrob v Jeruzaleme.

A egyptské obelisky! Keď malý Ježiš na ne pozeral, nedotkol sa jedného z nich svojou Božskou rukou a neurčil, aby raz stál na námestí sv. Petra v Ríme s nápisom, ktorý bude hlásať celému svetu, že Kristus víťazí, Kristus kraľuje, Kristus vládne?

A sfingy! Bolo možné prejsť ľahostajne vedľa týchto potvôr z kameňa, ktoré mali ľudskú hlavu a levie telo? Akýsi maliar zobrazil Sv. rodinu vo chvíli odpočinku v tieni sfingy. Zámer umelca bol hlboký. Podľa gréckej mytológie Sfinga, tajomná zvieracia obluda, krížom-krážom prechádzala po okolí a keď stretla pocestného, dala mu hádanku. Hneď však zožrala každého, kto nevedel rozlúštiť

hádanku. Náš umelec chcel pravdepodobne zdôrazniť, že malý Ježiš môže stretnúť bez obáv všetky sfingy starovekého sveta, lebo na všetky, aj na tie najťažšie otázky, vie jasne a pravdivo odpovedať.

Božia múdrosť sa nikdy nezahanbí pred problematickou múdrosťou ľuďmi vymyslených kolosov.

71.3 Návrat

Všetko toto opúšťajú bez žiaľu. Vráti sa do izraelskej krajiny. Usadia sa v Betleheme: tam sa Ježiš narodil, tam spievali anjeli, tam sa prišli pastieri pokloniť, tam tajomná hviezda priviedla Mudrcov z Východu. Neďaleko Betlehema je Jeruzalem, chrám. Z druhej strany Ein-Karem, Alžbeta, Ján... Pôjdu do Betlehema, prenájmu si malý domček. Nečaká na nich ten, ktorý pri úteku museli náhle opustiť? Tak rozmýšľal Jozef, tak rozmýšľala Mária. Boh však myslel ináč.

Keď sa vracali naši pútnici, stretávali ľudí, ktorí majú čerstvé vedomosti z Judey. Jozef sa s nimi rozpráva: „Čo počuť?“ „Zle!“ hovorí jeden cez druhého. Po Herodesovi vládu nad Júdeou dostal jeho syn Archelaus, ktorý sa svojou krvilačnosťou podobá svojmu otcovi. Začiatok svojej vlády poznačil krvou: rozkázal povraždiť tritisíc Židov! Jozef sa zľakol. Utekal pred Herodesom, a teraz Archelaus: to isté nebezpečenstvo. A predsa Boh rozkázal, aby sa vrátili! Jozef sa modlí, prosí o svetlo. Boh počúva, vypočuje ho, napomenie vo sne Jozefa, aby išiel do Galiley (Mt 2,22). Galilea - Nazaret. Ježiš sa bude volať Galilejským, Nazaretským ako predpovedali proroci. V Galiley vládne iný Herodesov syn: Herodes Antipas, človek váhavý, márnomyseľný, ktorý sa rád zabáva. On sa nebude zaujímať o stolára ani o jeho manželku, ľahostajné mu bude ich dieťa - to sú bezvýznamné osoby. Budú bývať v Nazarete - tak chce Boh

71.4 Plniť Božiu vôľu

Božia vôľa je pre tieto tri osoby najvyšším zákonom. Utekajú, lebo Boh tak chce. Zostávajú v Egypte tak dlho, dokedy to chce Boh. Vracajú sa vtedy a tam, kde chce Boh. Všetko sa dobre skončí, keď sa robí tak, ako chce Boh. Jednoduchá a veľmi hlboká životná filozofia.

Avšak Božia vôľa nemá len existovať a riadiť. Ona musí byť rešpektovaná. Vesmír ju rešpektuje: ani Slnko, ani žiadna hviezda nemajú možnosť vzbúriť sa. Túto možnosť má, žiaľ, iba človek. Len on môže povedať: „Nebudem slúžiť!“ Je mu to osožné? Veľký teológ Pesch píše: „Výhodnejšie by bolo, keby sa tisíc svetov zrútilo do priepasti, než by mal človek čo len okom pohnúť proti Božej vôli.“ Tam, kde si ľudia vážia Božiu vôľu, je poriadok, súlad, pokrok, harmónia, šťastie, mravná veľkosť. Vidíme to na príklade Sv. rodiny. U Márie slávne „fiat“, ktoré povedala anjelovi, je programom jej života. U Jozefa - svedomie, zodpovednosť, dokonalá poslušnosť voči Božiemu hlasu.

Neskoršie nás Ježiš naučí modlitbu Otče náš a tieto tri slová: „Bud' vôľa tvoja.“ V životopise sv. Gertrúdy čítame, že si ich často opakovala. Raz, keď sa ich modlila, zjavil sa jej Pán Ježiš, v jednej ruke držal zdravie a v druhej chorobu. „Dcéra, „povedal, „vyber si, čo sa ti páči.“ Čo si vybrala? Jednoducho povedala: „Bud' vôľa tvoja!“

Vedľa seba stoja dve vôle: Božia a ľudská, moja. Ak má dôjsť k zhode, moja vôľa musí ustúpiť, Božia vôľa je vôľou Stvoriteľovou. Je najjasnejšia, usmerňuje ju najvyššia Múdrosť. Je svätá, neomylná, nekonečne dokonalá. Všetko, čo chce urobiť, je dobré samo sebou, je dobré preto, že to Boh chce. Moja vôľa je smutným obrazom biedy. Je stvorená, slabá, skazená, zide na scestie, blúdi v temnotách, príľne k tomu, čo je zlé, otrávené. Ak teraz svoju vôľu postavím do úzadia a prijmem Božiu vôľu, vyhrávam. A aká to výhra! V istom stupni mám účasť na neomylnosti a svätosti Božej vôle.

Ako Pán Ježiš hovoril: „Plním vždy vôľu nebeského Otca,“ tak i ja s Pánom Ježišom môžem hovoriť: „Plním vždy vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach.“ Či môže byť väčšia výhra? Isté príslovie hovorí: „Nech sa deje vôľa neba, s ňou sa vždycky zhodnúť treba!“

Kardinál Sarto, keď bol zvolený za pápeža, na otázku, či prijíma voľbu, odpovedal slabým hlasom: „Prijímam.“ Pius XII. odpovedal: „Zmiluj sa nado mnou, Bože!“ Pavol VI.: „V mene

Božom!" Buď vôľa tvoja! Na príhovor Panny Márie nech Boh obráti k sebe aj našu odbojnú vôľu. Amen!

72 NAJSVÄTEJŠÍ DOMČEK NA SVETE

Skrze Máriu k Ježišovi!

72.1 Nazaret

Rím mal cisára, Jeruzalem mal rímskeho prokurátora. Tieto dve mestá hrali dôležitú úlohu. Písali svoje dejiny. Nazaret nemal žiadne dejiny. Nemal mramorové paláce, dokonca nemal ani rabínsku školu. Mal dom - malý domček. Práve preto už dvetisíc rokov oči kresťanského sveta obracajú sa na Nazaret. Tam berú poučenie ľudia dobrej vole. Pápež Lev XIII. píše: „Slnko, ktoré všade vysielalo svoje lúče, nikde nevidelo niečo svätejšie ako je tento dom.”

Natanael sa opýtal: „Či môže z Nazaretu pochádzať niečo dobrého?” Filip mu odpovedal: „Podľa a pozri!” (Jn 1,46). V Nazarete, v malom domčeku, býva Kráľ celého sveta, jeho Matka a adoptívny otec. Každá z týchto osôb je väčšia ako najväčší rímsky cisár. A žiadna z nich netúži po pozemskej veľkosti a sláve. Jozef rozkazuje, hoci je najmenší; Mária, hoci je väčšia, nič nerobí bez jeho rady; Ježiš, hoci je najväčší, poslúcha: je poddaný! Nielen preto, že chce dať príklad, ale i preto, že svojou poslušnosťou chce napraviť Adamovu neposlušnosť.

Zo všetkých akadémií najkrajší je Nazaret. Jedinečná vysoká škola, kde troch najkvalifikovanejších „profesorov” reprezentuje aj najlepšia a najkrajšia regula života. Táto regula sa opiera o pravdu, pokoru, prostotu, lásku a pokoj. A ešte o niečo: o prácu!

72.2 Práca

V Nazarete pracujú! Pohanský starovek pohrdal fyzickou prácou. Aristoteles odporúčal slobodným ľuďom, aby nekonali prácu, na ktorú príroda predurčila zvieratá a otrokov. V tomto malom, nízkom, skromnom domčeku, možno pričupenom ku skale, Mária je gazdinou. Sama upratuje izbu, nakupuje, nosí vodu, zbiera drevo, rozkladá oheň, pripravuje pokrm, umýva nádoby... Popoludní opravuje šaty, tká. Zaiste Mária urobila Ježišovi to rúcho, ktoré nebolo zošívané, ale v celosti od vrchu utkané (Jn 19,23). Oň budú vojaci pod krížom losovať.

Počas svojej verejnej činnosti Pán Ježiš bude hovoriť o žene, ktorá berie kvas a zapráva ho do troch mier múky..., i o tej, ktorá keď stratila drachmu, zapáľuje sviecu a hľadá... Či toto všetko nevidel u Márie? Keď spomínal na detstvo, iste sa mu vynorili obrazy zo života jeho vlastnej Matky.

Mária pracovala. Aj Jozef pracoval. Básnik hovorí: „Chlieb plače, ak ho zadarmo jedia.” Chlieb, ktorý požívali v Nazarete, neplakal, lebo bol zaslúžený statočnou prácou. Pri domčeku je dielňa. Tam pracuje Jozef, on je živiteľom rodiny, on zarába na chlieb. Prepásaný koženou zásterou dvíha brvná, zohýna sa nad doskami, odmeriava, reže, hobľuje. Robí stoličky, dvere, okná. Prijíma objednávky, načas ich plní. Keď vyjde na ulicu, môže kráčať so zdvihnutým čelom: nikomu nič nedlhuje. Pracuje pre Boha i pre jeho presvätú Matku. Modlitba a práca obohacujú národy.

72.3 Jozefov učeň

Jozef má učňa. Aký je to učeň? Pán sveta, ktorý prišiel, aby slúžil. Keď bol Ježiš malý, zdržiaval sa pri Matke. Bol blízko nej, keď išla nakupovať, keď išla pre vodu... Keď trochu podrástol, nehlásal nijaké učenie, ani nevysvetľoval zákon - výnimočne len vtedy, keď mal dvanásť rokov, v chráme, uprostred učiteľov zákona. Nerobil nijaké zázraky, ale slúžil, pomáhal Márii. Koľko očarujúceho šťastia bolo v týchto vzájomných službách. Mária vie, kto je jej Syn. Obdivuje jeho svätosť, čnosť, čistý charakter. Chce byť pre Neho pokornou služobnicou. On sám slúži! Uctí si Máriu! Žiaden syn si tak neuctí svoju matku ako On!

Ježiš má šestnásť, sedemnášť rokov. Ide do dielne. Jozef ho zasväcuje do tajomstiev svojho remesla, ukazuje mu, ako má držať náradie, ako urobiť jarmo, skriňu, stôl, stoličku. Postupom času Ježiš sa stáva vždy zručnejším remeselníkom. Vedel, ako si má získať klientov, ako ich uspokojiť. Neskôršie, keď začne učiť, ľud oslnený jeho múdrosťou bude hovoriť: „Skade to všetko má tento?... Či to nie je tesár, syn Máriin?“ (Mk 6,2-3). Nepochopiteľné tajomstvo! Ten, ktorý stvoril zemeguľu a jedným slovom, jedným aktom vôle vykopal hlboké priehlbiny morí a oceánov - tu, v Nazarete, ťažko pracuje a potí sa, je unavený...

Natanael hovoril: „Či môže z Nazareta pochádzať niečo dobrého?“ Choď tam, Natanael, a pozri! Kedykoľvek ťa milo príjmu. Všade tam zbadáš skromnosť, čistotu, ochotu a predovšetkým úprimný úsmev na tvárach, srdečnosť, úprimnosť. Nikto tam nenarieka, že práca je ťažká, že sú malé zárobky, že ľudia nechcú platiť... Nie je to divné, zázračné?

Jozefova smrť. Každý krok života je krokom, ktorým sa približujeme k smrti. Niet domu, v ktorom by sa neumieralo. Smútok zahalil aj nazaretský dom. Jozef pracoval, ale cítil, že ho sily opúšťajú. V istý deň na dverách dielne ľudia čítali novú tabuľku: „Ježiš - tesár“. Jozef nežil. Jeho duša odišla do podsvetia, aby tam čakajúcim dušiam ohlásila radostnú zvesť: Spasiteľ sveta je na zemi! Videl som ho!

Jozef odišiel. Čo bolo príčinou smrti? Nevieme. Ako dlho bol chorý? Nevieme. Ako celý život, tak aj Jozefova smrť je zahalená rúškom mlčanlivosti. Vedel viacej, než klienti, ktorí prichádzali do jeho dielne, ale nič nehovoril. Mlčal a veril. Na jeho hrobe sa modlili príbuzní, priatelia, predovšetkým sa tam modlila Mária so Synom Ježišom.

Jozef odišiel so svojou neporušenou vierou. Veril, hoci nevidel ani jediný Ježišov zázrak. Odišiel, a teda nebude na Kalvárii, nebude svedkom Zmŕtvychvstania, tak chcel Boh! Jozef neodporuje. Vynikajúco splnil svoje poslanie. Jozefov život je prvým životom, ktorý bol úplne zasvätený Ježišovi a Márii. Požehnaný život požehnaného otca rodiny!

72.4 Cesta do neba

Sú ľudia, ktorí by chceli mať nebo na zemi, ale nevedia ako sa k tomu majú priložiť. Ak niekto, tak sv. Jozef mohol povedať, že na zemi našiel nebo. Našiel totiž nebeské osoby: Máriu a Ježiša. Z Božej vôle prijal Máriu za manželku a Mária mu dala Ježiša. Po prvý raz sa uskutočnilo pravidlo, heslo, ktoré dobre poznáme: Skrze Máriu k Ježišovi! Túto najkratšiu cestu si vybral Jozef; žil a pracoval pre Máriu! Žil a pracoval pre Ježiša! Aj my môžeme realizovať takýto program, bude pre nás prameňom, v ktorom pocítíme predchuť neba na zemi, poznáme v ňom najkratšiu cestu do neba.

Skrze Máriu k Ježišovi. Amen.

73 STÁLA POD KRÍŽOM - MÁRIINO TAJOMSTVO

Podľa toho, ako hlboko je človek schopný trpieť, môže sa určiť stupeň dôstojnosti jeho duše!

73.1 Máriino utrpenie

Pýtame sa: prečo evanjelisti opisujú tak málo Máriino utrpenie, keď Ježiš trpel a umieral na Golgote? Odpoveď: Sú bolesti, ktoré by nevedel opísať ani anjelský jazyk. Preto evanjelisti pokladali za vhodné zakryť Máriino utrpenie záclonou mlčania. Jedine sv. Ján sa rozhodol napísať krátku správu: „Pri Ježišovom kríži stála jeho matka ...“(Jn 19,25) Tieto slová hovoria všetko: Ježiš na kríži, Matka stojí pod krížom. Ježiš je Ukrižovaný, Mária je Matkou Ukrižovaného...

Môžeme sa znova pýtať: Prečo Mária podobne ako Jozef, nezomrela pred Ježišovou smrťou? Prečo ju Boh vedie cez more utrpenia a bolesti a prikazuje jej pozeráť na najväčšiu tragédiu v dejinách, na smrť vlastného Syna? Tu je už ľahká odpoveď: bez Kalvárie by Mária nebola tým, čím

je: Spoluvykupiteľkou. Veľký titul - veľké tajomstvo. V Betleheme dala Mária svetu malé Dieťa. Na Kalvárii dáva Vykupiteľa. Tam Matka - tu Spoluvykupiteľka.

73.2 Ukrižovanie

Mária zostala v meste. Azda v Jánovom dome? Apoštolovia vedeli, kde zotráva na modlitbách. Prichádzali a prinášali správy, jedna smutnejšia od druhej: Ježiša zajali, spúťali ako zločinca. Judáš ho zradil. Teraz ho súdia. Odsúdili ho na smrť. Predviedli ho pred Piláta, odvedli k Herodesovi.

Zbičovali ho, tŕním ho korunovali, posmievajú sa mu... Pilát potvrdzuje rozsudok. Bude ukrižovaný - sám si ponesie kríž. Mária odchádza z domu, ide. Stretne Syna. O tomto stretnutí na krížovej ceste hovorí nám tradícia, ktorá siaha až do apoštolských čias. Mária beží dopredu. Počuje výkriky, vidí katov a ich pomocníkov, nesú povrazy, rebríky, kladivá... a o niečo ďalej vidí pomaly kráčajúcu postavu pod bremenom kríža. Mária čaká, uvidela Syna... Schýlený je pod bremenom kríža, ťažko sa mu kráča, ide pomaly... Na hlave má tŕňovú korunu, tvár je zmenená, pokrytá potom a krvou... Mária sa približuje, Ježiš zdvihne hlavu, stretli sa dva pohľady: „Syn môj!” „Matka moja!” Židia brutálne odstrkujú Matku, ponáhľajú sa, poháňajú Božského Odsúdenca. Sprievod prešiel - Mária zostala so zraneným srdcom.

73.3 „Dokonané je!”

Pôjde domov? Zamkne sa so svojou bolesťou? Nie. Pôjde za krvavým sprievodom, pôjde na Kalváriu. Bude pozeráť na ukrutné scény bohovraždy, na Synovu agóniu a smrť. Má toľko síl, aby sa postavila pod kríž. Stála Matka... Kríž postavili na vrchol Kalvárie. Mária neuteká. Približuje sa. Stojí tu pod krížom cez tri dlhé hodiny ukrutnej agónie ako hrdinský vojak na stráž. Vidí Syna zaveseného medzi nebom a zemou. Vidí klince i tŕňovú korunu, kvapky krvi padajúce na zem, vojakov, ktorí hádžu kocky o šaty, počuje svätokrádežné potupy a bohorúhanie...

Hovorí Syn. Mária počuje každé jeho slovo: „Otče, odpusť im...” Jej srdce opakuje ako ozvena: „Odpusť!” Ježiš volá: „Smädný som!” Mária ho vychovala, krmila - teraz nemôže splniť jeho želanie. Ale Mária hlbšie preniká do obsahu tohto slova: precituje, podobne ako Syn, vrúcnu túžbu po vykúpení ľudských duší, prežíva túžbu po poslušnosti a utrpení. „Žena, hľa, tvoj syn! Synu, hľa, tvoja Matka!” Je to slávnostný testament. Mária vie, čo to znamená - pokorne skláňa hlavu: Nech sa tak stane...!

Posledné vzdychnutie, posledná modlitba, posledné slovo: „Dokonané je!” Ježiš odovzdal ducha do Otcových rúk. A Mária stojí. Slnko sa zatmieva, zem sa trasie, skaly pukajú. Stotník sa bije do prs a hovorí: „Zaiste, tento bol Boží Syn!” Vojaci, kati, hnaní úzkosťou, utekajú do mesta. A Mária stojí... Je silnou Ženou, vedomá si svojho poslania, ktorým ju Boh poveril. Ježiš je novým Človekom. Mária je novou Ženou. Ako prvý človek a prvá žena priviedli do nešťastia celé ľudstvo, tak teraz nový Človek a nová Žena prinášajú obeť pre záchranu tohto ľudstva. Z tohto obetného aktu rodí sa nové ľudstvo...

Vojak prebodne kópiou srdce. Keď ju vytiahol, vyšiel prúd krvi a vody. Ježiš naozaj zomrel. Vykúpenie sveta bolo dokonané. V tomto diele mala účasť Mária - Spoluvykupiteľka ľudstva.

73.4 Mária pod krížom

Mária trpí pod krížom. Poznáme jej tajomstvo? Mária chce trpieť, ako chce trpieť jej Syn. Ako On, tak Ona s ním chce robiť pokánie za hriechy sveta. Posmievači kričali: „Ak si Syn Boží, zostup z kríža” (Mt 27,40). Gerson píše: „Keby Ježiš Kristus chcel zostúpiť z kríža, Mária by ho prosila, aby tam zostal.

„Tak Boh miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna.” O Márii tiež môžeme povedať: „Mária tak milovala svet, že dala svojho Syna.” Samozrejme, že nemôžeme pochopiť rozdiel v stupni tejto lásky: u Boha bola nekonečná, u Márie bola veľká, nesmierna láska, ale ohraničená.

Keď sa rozhodla stať Ježišovou Matkou, rovnako súhlasila aj s Ježišovou smrťou. Sv. písmo jej hovorilo, prečo Mesiáš prichádza na svet. A teda už pri Zvestovaní vedela, čo ju čaká. A keď Simeon hovoril o meči, povedal len to, čo Mária už vedela.

Pápež sv. Pius X. dobre rozumel tajomstvu Kalvárie, keď hovoril, že Mária na Kalvárii pociťovala istý druh radosti. Bola totiž veľmi zaujatá dielom vykúpenia duší, ktoré sa uskutočňovalo drámou jej umierajúceho Syna.

73.5 Spasenie

Boh je oslávený, ľudstvo je spasené! Pre tieto dve pravdy Mária pribila na kríž s Ježišovým telom aj svoje vlastné srdce. Chcela trpieť! Súhlasila!

„Kresťan je človekom, ktorému Boh zveril všetkých ľudí!“ Môžem mať stovky, tisíce záväzkov, ale záväzok pracovať na zväčšení Božej slávy a na vykúpení ľudí je prvým a najdôležitejším. O. Alzon písal list istému mladíkovi a túto prvú povinnosť mu pripomenul originálnym spôsobom: „Pamätaj, že život je krátky, nebo veľmi pekné, peklo veľmi horúce.“

Prehlbujme v sebe tajomstvo utrpenia, ktoré vo večnom pláne určil Boh Márii! Milujme ju, lebo je našou Matkou! Uctime si ju, lebo je našou Kráľovnou. Volajme k nej, lebo je našou Orodovníčkou, Sprostredkovateľkou, Tešiteľkou, Spoluvykupiteľkou. Nech celý svet miliónmi úst hovorí: „Pri Ježišovom kríži stála jeho Matka.“ Amen.

74 NA SVETE PRVÁ VEĽKÁ SOBOTA

„Život sa mení, ale nekončí.“ (prefácia)

74.1 Ticho

Ako na bojisku - mŕtve ticho. Stoja tu tri kríže, akoby tri pomníky ukrutnej vojny, ktorá sa tu odohrala. Je to sväté miesto - jedno z najsvätejších miest sveta. Cisárovná Helena tu neskoršie vybuduje baziliku. Kresťanský svet bude viesť dlhé a krvavé krížové výpravy. A ak napriek všetkému toto miesto zostane v rukách „neveriacich“. Veriaci vždy po ňom prejdú kolenačky, lebo tu sa uskutočnilo dielo vykúpenia.

Telá dvoch zločincov, ukrižovaných s Kristom, hodili do spoločného hrobu. Všetko robili veľmi rýchlo. Pohľad na mŕtve telá nesmel znesvätiť sviatky, ktoré sa začínali západom slnka.

A mŕtve Ježišovo telo? Na prosbu Jozefa z Arimatey Pilát dovolil, aby si ho vzal a pochoval ho. Dokonca nežiadal ani peniaze. Nepatrilo ponížiť sa pred takou významnou osobou: Jozef bol členom sanhedrinu.

Odvaha je tak nákazlivá ako strach. Nikodém, bojazlivý intelektuál, ale človek dobrého srdca, pripojil sa k Jozefovi. Kúpil 32 kg myrhy a aloe - zdá sa, že viac dbal na množstvo ako na kvalitu. Túto zmiešaninu, rozomletú na prach, použili pri Ježišovom pohrebe. Napustili ňou plátno, do ktorého zavinuli Ježišovo telo. Položili ho do hrobu, ktorý si Jozef chystal pre seba. Tento hrob sa nachádzal asi päťdesiat krokov od miesta ukrižovania.

74.2 Koniec všetkého

Všetko sa skončilo okolo šiestej hodiny večer. Poprední kňazi a farizeji mohli spokojne jesť paschu i spokojne mohli spať. Aby sa predsa len niečo nepredvídané nestalo, s Pilátovým súhlasom postavili stráž a hrob zapečatili. Pilát nemohol byť na seba hrdý a nebol ani spokojný. Znepokojovalo ho svedomie? Trápil ho ženin sen, znepokojovalo ho jej upozornenie...? - Jednoducho, necítil sa dobre. Ale celá tá nemilá záležitosť sa už skončila. Čas urobí svoje, ľudia zabudnú a on, prokurátor Judey, zostane na svojom mieste. A to je dôležité.

Apoštoli boli omráčení rýchlym sledom udalostí, ktoré po sebe nasledovali. Boli predovšetkým rozčarovaní a cítili sa byť oklamaní. Dôverovali Ježišovi. Verili mu. Všetko pre neho opustili... Kto mohol predvídať taký žalostný koniec? A čo teraz? Vrátia sa na jazero k svojmu pôvodnému rybárskemu povolaniu? Taká nepríjemnosť!

74.3 Máriina viera

Mária je jedinou osobou, ktorá je úplne spokojná. Ona jediná verí, dôveruje a čaká. Určite bola prítomná vtedy, keď telo jej Syna balzamovali a kládli do hrobu. A keď odišla od hrobu, uchýlila sa do Jánovho domu. „Od tej chvíle vzal si ju ten učeník k sebe” (Jn 19,27).

Mária si premieta v pamäti všetky udalosti Ježišovho života od chvíle Zvestovania až do posledných tragických chvíľ. Svojimi myšlienkami sa zdržuje v hrobe, tam, kde je jej poklad. Mária pozerá na posledné udalosti ináč ako Židia, ináč ako apoštolovia. Vie to, čo tamtí nevedia alebo už nepamätajú.

a) Najprv hrob: Mária vie, že hrob prijal nielen telo jej Syna, ale aj jeho Božstvo. Zbožné ženy pripravujú voňavé masti, aby sa hneď po sobote vybrali k hrobu a pomazali Ježišovo telo. Mária tam nepôjde. Azda sa ženy budú aj diviť. Tak náhle zabudla? Tak skoro prestala sa Oň zaujímať? Nie! Mária vie, že Ježišovo telo je dobre uschované: Božstvo, s ktorým je spojené, zachová ho od rozkladu lepšie ako všetky voňavky a masti. Mária čaká a modlí sa. Modlí sa, azda len o to, aby vedela čakať. „V kráľovstve nádeje niet zimy,” hovorí príslovie. Mária vie, že krvavá epizóda Kalvárie nie je poslednou udalosťou! V bolestnej dráme Ježiš bude mať posledné slovo. Ak sa proroctvá doteraz plnili, splnia sa aj dokonca. Mária pozná tieto proroctvá. „Jeho hrob bude prázdny,” hovorí Izaiáš. A sám Ježiš jasne povedal: „Po troch dňoch vstane z mŕtvych” (Mk 18,34).

Tretí deň. Mária vie: telo jej Syna vyjde z hrobu! Nepýta sa: ako sa to stane? Vie, že pre Boha nijaká vec nie je nemožná! (Lk 1,37). V Máriinom srdci sústredila sa nádej celého sveta! - Celý svet onej prvej Veľkej soboty je jediným neprerušeným aktom viery a nádeje, modlitby a očakávania. Preto všetky soboty roka sú jej zasvätené.

b) Ale Máriine myšlienky neboli len v hrobe s Ježišovým telom. Išli i tam, kde bola jeho duša: do podsvetia. Dlhé roky strávené v Ježišovej škole v Nazarete priniesli to ovocie, že Mária bola dobre informovaná o živote v záhrobí. Niet sa čo diviť, že teraz myslí o posmrtnom živote. A tam je neopísateľná radosť. Toto miesto, doteraz smutné, premenilo sa na raj. Hľa, Mesiáš! Duše spravodlivých, ktoré cez dlhé veky pokúšali sa vstúpiť do raja, dozvedajú sa, že je dokonané dielo vykúpenia, že čas čakania je skončený, že brány neba sú otvorené. Okrem tejto zvesti je tu aj druhá: máte na zemi Matku! Moja Matka je vašou Matkou! Entuziazmus, radostný spev: svätý, svätý, svätý! Mária v duchu vidí toto radostné nadšenie. Vidí svojich praotcov: Adama a Evu; patriarchov: Abraháma, Izáka, Jakuba..., vidí kráľa Dávida, svojich rodičov Joachima a Annu, Jozefa, svojho manžela, Simeona, Jána Krstiteľa... Všetkým blahoželá, ich radosť je jej radosťou. Všetci jej žehnajú, tešia sa na ňu ako na svoju Matku... Mária ináč prežívala túto na svete prvú Veľkú sobotu. Pre nás odtiaľ plynie neoceniteľné poučenie.

74.4 Hrob

Židia zapečatili hrob a mysleli si, že všetko sa skončilo. Pilát si tak myslel. I dnes sú ľudia, ktorí sú presvedčení, že smrťou sa všetko končí. Boh nám dal dočasný život, aby sme si vyslúžili večný život v jeho Kráľovstve. „Život sa mení, ale sa nekončí,” modlí sa Cirkev v prefácii za zomrelých.

Len raz umrieme, preto treba dobre umrieť. Nabáda nás k tomu Sv. písmo: „Blahoslavení, ktorí umierajú v Pánovi!” - Umrieť v Pánovi. Čo tu pre nás môže urobiť Mária, hovorí sv. Mária Magdaléna de Pazzis. Mala videnie: na mori uvidela loďku, na ktorú sa tísli všetci Máriini služobníci. Mária sama veslovala a všetkých bezpečne priviezla do prístavu. Svätica porozumela: nemusíme sa báť, že utoníme v mori hriechov, lebo Mária nás vedie do prístavu spásy. Sv. Ján Zlatoústý

povedal: „Žiaden hriešnik nemôže byť vykúpený bez Máriinej pomoci!” A sv. Anzelm napomínal: „Beda tým, ktorí pohrdajú úctou k Márii”.

Čas, kedy myslíme na Máriu, nikdy nebude stratený. Mária myslela, verila, čakala na Veľkú sobotu. Pre nás Veľká sobota je len raz v roku. Ale máme v roku 52 sobôt, každá je zasvätená Márii. Každý deň, ale najmä v sobotu, obracajme sa k nej, využívajme jej pomoc, ona nás šťastne dovedie do prístavu vykúpenia. „Život sa len mení, ale sa nekončí.” Amen.

75 ZÁKLAD NAŠEJ VIERY

„Raduj sa nebies Kráľovná, lebo z mŕtvych vstal...”

75.1 Nedeľné ráno

Ježišova duša sa vracia zo záhrobia, vstupuje do hrobu, znova sa spája so svojim Telom, oživuje ho novým, nesmrteľným životom. Žiariaci, akoby plášťom slávy zahalený. Ježiš vystupuje z hrobu. Okamih - a stojí pred svojou Matkou! Čo jej povedal? Ako ju pozdravil? Ako sa zvitáli? Márii Magdaléne povedal: „Žena, prečo plačeš?” Iným ženám vravel: „Nebojte sa!” Učenikom, ktorí išli do Emaus: „Akéže sú to reči, ktoré idúcky medzi sebou vediete?” Apoštolom: „Pokoj vám!”

Povedal niektoré z týchto slov Márii? Možno že to boli len tieto dve zvolania: „Matka!” „Synu!” A tieto dve slová zazneli súčasne. Mária pokľakla v hlbokoj adorácii k Ježišovým nohám a Ježiš zdvihol Matku s nevýslovnou nežnosťou. Aké bolo stretnutie Syna s Matkou? Kto môže vyjadriť radosť a vďačnosť, výlev srdca tohto jedinečného stretnutia v dejinách sveta? Ježiš žije! Vstal z mŕtvych. Hľa, stojí pred svojou Matkou - pekný, oslávený. „Jeho tvár je ako slnko, ale slnko, do ktorého možno pozeráť” (L. Perroy).

75.2 „Raduj sa, nebies Kráľovná! Lebo koho si nosila, z mŕtvych vstal...”

To už nie je Boh Veľkého piatku, potupený a vysmiaty odsúdenec. To je mocný Kráľ, ktorého rany sa stali lúčmi slávy. Tieto rany svedčia o tom, čo prekonal, čo zniesol, čo vytrpel. Tu je víťazstvo! Hrob nad ním už nemá žiadnu moc. Raduj sa, nebies Kráľovná!

Radosť je hlavným pocitom, ktorý v tejto chvíli až po okraj napĺňa Máriinu dušu. Ako pod teplými lúčmi slnka sa topí sneh, tak pri pohľade na zmŕtvychvstalého Syna ustupujú všetky Máriine bolestné spomienky. Jasle so svojou chudobou a biedou, útek do Egypta so smutným vyhnanstvom, nenávisť Židov, obvinenia kňazov, bezcitnosť vojakov, hrubosť katov... Mária zabudla na všetko, lebo, hľa, Ježiš v oslňujúcej sláve stál pred ňou.

A radosť Márie, už aj tak preveľká, sa ešte zväčšuje pri myšlienke, že brány neba sú otvorené pre všetkých, že všetci sú povolani k viere a k novému životu. S Kristovým víťazstvom víťazí pravda, táto pravda sa bude všetkým hlásať! A tí, ktorí pôjdu po jej ceste, nebudú blúdiť v temnotách.

Na celom svete, po všetky časy veľká rodina veriacich bude sláviť pamiatku zmŕtvychvstania a bude čerpať z nevyčerpatelných prameňov milostí, ktoré Ježiš zaslúžil ľudstvu. Mária to vidí a nesmierne šťastná počuje koncert anjelov a celého nebeského dvora.

Evanjeliá nič nespomínajú o zjavení sa zmŕtvychvstalého Krista Márii. Ale vieme, že evanjeliá o všetkom nehovoria. Konečne, načo zdôrazňovať fakt, o ktorom nikto nemôže pochybovať. Pre svoje utrpenie nezaslúžila si Mária radosť pozeráť na Toho, ktorý premohol smrť, peklo a satana? Či Ježiš nebol jej najlepším Synom? Či nemiloval Máriu viacej než anjelov a svätých dohromady? Či v to nedeľné ráno nepatrilo sa myslieť predovšetkým na Máriu? Predovšetkým Mária si zaslúžila túto milosť. Ona prvá zo všetkých sa mohla tešiť z Ježišovej slávy, z jeho víťazstva nad smrťou, z jeho víťazstva nad silami temnosti. Koľkokrát chceli Ježiša potupiť! Koľko špiny naňho nahádzali! Predstavili ho ako zločinca, ako buriča ľudu, prirovnali ho k zločincovi Barabášovi, ba za horšieho ako bol Barabáš. Dnes táto ohavná a hanebná hra je skončená. Začína sa život triumfu a slávy.

Mária vidí zástupy kresťanov všetkých vekov, ktoré oslavujú Ježišovu veľkosť. Namiesto šarlátového pláštá, trňovej koruny a trstiny, ktorú mu na posmech dali do ruky, kresťanský svet po tisícročia bude mu budovať nádherné katedrály a baziliky. Milióny mučeníkov obetujú za neho život. Misionári mu budú získavať nasledovníkov medzi najvzdialenejšími a neznámymi národmi. Nespočítateľné zástupy kňazov Cirkvi budú pre veriaci ľud konať najsvätejšiu službu pri jeho oltári! Raduj sa, nebies Kráľovná, lebo z mŕtvych vstal! Aleluja!

75.3 Pros za nás!

Keď vyslovujeme tieto slová, dodávame: "Oroduj za nás u Boha!" Keď sa teda tešíme s Máriou, hneď prosíme o modlitbu, o jej príhovor. O aký príhovor? O čo má Mária prosiť? Cieľ tohto príhovoru je tak vážny, že nemôže ho nespomenúť. Predstavme si: Ježišovo zmŕtvychvstanie je základom našej viery. Ale táto naša viera musí byť silná, pevná, stála, neotrasiteľná, tvrdá ako skala. Na svete sú iné náboženstvá, sekty... Ako mám na ne pozerieť? Opýtam sa napr. budhistu: „Vstal váš Budha z mŕtvych?“ „Nie.“ „Vstal váš Mohamed z mŕtvych?“ „Nie.“ Moja viera má tento základ: Ježišovo zmŕtvychvstanie. On vstal z mŕtvych svojou mocou a teda je Bohom. Jeho náuka je božskou náukou. Jeho Cirkev je božou inštitúciou. Sväté sviatosti sú božské prostriedky, ktoré nás vedú k Bohu. Máme pravdu. Sme na dobrej ceste! Prosíme Máriu, aby nám svojím orodovaním vyprosila vytrvalosť: „Oroduj za nás u Boha!“

Zvolávalo sa zhromaždenie. Na plagátoch bolo napísané: veľmi aktuálna téma. Ľudia prišli. Istý ateista „veľmi odborne“ rozvádzal a vysvetľoval všetkým, že niet Boha. Diskusia bola živá. Jedni hovorili: „Áno!“ druhí „Nie.“ Konečne na konci v sále sa ozval hlas. Zazneli len dve slová, ale ktosi ich povedal spokojne a s presvedčením: „Kristus vstal z mŕtvych!“ Nie tie tisícky slov, ktoré povedal ateista, ale tieto tri posledné slová prijali s potleskom, Kristus vstal z mŕtvych!

Mária verila. Po veľkopiatočkovej tragédii, uprostred všeobecného pochybovania, Mária neochvejne stála ako živé „Credo!“ I my ako živé: „Credo - Verím“ kráčajme životom. Posilnení vo viere jej príhovorom, tešíme sa, že máme účasť na jej radoostiach. „Raduj sa, nebies Kráľovná! Oroduj za nás u Boha.“ Amen.

76 PO ODCHODE KRISTA - RADOSŤ!

„Daj nám dobrú vôľu!“ (Krašiňski)

76.1 Nanebovstúpenie

„...keď ich žehnal, vzdaloval sa od nich a vznášal sa do neba. Oni sa mu poklonili a s veľkou radosťou sa vrátili do Jeruzalema“ (Lk 24,51-52). Rozumieme: apoštoli sa mu poklonili. To sa nám páči: bol to akt adorácie. Ale radosť? Majster ich opúšťa a oni sa tešia? Je to tak ako keď sa tešia deti v škole, keď riaditeľ zavolá z triedy učiteľa. Áno? Nie! Kristovi učeníci však majú dvojaký dôvod k radosti: najprv sa tešia z víťazstva svojho Majstra. Zaslúžené víťazstvo. Potom sa tešia, že Ježiš im pošle toho, ktorého im prisľúbil Otec, to znamená, že dostanú Ducha Svätého. Kristovi apoštolovia nerozumejú všetko, ale rozumejú jednu vec: v živote sa pred nimi otvárajú nové úlohy. Oni na tieto úlohy pozerajú s radostným duchom. Predsa na vlastné oči videli, že pokora je povýšená, utrpenie nahradené, víťazstvo spravodlivosti zaistené! A ešte niečo: „Tento Ježiš, ktorý vám bol vzatý do neba, vráti sa...“ (Sk 1,11). Tak hovorili anjeli: „Vráti sa!“ A kým príde, kým sa vráti, oni niečo pre neho urobia. Budú pracovať! S radosťou teda idú do mesta. Budú čakať na silu Ducha Svätého...

76.2 Mária po Ježišovom Nanebovstúpení

A Mária? Aké mala pocity? Mohla plakať, že Syn odišiel, že ho už neuvidí, nepočuje slová z jeho božských úst. Čo je pre ňu teraz život? Prečo ju nevezal so sebou? Nepredstavujme si Máriu ako osobu, ktorá sa umára v žiali a túžbe. To sa môže stať nám, ale nie jej! Mária sa teší s učeníkmi.

a) Najprv: je to božia vôľa. Boh tak chce! Mária nemá inú túžbu, iný program, iný ideál... Splniť to, čo Boh chce, je pre ňu šťastím, radosťou!

b) Ďalej: Syn odišiel. Zaiste, pre Matku to mohla byť ťažká chvíľa. Ale Mária verí, že ten istý Ježiš je osobne, hoci neviditeľne, prítomný v Najsvätejšej Eucharistii, ktorú v predvečer svojho utrpenia ustanovil Ježiš a ktorú apoštolovia už možno konali alebo po zoslaní Ducha Svätého budú konať.

c) Konečne: Nie je pre Máriu radosťou tá istota, že jej Syn je v sláve, že žiadna ľudská zlosť nemôže ho pozbaviť toho, čo mu pripravil nebeský Otec? Že nebude zradený, súdený, potupený..., že bude v sláve na veky? Je taká matka, ktorá by nepociťovala radosť pri takýchto myšlienkach o svojom synovi?

d) Je ešte iná skutočnosť, na ktorú neslobodno zabudnúť: Mária vie o svojom poslaní, chápe svoju úlohu. Môžeme dokonca pripustiť, že Ježiš s ňou na túto tému rozprával. Predsa sám hovoril, že apoštolí sú „nechápaní“ (Mt 15,16). Všetci tu je Mária. Ona im bude Učiteľkou. Z Božej vôle bude ich poučovať, vysvetľovať, povzbudzovať. Po Synovom odchode Mária sa ujme detí, ktoré jej Syn v testamente zveril, nepotrebuje ich hľadať. Sú tu, spolu s ňou. Už sa k nej obracajú, obkolesujú ju zo všetkých strán. Dôveru, ktorú mali voči Ježišovi, prenášajú na Máriu. Ona je ústrednou osobou v tomto spoločenstve. Kam pôjdu? Majú nejaký plán? Má ho Mária?... Nie.

76.3 Večeradlo

Pán Ježiš, povedal: „Zostaňte v meste...” (Lk 24,49). Pre nich je to Večeradlo. Keď zostupovali z Olivovej hory, vydali sa smerom k Večeradlu. Okrem apoštolov a učeníkov boli tam zbožné ženy, spolu asi stodvadsať osôb. Podľa Ježišovho rozkazu mali čakať na zoslanie Ducha Svätého. Sv. Lukáš píše, že nielen čakali, ale sa aj modlili. Bola to prvá novena k Duchu Svätému.

Môžeme sa opýtať, odkiaľ sa odrazu vzal duch modlitby v týchto nedokonalých dušiach? Jedno slovo nám všetko vysvetlí: Mária bola s nimi. Pod sladkým vplyvom jej srdca zhromaždení akoby si konali duchovné cvičenia. Mária prevyšuje apoštolov - a bude ich prevyšovať aj po zoslaní Ducha Svätého - poznaním Božích tajomstiev a dokonalosťou svojej viery. Ona vie, že Boha možno prosiť o veľké veci, že Boha možno prosiť o Boha! I preto všetci volajú: „Zošli svojho Ducha!” Je to modlitba k Bohu, aby zoslal Boha!

Peter nariaďuje vykonať voľbu nového apoštola namiesto zradcu Judáša. Odkiaľ má túto myšlienku, tento nápad? Nevnukla mu ju Mária? A ešte niečo: hľa, vystupuje tento neučený galilejský rybár a hovorí. V svojej reči cituje dva žalmy: 68 a 108 (Sk 1,20). Odkiaľ pozná Bibliu tento jednoduchý človek? Nie je to vplyv Márie, ktorá začínajúc svoju úlohu Matky Cirkvi, radí prvému pápežovi?

Konečne odbila hodina: uplynulo desať dní od Nanebovstúpenia. Všetci sú na určenom mieste, odrazu šum, akoby vietor prichádzal, naplňa dom. Ukazujú sa rozdelené jazyky, akoby plamene... Tak to opisuje Sv. písmo. Tradícia dopĺňa tento lakonický opis: hovorí, že sa kľbko, veľký plameň ohňa ukázal najprv uprostred miestnosti, tam kde bola Mária. Len potom sa rozdelil: v podobe ohnivých jazykov zastal nad každým prítomným. Táto predstava, ako ju podáva Tradícia, zdôrazňuje hlbokú pravdu: Duch Svätý účinkuje cez Máriu. Vyvolil si ju za rozdávatelku svojich milostí. On dáva Márii - a Mária rozdeľuje. „Niet žiadneho nebeského daru, ktorý by neprechádzal cez ruky Márie,” píše Grignon de Montfort.

76.4 Duch Svätý

Toto stretnutie s Duchom Svätým nebolo prvé, ale už tretie. Prvý raz: Mária pôsobením Ducha Svätého sa počala bez hriechu, bola plná milosti. Nepoškvrnená. Druhé stretnutie: pri tajomstve Vtelenia, kedy počala z Ducha Svätého. Tretie stretnutie: v deň Zoslania Ducha Svätého. Tu Mária dostáva nový zdroj milostí pre nové úlohy, ktoré ju čakajú: úlohy Matky Cirkvi. Sú to úlohy, ktoré Mária plní od počiatku, cez storočia až po dnešný deň, a bude ich plniť do konca sveta. II. vatikánsky koncil pekne hovorí: „Mária zaujíma po Kristovi v Cirkvi najvyššie miesto, ale zároveň i nám najbližšie” (Konšt. Svetlo národov). Najväčšia je po Kristovi, lebo je jeho Matkou. Nám je najbližšia, lebo je našou Matkou. Kristus odmenil svoju Matku: ba odvdáčila sa jej celá Najsvätejšia Trojica. Pekne a jasne túto pravdu obsahuje jedna poľská pieseň: „Aj Najsvätejšia Trojica si Ťa ctí, lebo najvyššie miesto v nebi dáva Ti: posadila Ťa najbližšie k sebe.” Aké vyznamenanie, aká veľkosť. Je veľkou Matkou, lebo nemyslí na seba, nehľadá vlastný záujem. Myslí na nás a pre nás pracuje. Má len jednu túžbu: aby sme sa vyformovali podľa Krista.

Povolaním Márie je dávať Krista. Všetkým dáva Krista. Môžeme si predstaviť jej lásku? Keby sme spojili lásku všetkých anjelov a lásku všetkých svätých... - táto spojená láska bola by len iskierkou v porovnaní s láskou, akú má Mária voči jednej ľudskej duši. Nepredstaviteľné! Úlohou a povolaním Márie je dávať Krista. Ale tomu musí zodpovedať prijatie toho, čo Mária dáva. Keď Mária dáva Krista, deti musia tohoto Krista prijať. Len zlomyseľný človek neprijíma, odmieta. Dobrý vždy prijíma. Raz sa opýtali Simsona, vynálezcu, ktorý svoj vynález pokladá za najväčší? Odpovedal: „To, že som hriešny a že mi hriechy môžu byť odpustené v Kristovej Cirkvi.” Odpovedal jednoducho, jasne a múdro. Keď Mária dá Krista takému človekovi, môžeme „byť istí, že Kristus bude prijatý, lebo je tam dobrá vôľa. Máme ju aj my? Opakujme s našim Krasiškim: Pane, daj nám dobrú vôľu. Amen.

77 MÁRIA NÁS OPÚŠŤA - NANEBOVZATÁ

„Tiahni ma za sebou!” (Pies 1,4)

77.1 Mala veľké srdce

Zahrňovala ním celé ľudstvo. Celé národy i všetky veky. Trpela za všetkých, modlila sa za vykúpenie všetkých. A teraz odchádza? Pán Ježiš povedal: „Pritiahnem všetkých k sebe” (Jn 12,32). Máriu pritiahne ako prvú. Na tróne slávy usadí ju najvyššie, Mária je najkrajší kvet, ktorý v svetle Božej slávy vyrástol na tomto svete. Boží Záhradník mal právo utrhnúť tento kvet, aby ním na veky ozdobil nebo. Zostali sme opustení? Nie! Mária svoje poslanie bude plniť dokonalejšie a plnšie v nebi.

„Konár najkrajšie umiera pod ťarchou vlastného ovocia.” Hodnota života nezáleží od počtu rokov, ale od toho, ako život využijeme. Pán Ježiš zomrel, keď mal tridsaťtri rokov, ale úlohu, ktorú mu Otec uložil, splnil. Mária mala niečo nad šesťdesiat rokov - a aké bohatstvo milostí a zásluh! Nazaret, Betlehem, Jeruzalem, Kalvária - na každej tejto stanici, na každom zastavení sú napísané slová: „Hľa, služobnica Pánova, nech sa mi stane podľa tvojho slova...” Nikto okrem Ježiša nemal na zemi vyplniť také veľké úlohy ako Mária. Taktiež nikto okrem Ježiša nesplnil svoje úlohy tak dokonale ako Mária!

77.2 Zomrela Mária?

Treba sa dotknúť tejto otázky, lebo Mária nemusela zomrieť. Smrť je trestom za hriech. „Smrť je totiž odplatom za hriech” (Rim 6,23). Mária nemala hriech, preto smrť na ňu nemala právo. Preto niektorí cirkevní otcovia nehovoria o smrti, ale o usnutí. V tomto usnutí prešla Mária z pozemského života do nebeskej slávy. Čo o tom súdiť? Smrť alebo usnutie? To prvé: smrť. Nie je to pravda -

dogma - viery, ale všeobecná náuka Cirkvi. Mária umrela. Patrilo sa, aby umrela. Ježiš bol tiež bez hriechu a zomrel. Zvolil si smrť a prijal smrť, lebo utrpením a smrťou chcel vykúpiť svet. A Mária spolupracovala na diele vykúpenia. Patrilo sa teda, aby tak ako Kristus, prijala smrť.

Niektó povie: „Ak spolupracovala s Ježišom, bola povinná umrieť s Ježišom na Kalvárii.” A ona zomrela asi po desiatich, pätnástich rokoch neskôršie, kedy dielo vykúpenia bolo už dávno vykonané. Ale už sme povedali: Mária má plniť veľmi dôležitú úlohu pri vzniku a organizovaní Kristovej Cirkvi. Zaiste, nebude kázať. ani udeľovať sviatosti alebo riadiť Cirkev. Ona je i navždy zostane Pánova služobnica. Bude však slúžiť modlitbou a príkladom, radou a vedomosťami o Kristovi, bude pripomínať jeho slová, autenticky vysvetľovať jeho myšlienky... Ako pred tridsiatimi troma rokmi skláňala sa nad jasľami Dieťaťa, tak sa teraz s tou istou láskou skláňa nad kolískou rodiacej sa Cirkvi. Tam Matka Dieťaťa, tu Matka Cirkvi. Dielo vykúpenia bolo ukončené, ale milosti týmto dielom zaslúžené musia byť rozdelené a prijaté v každej duši. Túto prácu konala Mária v svojom živote. A po svojej smrti dnes túto prácu vykonáva v nebi - a bude ju vykonávať do konca sveta. Nechce pripustiť, aby milosť a ovocie utrpenia jej Syna vyšli nazmar!

Máriina smrť pre nás bola potrebná ešte z iného dôvodu. Keby nezomrela, mohli by sme povedať, že je pre nás akoby cudzou osobou, že nepatrí k ľudstvu, že nerozumie nášmu najväčšiemu bólu - smrti. Ale ona zomrela. Prešla to, čoho sa my bojíme. Dobré rozumie, o čo prosíme, keď voláme: „Pros za nás teraz i v hodine našej smrti!”

77.3 Nevieme kedy a kde

Zomrela. O Máriinej smrti nič nevieme: nevieme kedy a kde. V Jeruzaleme či v Efeze? Evanjelia mlčia. Tradícia hovorí, že apoštolovia sa zišli, že videli Máriu, hovorili s ňou - a keď umrela - pochovali ju v hrobe... čo bude ďalej? Ježiš vstal z mŕtvych a vstúpil do neba. Ale Ježiš bol Bohom. A Mária?

Nanebovzatie Márie je logickým následkom jej nepoškvrneného počatia, jej Božieho materstva, jej veľkej dôstojnosti a svätosti. Niet sa čo diviť, že od počiatkov našich dejín katolícky svet veril v tajomstvo Nanebovzatia Márie. V čase I. vatikánskeho koncilu v roku 1870 s uvažovalo o tom, aby sa toto presvedčenie vyhlásilo za dogmu viery. Pre vojnové udalosti koncil musel prerušiť svoje práce. Do Ríma však bez prestania prúdili prosby. Dvetisíc šesťsto prosieb prišlo od kardinálov, arcibiskupov a biskupov; osemdesiatitisíc od kňazov a rehoľníkov, osem miliónov od veriacich celého katolíckeho sveta.

Svätá Stolica brala do ohľadu nielen prosby, ale aj pravdu samu a dňa 1. novembra 1950 pápež Pius XII. vyhlásil za neomylnú pravdu viery Nanebovzatie Panny Márie. Mária je v nebi nielen s dušou ako iní svätí, ale s dušou a so

svojím telom. Všetky srdcia, ktoré milujú Máriu, prijali rozhodnutie Sv. Stolice s entuziazmom. Všetci chápu, že telo, do

ktorého sa vtelilo Božie Slovo, nemohlo podľahnúť hnilobe a rozpadu.

77.4 Nanebovzatie

Právo vstúpiť do neba dáva nám Božia milosť. Túto Božiu milosť si nikto nekúpi za peniaze v obchode ani ju nevyhrá na lotérii... Matkou Božej milosti je Mária! Zásadné pravdy našej viery sú často neznáme, zľahčované, zabúda sa na ne.

Nanebovzatie! Mária je už tam. A my? Budeme tam? Kedy? Uvedomujeme si, že sme zodpovední za život, ktorý nám Boh dal? „Nikomú neprikázal byť bezbožným a nikomu nedovoliť hrešiť” (Sir 15,20). Boh nám dal slobodu. Môže nám vziať zdravie, bohatstvo, postavenie, život - slobodu nám nechá, dokonca aj v pekle, povedal istý spisovateľ. Veľký francúzsky maliar Gorot namaľoval pekný obraz, opravdivé veľdielo. Pýtali sa ho, ako dlho nad ním pracoval? odpovedal: „Hodinu a celý život.” Rozumieme tomu? Pracoval hodinu, ale v tejto hodine bol skoncentrovaný

celý život cvičení a prípravných prác. To je i tajomstvo Nanebovzatia? Ako dlho išla Mária do neba? Cez celý život pokornej služby a neustáleho pohľadu na Boha.

Veľká a predrahocenná je to pre nás lekcia. Dočasný život je na to, aby sme si zaslúžili večný život. Mária slúžila a obracala sa k Bohu... Pozerajme na ňu, nasledujme ju a prosme: „Mária, pritiahni nás k sebe!” Amen.

78 MÁRIINA VEĽKOSŤ

„Niet veľkosti tam, kde niet Pravdy.” (Lessing)

78.1 Po Bohu je najväčšia Mária

Spomedzi všetkých svätých ona jediná má zvláštne postavenie v Božom pláne spásy. Zaradila sa do diela Vykúpenia. Vstúpila medzi dogmy Cirkvi. V Apoštolskom vyznaní viery hovoríme: „Narodil sa z Márie Panny.” Nie je možné oddeliť Matku od Toho, ktorý sa z nej narodil. Abrahám Lincoln, americký prezident, povedal: „Všetko, čo mám, mám od matky; za všetko, čím som, ďakujem matke.” V tomto výroku je dogmatický blud: nie matka dala, ale Boh dal prostredníctvom matky! Mária mohla pravdivejšie povedať: „Za všetko, čo mám, za všetko, čím som, ďakujem svojmu Synovi!” Svojím materstvom sa Mária tak blízko približuje Božstvu, ako je to len vôbec možné. Pokrvné zväzky, ktoré spájali Máriu s Ježišom, dali jej takú veľkosť, s akou sa nikde okrem nej nestretáme.

Pokrvné zväzky! Ale sú tu ešte slová. Ježišove slová. Diskrétno - koľko pravdy hovoria o Máriinej veľkosti. Treba ich dobre porozumieť.

78.2 Svadba v Káne Galilejskej

Mária je šľachetná. Chce zachrániť od hanby chudobných ľudí. Vie, že Ježiš tu môže niečo urobiť. Prichádza k nemu, jemne mu naznačí: „Synu, nemajú vína!” Ježiš odpovedá: „Žena, je to tvoja alebo moja vec?” Tieto slová nás zarážajú, sú tvrdé, ostré, azda Ježišovi je to nepríjemné, keď sa Mária zaujíma o cudzie záležitosti? Pokúsme sa to pochopiť!

Najprv slovo: „Žena”. Nikdy by si dobrý syn u nás nedovolil, aby svojej matke povedal „žena”. V našom jazyku by to bol prejav neúcty, dokonca by sme to pokladali za urážku. V aramejskom jazyku má charakter slávnostný, vznešený. Zodpovedá francúzskemu „madame”, poľskému „vznešená pani”. Tak sa hovorilo kráľovným. Tak prehovorí Ježiš k Márii z kríža: „Žena, hľa, tvoj Syn.” Ale hneď nasleduje: „Čo je mne a tebe do toho?” Zvrat, ktorý sa často používa v Starom zákone. Ako mu máme rozumieť?

Istý misionár, ktorý sa zaoberal prekladom biblických textov, prišiel do Galilei, aby spoznal nárečie, ktorým hovorili ľudia tejto provincie. Raz, keď prechádzal cez jazero Genezaret, povedal rybárovi, ktorý kormidloval loďku: „Prosím, zavez ma k brehu ku Káne Galilejskej.” Rybár sa usmial a povedal v svojom aramejskom nárečí: „Čo je spoločné medzi tebou a mnou. Ja som na to myslel. Práve tam som chcel priplávať!” Tieto rybárové slová boli pre onoho misionára lúčom svetla. Čo je spoločné medzi tebou a mnou? Čo je spoločné v našich srdciach? Hovoríš práve toto, na čo ja myslím. - A v našom texte: Máriine myšlienky sú Ježišovými myšlienkami! Ty hovoríš to, na čo ja myslím. Ježišove a Máriine myšlienky idú tým istým smerom, aby dosiahli ten istý cieľ: nesvedčí to o Máriinej veľkosti?

78.3 Plniť Božiu vôľu

A zase iná scéna: Ježišovi príbuzní a bratia (ide tu o bratrancev) boli namrzení, že Ježiš všade chodí a učí. Nech sa vráti do Nazaretu, mysleli si. Nech pracuje ako normálny človek. Keď sa dozvedeli, že je v Kafarnaume, vybrali sa za ním. Nemali vieru v neho. Vezmeme Máriu, hovorili

si. S jej pomocou ľahšie ho presvedčíme. Mária nezmýšľala tak, ako zmýšľali oni, ale nazdávala sa, že môže zohrať úlohu sprostredkovateľa. Išla. Skupina zastala pred domom. Tam bol veľký zástup. K Ježišovi sa nemohli dostať. Hovoria mu: „Hľa, tvoja Matka a tvoji bratia stoja von a chceli by s tebou hovoriť!” (Mt 12,47). Nazdávali sa, že Ježiš v tejto chvíli všetko nechá a príde ich privítať. Nič podobné sa nestalo! Z miesta, kde stál, ponad hlavy všetkých Ježiš nahlas hovorí: Kto je moja matka? Kto sú moji bratia?” Vystrel ruku na učeníkov a vyhlásil: „Hľa, moja matka a moji bratia!” Potom nasledujú tie najdôležitejšie slová: „Kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach, ten mi je bratom, sestrou a matkou!”

My máme dôležitú otázku: „Ježišu, hovoríš: kto plní vôľu... Povedz nám, kto doposiaľ najlepšie a najvernejšie zo všetkých ľudí plnil vôľu nebeského otca?” Ježiš by musel odpovedať: „Moja matka!” Áno! Ona! Nikto tak ako ona! Ježiš, ako vidíme, pochválil svoju Matku. Ale urobil to jemne a chcel, aby táto jemná, diskrétna pochvala Márie išla s evanjeliom do celého sveta. A my čo sme sa dozvedeli? Že Mária je dvojnásobne Ježišovou Matkou: raz pre pokrvný zväzok, čiže narodením, druhý raz pre neustále a verné plnenie Božej vôle.

78.4 Iná udalosť

Ježiš vyhnal diabla z posadnutého. Zástupy sa divili, istá žena zvolala: „Blažený život, ktorý ťa nosil a blažené prsia, ktoré si požíval” (Lk 11,27). Ježiš na to odpovedal: „Zaiste, ale blaženejší sú tí, čo počúvajú slovo Božie a zachovávajú ho.” Dobre rozumieme? Ježiš uznáva ženine dôvody, ale veci chce preniesť z polohy prirodzenej do polohy vyššej, až k Božej Pravde. Počúvať Božie slovo, čiže Božiu Pravdu a v živote ju uskutočňovať, to je opravdivá veľkosť! Čo to znamená? Znova diskrétna, jemná pochvala Márii. Keby sme sa znova opýtali Krista: „Kto najlepšie zo všetkých ľudí počúva Božie slovo a najlepšie ho uskutočňuje v živote?” - znova by sme počuli Ježišovu odpoveď: „Moja Matka!” Áno: Mária! Najlepšie zo všetkých ľudí, ktorí žili alebo budú žiť na svete. Preto je najväčšia! Veľkosť je tam, kde je Pravda. Mária žije Pravdou. Sám Pán Ježiš to potvrdzuje neomylným výrokom.

Ak by sme teraz išli pod kríž na Kalváriu, uvidíme akú dôveru prejavuje Ježiš voči svojej Matke. Kalvária, Ježiš umiera. Pod krížom stojí Matka. Je to chvíľa, kedy Ježiš hovorí svojej Matke najväčšie veci. Ide o celý svet. Tak Boh miloval svet, že dal svojho Syna! My môžeme povedať: Ježiš tak miloval Máriu, že celý svet odovzdal do jej opatery. Je mojou Matkou, nech bude aj Matkou všetkých ľudí! Dôverujem jej, viem, že ma nesklame. A ľudia potrebujú Matku. Inú, lepšiu, nikde nenájdu!

78.5 Máriina veľkosť!

Dbáme o seba, aby sme boli na ceste k veľkosti? Cesta k veľkosti - to je cesta Pravdy. A Pravdou je Boh. Kto neuznáva Boha, nech sa neklame: nie je veľký. Hľa, starenka, osemdesiatštyri ročná, matka zavraždeného prezidenta Kennedyho. Opýtali sa jej, ktorý životný dar by si vybrala, keby musela všetko opustiť a iba jeden by si mohla nechať. „Vieru,” odpovedala bez zaváhania, „vieru v Boha.” Všetkého by sa zriekla, ale vieru by si ponechala.

Cesta k veľkosti je krátka a ľahká, ak pozeráme na vzor. Pozerajme na Máriu! Amen.

79 KEĎ RADIA DVE MATKY

Jedno „Zdravas Mária” znamená viacej ako celý svet.

79.1 Prosba matky

Matka zomrela. Jej syn má na zemi zahynúť pri bombardovaní. Aká bude táto smrť? Matka ide prosiť o radu Tú, ktorá vždy dobre radí. Mária sa prihovára u Boha. Uskutočňuje sa neobyčajný

plán: matka prichádza na svet, ide na faru, zvoní, prosí kňaza... Tak to vyzerá v legende. Nie!

79.2 Začnime od začiatku, počúvajte!

Túto udalosť rozpráva mladý kaplán, ktorý ju osobne zažil začiatkom roku 1944. Píše: „Neskoro večer, unavený po celodennej práci, dokončieval som breviár, keď na farskej bráne prudko zazvonil zvonec. Schádzam dole, myslel som si, že bude treba ísť k chorému. Naozaj. V dverách stojí žena, asi štyridsaťročná, zložila ruky: 'Otče, prosím vás, zomiera mladý človek!' 'Prosím vás, pani, už je práve polnoc. Nemôžem ísť zajtra ráno, pred sv. omšou, okolo pol šiestej?' 'To už bude neskoro. Neodkladajte, prosím vás!' 'Dobre! Napíšte mi adresu.' Napísala: Dekartesova ulica č.37, druhé poschodie. 'Budem tam asi o 20 minút.' 'Nech vám Boh odmení vašu láskavosť, lebo vidím, že ste veľmi unavený! Nech vás ochraňuje v nebezpečenstve!' Po týchto slovách žena sa stratila v tmavej noci." Kňaz si všetko pripravil a vykročil do opustených ulíc. Poznal túto ženu? Zdá sa mu, že ju videl v kostole - bolo to asi pred tromi rokmi... „Našiel som ulicu a číslo domu. Veľký päťposchodový dom, okná spredu boli zastreté. Pri svetle vreckovej baterky prišiel som na druhé poschodie. Zaklopem. Otvorí mladý muž, vlastne mladík, asi dvadsaťročný, pozerá na mňa so skrývaným údivom. „Prichádzam k mladému človekovi, ktorý je v nebezpečenstve smrti. Je to tu? Dekartesova ulica č. 37, druhé poschodie." „Áno, súhlasí. Je tu mladý človek. To som ja. Ale ja vôbec neumieram." Vybral som kartičku, ukázal som adresu. „Prosila ma asi štyridsaťročná žena. Ona napísala adresu." „Zdá sa mi, že poznám toto písmo. Podobá sa... A predsa... Nie! To je zaujímavé! Len sám bývam so svojím otcom. To je iste omyl. Tá žena azda chcela napísať ulicu Despartes a nie Descartes... Prosím, otče, vstúpte aspoň na desať minút, ste premrznutí..."

„Vstúpil som do salónu. 'Prosím, otče, už dva roky som sa chcel porozprávať s nejakým kňazom. Chcel som sa vyspovedať, ale nemal som odvahy. Toto stretnutie je naozaj udivujúce. Som márnotratným synom...' A rozpovedal mi celý svoj život, zmieril sa s Bohom, rozhrešil som ho... Za neho prosila táto štyridsaťročná žena? Vyšiel som na ulicu a chcel som hľadať tú druhú, ulicu Despartesovu. Všetky vežové hodiny odbíjali jednu hodinu po polnoci. Prechádzal som cez Divadelné námestie. Odrazu zajačali sirény žalostným tónom. Prvé nepriateľské bomby padli na južnú časť mesta, približovali sa pekelné výbuchy, ohlušujúci treskot. Skryl som sa do prvej pivnice, ktorú som uvidel. Skoro hodinu sme prežívali peklo vojny. Keď som vyšiel na ulicu, mesto bolo v žiari horiacich domov. Bombardovaním bolo zničených asi dvesto domov, oheň, plamene, spálenisko... Všade plač, hrôza, zúfalstvo... Ponáhľam sa k najbližšej záchrannej stanici. Stovky ranených, zabitých. Starci, ženy, deti... Podobný masaker som nevidel ani na fronte. A počet obetí rástol. Prechádzal som od jedného raneného k druhému. Tu som dal rozhrešenie, tam pomazal v bezvedomí ležiaceho človeka... Náhle sa stalo čosi také, že som sa musel oprieť o múr. 'Otče, čo sa stalo?' pýta sa lekár, 'azda ste naši príbuzného?' 'Nie, farníka!' Potkol som sa o nohu mladého človeka, už mŕtveho, toho spod čísla 37. Asi pred hodinou som sa s ním radostne rozlúčil, že som mu mohol dať rozhrešenie. A spomenul som si na jeho slová: 'To je iste omyl! Ja tu bývam so svojím otcom, ale som celkom zdravý. Tu nikto neumiera.' Hovoril to s úsmevom, nevediac, že stojí pred bránou večnosti! Vzal som jeho náprsnú tašku v nádeji, že nájdem jeho meno. Bola tam pracovná karta: R.N., 21 ročný. Bol tam zožltnutý list, boli tam fotografie. Na jednej bola žena asi štyridsaťročná... Môj úžas rástol, lebo to bola bezpochyby tá žena, ktorá ku mne prišla v noci s prosbou, aby som išiel na číslo 37 ul. Descartesova, lebo tam má zomrieť mladý človek. Pozerám na fotografiu. Áno. Je to tá istá osoba! Na druhej strane čítam: Mama. Iná fotografia predstavuje tú istú osobu v truhle: zložené ruky, ovité ružencom. Dátum: 6. máj 1929. Beriem do rúk list, písmo je veľmi podobné tomu, ktoré ona žena napísala na fare, keď mi dávala adresu... Čo chcete, myslíte si o tejto udalosti. O udalosti tak divnej, tak tajomnej a predsa autentickej! Pre mňa je tu jedna istota: zomrelá matka onoho mladého človeka prišla ma v noci prosiť, prišla, aby zachránila dušu svojho syna." Táto udalosť bola opísaná v mnohých náboženských časopisoch, zvlášť v „Náboženskom týždenníku" v Rannes dňa 3. júna 1944.

79.3 Rodičia a deti

Ponúka sa tu mnoho otázok. Vieme, že rodičia sa v nebi zaujímajú o deti, ktoré zostali na zemi. Chcú o nich niečo vedieť a musia vedieť, lebo ináč by neboli celkom šťastní a v nebi nieto polovičného šťastia. Preto matka onoho mladého človeka vedela celkom zreteľne, že pri najbližšom bombardovaní mesta jej syn zahynie. Musela taktiež vedieť, že potrebuje kňaza. Ako si ináč môžeme vysvetliť jej prosbu a naliehanie, aby kňaz išiel, a to hneď, lebo zajtra ráno už bude neskoro. Keď Matka tieto dve veci vedela, išla s nimi k Márii a obidve matky sa radili. Mária viacej vie a viacej môže, než všetky pozemské matky. Vieme si predstaviť, že tieto dve matky sa radili, čo by bolo najlepšie, najpotrebnejšie... Plán bol pekný: pozemská matka pôjde na zem, do svojho rodného mesta, zazvoní na fare, požiada kňaza... ďalej už vieme.

S Máriou možno rozprávať nielen v nebi, ale aj na zemi. Vo všetkých veciach prosia o radu tí, ktorí ju milujú. Tí, ktorí Máriu nemilujú, nevzbudzujú dôveru, skôr strach. Preto pravdivo napísala Bernadetta z Lúrd: „Bojím sa len zlých katolíkov!” O zlých katolíkoch hovoril už sv. Pavol: „Zatratenie je ich koncom, brucho im je bohom, hanba slávou a myslia len na to, čo je zemské” (Flp 3,19).

Sv. Vincent Pallotti modlil sa k svojej „viac než najmilšej Matke”. Keď vychádzal zo svojej izby, prosil ju slovami: „Požehnaj ma, Matka!” Volajú ho do väzenia k zatvrdlivému zločincovi. Pallotti vošiel do jeho cely, prosil o prepáčenie, že k nemu prichádza, ale že ho v ničom nebude vyrušovať. Len o jedno prosí: aby sa na kolenách mohol pomodliť jeden

„Zdravas Mária”. Keď vstal, odpor zločincina bol zlomený... Správne povedal sv. Alfons z Liguori: „Jedno Zdravas Mária znamená viacej ako celý svet.” Amen.

80 KRÁĽOVNÁ

Lahšie je upliesť korunu než nájsť hlavu, ktorá by ju nosila.

80.1 Ustanovenie sviatku

Keď 1. novembra 1954 pápež Pius XII. ustanovil sviatok Márie Kráľovnej, niektoré parížske denníky rozčúlene na to reagovali. Predovšetkým tie, ktoré majú škaredý zvyk napádať náboženstvo pri každej príležitosti, prejavili obavy, aby sa Cirkev nedopustila nejakého omylu. „Kráľovná!” písalo sa. Predsa je to anachronizmus. Dávnejšie áno, ale dnes? Dnes niet kráľovstiev, niet kráľov, niet monarchov. To, čo sa zachovalo ako pozostatok dávnych čias, musí zaniknúť! Pretože dnes je všade demokracia. Rozhoduje ľud a nie kráľ. Tak sa písalo v roku 1954.

O necelé tri roky neskôršie anglická kráľovná Alžbeta II. prišla do Paríža. Len v jednej aleji Champs-Elisées čakalo na ňu pol milióna Parížanov. Všetky denníky s entuziazmom prinášali najpodrobnejšie správy o pobyte kráľovského páru vo Francúzsku. Čas, kedy kráľovstvá, králi mali zaniknúť, ešte nenadišiel, preto môžeme hovoriť o kráľovskej hodnosti Panny Márie. Nikto sa tomu nebude diviť a zaiste nikto nebude protestovať.

Slová „kráľ”, „kráľovná” nachádzajú sa v slovníkoch všetkých národov sveta. A nikdy odtiaľ nebudú odstránené. Lebo na celom svete titul „kráľ” alebo „kráľovná” dáva sa tým stvoreniam, ktoré vlastnosťami alebo privilégiami sú postavené nad iné stvorenia. Ružu voláme kráľovnou kvetov, lebo krásou a vôňou prevyšuje ostatné kvety. Lev pre svoju silu sa stal kráľom v zvieracom svete. Človek sa volá kráľom stvorenstva, lebo rozumom, inteligenciou, vlastnosťami ducha prevyšuje minerálny svet, rastliny a zvieratá, Mária je kráľovná! Stačí povedať, že nebolo a nikdy nebude toho, kto by sa rozumom, vôľou, srdcom, dušou vyrovnal Márii. Mária je a na veky zostane najkrajším veľdielom Božích rúk. Kráľovná!

80.2 Mária je Kráľovnou neba

Voláme ju Kráľovnou anjelov, patriarchov, apoštolov, mučeníkov, vyznavačov, panien... Či protestuje niektorá z týchto skupín obyvateľov neba? Nie! Lebo nebo je Boh. Prehlboká Pravda. A v svetle tejto pravdy obyvatelia neba vysvetľujú všetky tajomstvá neba a zeme. Anjeli vedia, že sú služobníkmi Boha, a Mária je jeho Matka. Patriarchovia vedia, že boli otcami vyvoleného ľudu a Mária je Matkou celého ľudstva. Proroci predpovedali budúcnosť v mene Boha. Mária túto budúcnosť videla lepšie ako oni. Jej prorocko: „Blahoslavenou ma budú volať všetky pokolenia,” uskutočňuje sa cez stáročia u všetkých národov. Apoštoli ohlasovali zmŕtvychvstalého Krista. Skôr ako apoštolovia zjavuje Mária Ježiša Židom a pohanom v osobách pastierov a Mudrcov. A potom usmerňovala prvé kroky apoštolov po zoslaní Ducha Svätého. Učeníci pretrpeli muky. Mária trpela viacej než všetci mučeníci spolu. Mária svojím príkladom, čnosťami a svätosťou viedla za sebou dlhé rady svätých, čistých a Bohu milých duší. Ona Presvätá! Nepoškrvená! Nad ňou je len Boh! Všetko ostatné je od nej nižšie. Kráľovná neba!

Sv. Terézia Ježiškova má tu isté ťažkosti. Hovorí: „Ako svetlo vychádzajúceho slnka zastiera svetlo hviezd, tak svetlo Márie zastiera lesk svätosti všetkých obyvateľov neba.” Tento obraz sa vidí sv. Terezke divný. Pýta sa: „Môže dobrá matka zatieniť alebo zasunúť do tieňa slávu svojich detí?” Krátko a jasno odpovedzme na tento problém. Príklad z materiálneho sveta nemôže vždy poslúžiť na dobré pochopenie tajomstiev nadprirodzeného sveta. V okamihu, keď sa slnko ukáže na nebi, zdá sa nám - to sa nám len zdá - že hviezdy tratia svoje svetlo. V skutočnosti ho netratia. Ony svietia bez ohľadu na to, či slnko svieti alebo nesvieti. Takisto obyvatelia neba nestrácajú zo svojej slávy, keď vidia lesk Máriinej slávy. A ak ich sláva je menšia od slávy ich Kráľovnej, to nie že nezávidia - lebo v nebi niet závidi - ale tešia sa, že ich Matka a Kráľovná svojou slávou a hodnosťou „dotýka sa hraníc božstva”.

80.3 Mária je tiež Kráľovnou zeme

Tu musíme niečo vysvetliť, lebo niektorí pozemšťania v honbe za veľkosťou strácajú hlavu. Hľadajú veľkosť tam, kde jej niet. Svätójánsku mušku pokladajú za hviezdu - preto je toľko omylov, chaotických pojmov. Je prevrátená hierarchia hodnôt... kto vie dobre kopnúť do futbalovej lopty, už je korunovaný za futbalového kráľa. Nieкто má plné vrecká dolárov, zrazu ho pokladajú za „mecenáša - kráľa”. Dievča má pekný vzrast a momentálnym predstavám zodpovedajúce rozmery tela, vyhlásia ju za „kráľovnú krásy”. Pohanské metódy korunovania problematických hodnôt...

„Ľahšie je upliesť korunu, než nájsť hlavu, ktorá by bola hodná nosiť ju.” Šport je dobrý, užitočný, ale nemôže nám zacláňať dôležitejšie veci. Ktosi povedal: „Naučili sme sa lietať vo vzduchu ako vtáci, plávať pod vodou ako ryby. Teraz ešte treba, aby sa človek naučil žiť ako človek.” Dve študentky chystajú sa do školy. Jedna hovorí: „Keby som vedela, kto vynášiel matematiku, vybila by som mu všetky zuby!” Druhá cestou vstupuje do kostola, pozerá na oltár a povie: „Pane Bože, pamätaj, že mám dnes písomku z matematiky!” Tá druhá rozmyšľala. Prvá nie. Pascal pripomína: „Všetka dôstojnosť človeka je v jeho myšlienkach.” Hlava, ktorá má nosiť korunu, musí byť toho hodná, musí si ju zaslúžiť!

Kto je toho hodný, kto si ju zaslúži? Ten, kto plní záväzky svojho stavu. Ak je pokrstený, nezabúda na svoju dušu. Ten, ktorý žijúc na zemi, zaujíma sa pozemskými vecami, ale taktiež vie, na čo je na zemi. Vidí sv. Pavla, ktorý pozerá na končiaci sa život. Je presvedčený, že spravodlivý Sudca pripravil mu veniec slávy. Vidí i nášho veľkého rodáka, o. Maximiliána Kolbeho - sama Mária podala mu dve koruny, aby si vybral. Obidve si vzal. Na bielej korune pracoval celý život. Povedal: „Tam v nebi budem pracovať obidvoma rukami, lebo tu na zemi treba sa ustavične podopierať, aby človek nepadol.” A červená koruna - to je obeta, smrť. Zvolil si ju, obetujúc život z lásky k blížnemu. Posvätila ho táto smrť? Istý spisovateľ napísal: „Nie smrť ho urobila svätým, ale svätosť ho urobila hodným takejto smrti!” Stal sa hodný koruny, ktorú pre neho pripravil Boh!

80.4 Najhodnejšia zo všetkých je Mária

V poslednom tajomstve sv. ruženca uvažujeme nad scénou korunovania Márie v nebi. Raz som videl takú scénu: skromná, ale nezabudnuteľná slávnosť. Odohrala sa v malej farnosti v Taliansku. Na konci májových pobožností koná sa očarujúca, pôvabná ceremónia. Socha Božej Matky tonie v svetle. Malé, asi päťročné dievčatko, oblečené do bielych šiat, vystúpi spomedzi skupiny dievčatiek, vystupuje na pódium a kladie lesknúcu sa korunku na Máriinu hlavu. Rodičia dievčatka sú šťastní, farníci sú pohnutí k slzám. „Je to jedna z najmilších ceremónií,” hovorí miestny pán farár. Každý rok sa tu schádza veľký počet farníkov. Slávnosť sprevádzajú pekné spevy, ktoré sú zložené práve pre túto príležitosť. Mária - Kráľovná - je korunovaná na zemi! Azda len tam, v tej maličkaj talianskej dedinke?

Pápež Pius XII., ktorý verejne poctil Máriu kráľovskou hodnosťou, takto sa k nej modlil: Kraľuj nad Cirkvou, kraľuj nad naším rozumom a srdcom; kraľuj nad každým z nás i nad našimi rodinami, nad národmi, nad ľudstvom! Kraľuj na cestách i na verejných priestranstvách, nad mestami i dedinami! Kraľuj vo vzduchu, nad mestami a dedinami, na zemi i na mori..!”

My Poliaci, máme tu dôvod k zvláštnej radosti - Mária nie je len Kráľovnou neba a zeme, ale je aj Kráľovnou Poľska: tento titul je jej daný a oficiálne uznaný. Budeme o tom hovoriť. My Slováci, na Máriinu počesť spievame hymnus: „Zdravas, Kráľovná nebeská...” A taktiež: „Pozdravujeme Ťa, Patrónka Slovenska...” Amen.

81 MÁRIINA ZEM

„Presvätá matka! Ak zabudneme my na Teba, nech Boh zabudne na nás.” (arcibiskup Szlagowski)

81.1 Poľsko

Hovoriť o Poľsku vtedy, keď Poľsko na mape ešte neexistovalo? - Kto hovoril? Malý Ježiš Matke. Počúvajte legendu.

Mária sedí na prahu nazaretského domčeka, drží na kolenách malého Ježiša. Ježiš sa túli k svojej milovanej Matke a hovorí: „Ty si mojou najkrajšou a najmilšou Matkou... Ty si Kráľovnou anjelov, patriarchov, prorokov, apoštolov...”, a keď skončil invocácie, ktoré poznáme z loreťanských litánií, povedal: „Ty si Kráľovná poľskej Koruny!” Mária, ktorá sa doposiaľ len jemne usmievala, zamyslela sa, pozrela do diaľky, akoby chcela vidieť ten národ, ktorého Kráľovnou má byť; akoby si pred oči predstavovala jeho utrpenia, vojny, preliatu krvi, jeho poddanstvo a slzy., sklonila hlavu na znamenie súhlasu. „Dobre! Budem mu Kráľovnou!”

Či toto, čo táto legenda hovorí, nestalo sa skutočnosťou? Mária je Kráľovnou anjelov, patriarchov, prorokov. Vie o tom celý katolícky svet. Taktiež vieme, že poľský národ už od začiatku svojich dejín zhromaždil sa okolo Márie a v Bohom určenej chvíli, vo Ľvove pred oltárom milostivej Panny Márie ústami kráľa Jána Kazimiera vyslovuje slávnostnú prisahu a volí si Máriu za svoju Patrónku a Kráľovnú. Pápežský nuncius Peter Vidoni celebruje sv. omšu, modlí sa loreťanske litánie a na kráľovu prosbu pridáva trojnásobnú výzvu: „Kráľovná poľskej Koruny” - a prítomní s nadšením odpovedajú: „Oroduj za nás!” Odvtedy v celom Poľsku, v kostoloch, v kaplnkách, v domoch, pri súkromných i verejných pobožnostiach - všade počujeme volanie: „Kráľovná Poľska!” V roku 1924 poľskí biskupi prichádzajú k sv. Otcovi s prosbou, aby dovolil svätiť sviatok na tento titul. Pápež dovolil. Preto máme každoročne 3. mája sviatok, ktorý sa milo prihovára ku každej poľskej duši: sviatok Kráľovnej Poľska.

81.2 Máriina zem

Máriina krajina. V takejto krajine musia byť veľkí mariánski ctitelia. Sú a boli v každom storočí. Už Dúbravka, manželka prvého poľského kniežaťa, nechala vystavať v Gnezdne katedrálu na počesť

Panny Márie Nanebovzatej. Jej syn, Boleslav Chrabrý, nazýva Máriu „svojou veľkou Paňou!“ Peknú udalosť rozprávajú o Vladislavovi Lokietkovi. Keď videl, že Krakov s veľkou časťou kráľovstva padol do rúk Čechov, padá na kolená pred obrazom Panny Márie vo Wišlici a so slzami sa modlí: „Mária, ukáž, že si Matkou!“ Ako odpoveď počuje hlas: „Vladislav, vstaň, dôveruj, zvíťazíš!“ Kráľ posilnený na duchu znova sa chytá zbrane, strhol svoje vojsko a zvíťazil.

Veľkých mariánskych ctiteľov máme zvlášť medzi našimi svätými a blahoslavenými. Sv. Jacek pred návratom z Ríma počúva slová pápeža Honoriusa: „Synu, choď! Všade hovor o zabudnutom alebo nepoznanom Kristovi. Ohlasuj lásku k Nemu a k našej Matke!“ Tieto slová sa stali pre Jacka životným programom. Bol neúnavným šíriteľom lásky k Bohu a blížnemu, šíril úctu a lásku k Márii. Ako misionár hlásal Krista v Poľsku a v Rusku, v Prusku a na Litve - všade s ružencom v ruke. Traduje sa, že v Kyjeve z kostola, ktorý podpálili Tatári, vynášal Najsvätejšiu Sviatosť Oltárnu. Zrazu, keď prechádzal okolo sochy Panny Márie, počul hlas: „Jacek, zachraňuješ Syna a mňa nechávaš?“ „Slabý som, aby som ťa uniesol!“ odpovedá Jacek. „Iba skús!“ Skúsil, socha bola ľahká. Prešiel s ňou cez Dneper. Zachránil ju. Na konci života, akoby za náhradu, opúšťa tento svet v deň Nanebovzatia Panny Márie.

Bol iný rehoľník. Keď umieral, prosil, aby ho pochovali pod prah pri vstupe do svätyne, aby ľudia, keď budú dovnútra vstupovať, šliapali po ňom. Aká pokora! Kde sa ju naučil? Nie v Máriinej škole? Nad dverami svojej cely si napísal: „Ty, ktorý bývaš medzi týmito stenami, buď Márii ako dieťa oddaný!“ Týmto rehoľníkom bol bl. Simon z Lipnice.

Sv. Kazimír, poľské knieža, stále spieval hymnus: „Omni die...” - „Dokiaľ žijem, moja duša deň čo deň bude zvelebovať Máriu!“ Slová tohto hymnu vždy nosil pri sebe a kázal, aby mu ich vložili do truhly. Keď zomrel sotva dvadsaťšesťročný, povedal o ňom Kallimach: „Mal sa alebo nenarodiť, alebo zostať večným.“ A sv. Stanislav Kostka, keď sa ho opýtali, či miluje Máriu, odpovedal: „Predsa je to moja Matka.“

O. Augustin Gordecki, prior paulínov v Čenstochovej, vedel, že priorom sa stal preto, aby slúžil Márii a bránil jej Česť. S nepočetnou obranou bránil Jasnú Horu, vojakov povzbudzoval na duchu, povzbudzoval ich k vytrvalosti; v noci ležal v kaplnke na dlážke a prosil Máriu o záchranu. Keď mu potom blahoželali k víťazstvu, krátko odpovedal: „Nie ja, ale Božia Matka urobila zázrak!“

O. Ján Beyzym bol známym ochrancom malomocných na Madagaskare. Kde čerpal silu? Kto mu pomáhal? V jednom zo svojich listov píše: „Chcel by som čo najdlhšie žiť a pracovať pre svojich úbožiacov; zároveň by som chcel rýchlo zomrieť, aby som odtrpel očistec a išiel k svojej nebeskej Matičke.“ Dokonca prosil svoju Matičku, aby mu dala viac utrpenia, aby tým mohol vyprosiť zlepšenie osudu svojich malomocných. Všetko zveril Márii... „Zdravas Mária...” bolo vždy na jeho ústach.

81.3 Svätí

Tu treba vymenovať i našich blahoslavených: Salome, King, Ján z Dukli... a toho, ktorého volali „Bláznom Nepoškrvnenej“, zatiaľ čo sa sám nazval iba „metlou Nepoškrvnenej“, ktorú vzala do ruky, aby ňou namaľovala svoje diela - o. Maximilián Kolbe. Kráľovná Jadviga a kráľ Jagiello, ktorý ďakujúc Pánu Bohu za grundwaldské víťazstvo, dal vystaviť kostol Panny Márie v Dubline... A ten dlhý rad sluhov a služobníkov Božích, ktorých beatifikačné procesy sa začali: Františka Siedliskä, biskup Izoński, Pelczar, Bilczewski, Hosius...

Stanislaw Zolkiewski nebol len statočným vojakom, veľkým vojvodcom, patriotom, ale aj veľkým ctiteľom Panny Márie. Zahynul v boji. Našli ho s odseknutou hlavou. Na krku mal škapuliar, vo vrecku ruženec a na prste prsteň s nápisom: „Máriin sluha!“ S akým zánietením opísal Henrik Sienkiewicz obranu Čenstochovej! Keď videl, že sa približuje smrť, oči i dušu povzniesol k nebu. Miestneho kňaza požiadal o sviatosť na cestu do večnosti. Posilnený Pánovým Telom spokojne očakával poslednú chvíľu odriekajúc modlitbu: „Pod tvoju ochranu...” Ignác Paderewski o ňom napísal: „Monarcha bez koruny. Najväčší a najhodnejší spomedzi všetkých synov Poľska.“ A slová

primáša tisícročia - kardinála Štefana Vyšinského: „Chcem, aby to bolo jasné, že tajomstvom môjho života je viera v skutočnú pomoc Jasnohorskej Panej“. A obrazy Márie rozsiate po celej poľskej zemi! Koľko ich je? Počítajú sa na tisíce! A púte! Všade sú púte, ale takých ako sú poľské, niet na celom svete. To sú slová biskupov, ktorí prichádzajú z Francúzska, Talianska alebo z iných krajín sveta, aby videli dvesto alebo dvestopäťdesiat tisíc mužov v Piekaroch alebo púte na Jasnej Hore.

V kostole v Istebnom na Sliezske visí obraz. Mária kráľovským plášťom zahaľuje Bieleho Orla. Pod krídlami Orla Božie deti žehnajú celému poľskému národu: všetkým stavom. Všetci sa túlia pod Máriin plášť volajúc: „Kráľovná Poľska, oroduj za nás!”

81.4 Celý svet

Ale je kráľovnou nielen Poľska! Aj iné národy k nej takto volajú: Ukrajina, Slovensko, Maďarsko, Rakúsko, ... Podobne i my k nej volajme: „Ak zabudneme my na Teba, nech zabudne Boh na nás.” Amen.

82 POD VIEDŇOU

„Podme do boja v mene Márie, Matky Boha.” (Ján Sobieski)

82.1 Ján Sobieski

Je hodina náboženstva na gymnáziu sv. Anny v Krakove. Náhodou zo stola padol na zem biret profesora o. Dabrowského. Prvý, ktorý skočil a zdvihol baret, bol šikovný chlapec Janko. O. Dabrowski poďakoval mu slovami: „Staň sa za to kráľom!” Božia Prozreteľnosť tak zariadila, že sa stal kráľom a to dobrým, kresťanským kráľom. Nevieme, kto je väčší: Boleslaw Chrabrý alebo Wladislaw Jagello, Ján Kazimír alebo Štefan Batory? Boh to vie najlepšie. Poznáme toho, ktorému celá Európa ďakovala za záchranu. A prvý ďakoval pápež za záchranu kresťanstva. Vieme o koho ide.

Pápež Innocent XI. dal mu titul „defensor fidei” - obranca viery. O dvesto rokov neskoršie iný pápež, Lev XIII., prijal s veľkou radosťou delegáciu, ktorú viedol sám Ján Matejka, aby venoval Vatikánskemu múzeu svoje veľdielo „Sobieski pod Viedňou”. Matejka správne usúdil, že z Vatikánu presvedčivejšie než skadekoľvek inokade bude tento obraz pripomínať svetu naše zásluhy, práva a bolesti.

82.2 Turci

Predstavme si skupinu hrajúcich sa detí. Náhle medzi nich vbehne hladný tiger. Čo sa stane? Deti nemajú kde utiecť. Ale prv ako sa tiger priblížil k prvému chlapcovi a zaútočil na neho, odrazu pribehne odvážny muž so sekerou v ruke. Mocný úder a tiger padá mŕtvy. Deti sú zachránené. Všetci ďakujú záchrancovi: deti, rodičia, učitelia. Hlava štátu mu píše list, ďakuje a odovzdáva medailu za odvahu.

Čosi podobné sa stalo v Európe v roku 1683. Ako divoký tiger hnali sa do Európy turecké, mohamedánske vojská. Dobýjajú mestá, pália dediny, ničia kostoly, tupia kríže... Približujú sa už k Viedni. Keď dostanú do rúk, do svojej moci toto mesto, celá Európa bude v okovách. Bazilika sv. Petra sa stane „stajňou pre sultánove kone”. Tak si to predstavoval turecký sultán. Toto nebezpečenstvo vidí pápež Innocent XI. Ale čo môže urobiť v tejto chvíli? Sám rakúsky cisár Leopold je slabý. Vo Francúzsku vládne Ľudovít XIV. Je veľký - pre seba - ale prevádza „malú politiku” a veľmi rád by videl, keby Turci porazili cisára. Čo si má počat? Počul, že poľský kráľ Ján Sobieski je veľmi chrabrá. Už porazil Turkov pod Chocimom (1673). Preto s listom posla k nemu svojho posla. Sobieski bol vtedy na púti v Čenstochovej. Keď prečítal pápežov list, hneď sa rozhodol. Obeťuje dni a noci, len aby obránil kresťanstvo. Zhromažďuje nepočtené, ale

veľmi udatné vojsko, žehná ho svätým krížom. Za pochodu vojaci spievajú litánie k Panne Márii a liturgické hodinky o jej Nepoškvrnenom počatí. Keď prechádzajú cez Krakov, kráľ sa najprv modlí v chráme otcov Karmelitánov na Piasku, potom sa zúčastňuje vo wawelskej katedrále na sv. omši, počas ktorej kľučí a prijíma požehnanie z rúk pápežského nuncia. Prichádza k Viedni. Tu na Kahlenbergu ešte raz sa zúčastňuje na sv. omši, pri ktorej miništruje, prijíma Eucharistiu, lebo: „Človek je slabý, ale Boh je všemohúci!” K vojakom hovorí: „Poďme do boja v mene Márie, Matky Boha.” Proti sebe sa postavili dve sily: tu Mária - tam Mohamed. Je 12. september 1683.

Ťažko opísať celý priebeh boja. Dôležité je to, že keď v istom momente turecké vojská zbadali poľskú jazdu, opanoval ich strach. Azda si spomenuli na chocimskú porážku? Stačí, že turecké rady prepadli zmätku, dávajú sa na útek - opúšťajú pevnosť. Dokonca strácajú aj Mohamedovu zástavu. Porážka Turkov je úplná. Poliaci s menom Márie na ústach získavajú také víťazstvo, aké sa od pradávna nespomína. Kresťanstvo je zachránené. Keď Sobieski prechádza ulicami Viedne, všetci obyvatelia mu volajú na slávu. Každý ho chce vidieť, všetci mu ďakujú.

82.3 Víťazstvo

Sobieski posielal pápežovi Mohamedovu zelenú zástavu ako znak víťazstva. Napísal aj list. Ale aký! V krátkych slovách je vyjadrená viera poľského víťaza. Kedysi rímsky Cézár zvíťazil na kráľom Pontu. Vtedy senátu v liste napísal: „Veni, vidi, vici - prišiel som, videl som, zvíťazil som.” Podobne napísal aj Sobieski, ale v kresťanskom duchu: „Prišiel som, videl som a Boh zvíťazil!” Podobne bude neskoršie písať poľský básnik Wespazian Kochowski. V peknom žalme poďakuje Bohu za viedenské víťazstvo: „Tvoja pravica za nás bojovala! A teda, nie nám, Pane, nie nám, ale nech je oslávené Tvoje meno, Tebe sme vďační, Teba si ctíme teraz i na večné veky. Amen.”

Pápež Sobieskemu odpovedal slovami Sv. písma: „Bol človek, ktorého poslal Boh. Volal sa Ján.” A tomuto Jánovi dal najvyšší titul: „Obranca viery”. Pamiatku tohto víťazstva nariadil sláviť 12. septembra, v deň mena Panny Márie. Sám Sobieski, ako sme videli, Bohu ďakuje za víťazstvo a zakladá nesmrteľný pomník vďačnosti: kláštor o. kapucínov vo Varšave. Tam sa dodnes nachádza jeho veľké, kresťanské srdce.

Viedenský pekári svojším spôsobom pripomenuli túto udalosť - začali piecť rohlíky. Rohlík má totiž podobu polmesiaca. A práve polmesiac je emblémom tureckých sultánov, symbolom politickej sily a mohamedánskeho náboženstva.

Pre nás 12. september je a zostane dôležitým historickým dátumom, bude nám pripomínať nielen viedenské víťazstvo, ale aj dobrotu, lásku a moc našej nebeskej Matky. Na takú Matku sa vždy môžeme spoľahnúť. My musíme vzbudzovať dôveru k Márii, mobilizovať naše morálne sily, aby sme s vrúcnou láskou v srdci a s jej menom na ústach išli do životných zápasov. Bohorodička - Víťazka čaká na naše činy! „Slávne Meno Márie v srdciach našich nech žije - Mária!” Amen.

83 „TIETO JAZVY PATRIA K OBRAZU!” HOVORIA OBRAZY?

83.1 Obraz

V Indii pracuje poľský misionár o. B. Źelazek, SVD. Zhromažďuje deti, učí katechizmus, buduje školu, myslí na kaplnku. Práve do rámu zakladá veľký obraz Čenstochovskej Božej Matky, aby ho raz zavesil do kaplnky. Na chvíľu sa vzdialil, aby pohľadal píľku. Keď sa vrátil, zbadal, že malý Ind, miništrant, snaží sa utierkou odstrániť rany z tváre Jasnohorskej Panej. Nie, môj milý! Tieto jazvy patria k obrazu. Bez nich by Božia Matka nebola Jasnohorskou, Čenstochovskou Božou Matkou! Chlapec sa zadivil. Nevie, či mu to misionár vysvetlil, prečo sú tieto jazvy... A my to vieme? Pripomeňme si túto historickú chvíľu.

83.2 Jazvy na tvári

Zázračný obraz bol odovzdaný o. paulinom v roku 1382. Na výzdobu mariánskeho sanktuária kráľovná Jadwiga venovala svoje klenoty. Máriin kult sa čím ďalej tým viac rozširoval. Našli sa takí, ktorí mali prehnané predstavy o jasnohorských pokladoch - z toho povstal odsúdeniahodný nápad. K trom Poliakom sa pripojila skupina lúpežníkov zo Sliezska, Čiech a Moravy a vlámali sa do kláštora. Keď tam drahocennosti nenašli, vlúpali sa do kaplnky. Vyvážili dvere, prišli pred oltár a svätokrádežnou rukou siahli po drahocenných daroch, sekli mečom po Máriinej tvári, potom obraz rozbili a hodili ho na zem.

Okolo tohoto historického faktu povstala legenda. Podľa nej - píše o. Rozej - lupiči naložili obraz na akýsi voz a utekali s ním do mesta, kde sa dnes nachádza čenstochovský kostol sv. Barbory. Tam kone nechceli alebo nemohli ďalej ísť, nemohli utiahnuť voz. Vtedy jeden zo zlodejov zhodil obraz z voza a zaťal doňho mečom. V tej chvíli udrhel hrom a zabil zlosyna, a na tomto mieste vyvrela žriedielko. Zlodeji v zmätku utiekli. Rehoľníci obraz vzali, umyli ho a odniesli na Jasnú Horu.

Či vezmeme do ohľadu historický fakt alebo legendu, jedno je isté: obraz Jasnohorskej Panej svoje vytrpel. Previezli ho do Krakova a odovzdali ho do zvláštnej opatery kráľa Wladislawa Jagiela. Na Jasnú Horu ho vrátil v roku 1434, čiže po štyroch rokoch, ale s ranami, ktoré po toľkých storočiach vidíme na tvári Márie ešte dnes. A zaiste zostanú navždy. „Rany patria k obrazu.”

83.3 Obrazoborectvo

V dejinách Cirkvi bolo obdobie, kedy sa ničili obrazy, sochy, rezby. Takýto rozkaz vydal cisár Lev III. Izaurijský v roku 726. Vtedy začal zápas, ktorý s malými prestávkami trval stodvadsať rokov. Odstraňovali sa obrazy, ničili sa kríže... Tých, ktorí bránili obrazy, mučili a odsúdili na smrť. Cisár sa mylil a musel prehrať - aj prehral. Pápeži sa rozhodne postavili na ochranu obrazov a úcty k obrazom. Podarilo sa presvedčiť cisára, aby si vypočul obranu obrazov, aby videl, kde je blud, omyl a kde pravda. Pred cisára sa postavil mních a držiac v ruke mincu s cisárovým obrazom, opýtal sa: „Slobodno hodiť na zem a pošliapať tento obraz?” „Nie” skríkol cisár. „Každý zomrie, kto by to urobil.” „Nerozumný hlupák!” povedal mních. „Smrť za pošliapanie podoby pozemského kráľa! A vám je dovolené beztrešne šliapať Ježiša, Kráľa všetkých vekov?” Obrazoborci nemali nijaké argumenty. Keď si ctíme obraz, sochu alebo medailu, neuctíme si materiál, ale svätú osobu, ktorá je tam znázornená. V celom katolíckom svete je veľmi živá úcta obrazov.

83.4 Uctievanie obrazov

Keď Cirkev káže uctiť obrazy, musí zároveň bdieť, aby táto úcta nezišla na scestie. Medzi farníkmi môžu byť rôzne vyobrazenia a rôzne pobožnosti, predovšetkým ak ide o Máriu. Jedným sa páči Panna Mária z Lúrd, iným Fatimská, Ostrobranská, Piekarská, Kalvárska alebo Čenstochovská. Azda všetky tieto obrazy majú byť v kostoloch. Kostol nie je múzeum. Konečne v kostole musí byť miesto i pre Krížovú cestu a pre iné obrazy svätých. Vyberie sa teda len jeden obraz Panny Márie a pred ním sa všetci modlia.

Kedysi dávnejšie v južnom Francúzsku obyvatelia jednej farnosti nevedeli sa dohodnúť s obyvateľmi druhej farnosti. „Naša Panna Mária je krajšia,” hovorili prví. „Naša Panna Mária je krajšia,” hovorili druhí. Spor sa zostril a skončilo to hnevom. Prestali sa rozprávať. Keď sa o tom dozvedel miestny biskup, poslal svojho zástupcu, aby ich uzmieril. Bol to človek plný fantázie a humoru. Prišiel, navštívil obidva kostoly, potom spolu zobral obyvateľov obidvoch farností a zhromaždil ich na neutrálnej pôde, predstavil sa a povedal na úvod niekoľko slov. Potom povedal peknú kázeň o Panne Márii. Nakoniec povedal krátky záver: „Videl som obraz tu aj tam. Hovorím vám: to je tá istá Panna Mária, len tu je mladšia a tam je staršia...” Tieto prosté slová zakončili dlhotrvajúci

hnev a nenávisť obidvoch dedín. Všetko sa skončilo úsmevom a zmierením. To je vždy tá istá Panna Mária.

Historické doklady o telesnej podobe Panny Márie nejestvujú. Fotografie v tom čase neboli. Zbožná legenda o tom, že obraz Čenstochovskej Panny Márie namaľoval sv. Lukáš, zostane navždy legendou. Môžeme ju prijať, ale nikoho nesmieme nútiť, aby jej veril. Umelci úplne slobodne predstavujú Máriu podľa vlastnej inšpirácie a vlastnej vnútornej vízie.

83.5 Obraz hovorí

Keď sa jedná o poľský národ, vieme, že je roztrúsený po celom svete. A všade, kde sú jeho členovia, chcú mať „svoj“ obraz - to znamená Čenstochovskú Panu Máriu. Našu Jasnohorskú Paniu vidíme v poľských kostoloch. Naši rodáci dokonca nosia jej obraz pri sebe v náprsnej taške a keď umierajú prosia, aby im ho dali do truhly. Hovorí tento obraz? Áno! Len treba pozeráť a počúvať.

Bol rok 1947. Jeruzalem. Celá Palestína bola akoby vulkánom. Židia chceli zrušiť anglický protektorát, aby získali národnú slobodu. Bomby, atentáty, požiare, určená policajná hodina: sirény pripomínali, že nikto nesmie zostať dlho na ulici. Major poľskej armády v civile išiel peši ulicou. Do domu, kde býval, mal ešte asi dvesto metrov. Zrazu počuje: „Stoj!“ Stál pred ním anglický policajt. „Legitimáciu!“ Major vyberá náprsnú tašku, hľadá, hľadá... studený pot mu vystupuje na čelo, lebo vie, že nemá legitimáciu pri sebe. V tom mu vypadol obrázok Čenstochovskej Božej Matky. Zdvihne ho, policajt naň pozrie a pýta sa: „Pane, ste katolíkom?“ „Áno!“ znela odpoveď. „Ja som tiež katolíkom. Všetko je v poriadku. Do videnia!“ Obrázok Čenstochovskej Božej Matky prehovoril. Platil za legitimáciu. Nezabudnem na tú chvíľu, kedy onen major vpadol do môjho bytu a zadychčaný, vzrušený k slzám hovoril mi o tejto udalosti. Ja si myslím, že Mária prehovorila nielen k anglickému policajtovi. Ona hovorí ku všetkým, ktorí vedia pozeráť a počúvať. Amen.

84 MÁRIINE ZJAVENIA STRATENÝ POKLAD SA MÔŽE ZNOVA NÁJSŤ

84.1 Súkromné zjavenia

Aby sme sa mohli dostať do neba, musíme najprv v nebo veriť! Lekárovi slová boli krátke: „Nedá sa nič robiť! Len zázrak by ho mohol zachrániť!“ O osem dní bude mať len trinásť rokov! Len zázrak. Ako možno hovoriť takéto reči? Zázraky nie sú! Peter, Jankov otec, povedal to s presvedčením. Už dávno prestal veriť. Jankova choroba ho utvrdila v nevere. Keby bol Pán Boh, nedopustil by tú chorobu. Kto je vinovatý? Janko je ministrom - nebránil som mu. žena chodí do kostola - neprekážal som jej. Ak ja nechodím, to je moja vec. Poutieral si slzy, ktoré mu stekali po líci a išiel do kuchyne, kde manželka pripravovala niečo k jedlu. „Tak čo?“ - „Len zázrak“. - „Tak povedal lekár?“ „Áno. Ja však v zázraky neverím!“ Po večeri sa Peter uspokojil, manželka videla, že môže hovoriť. „A keby sme išli..? Do Lúrd je neďaleko! Či ti to uškodí? Aj Janko po tom veľmi túži!“ Otec súhlasil. Obávali sa, či chorý vydrží cestu. Vydržal. Ľudsky povediac je stratený. Dostal pomazanie chorých a sv. prijímanie.

V Lurdách sa koná procesia s Najsvätejšou Oltárnou Sviatosťou. Biskup sa zastavil pri každom chorom, požehnal ho a išiel ďalej. Ježiš v hostii sa približuje k Jankovi: „Ježišu, Syn Márie, vráť mi zdravie!“ Ježiš prešiel a nepriniesol zdravie. Janko zdvíha trochu hlavu: „Ježišu, neuzdravil som sa. Ježišu, nevrátil si mi zdravie!“ povedal. Biskup, ktorý všetko počul, bol vzrušený chlapcovým nešťastím a vierou. Vrátil sa s monštranciou a druhý raz ho požehnal... Neobyčajná vec... Janko cíti, že sa mu vracajú sily. Rýchle zhadzuje prikrývku, dvíha sa, vstáva, chveje sa, celý rozradostený pozerá na monštranciou a vraví: „Ježišu, Syn Márie, uzdravil si ma! Poviem tvojej Matke, aby mi pomohla ďakovať!

V tento deň sa stali dva zázraky a nie jeden. Jankov otec, dlhoročný neverec, bol omráčený tým, čo videl - padol na kolenná. Jeho duša bola uzdravená. Syn získal zdravie, otec našiel vieru. „Stratený poklad sa môže znova nájsť“ (P. Mongour, SDB).

84.2 Potvrdenie Cirkvi

Mária si na zemi volí určité miesta a zjavuje sa. Z týchto zjavení najznámejšie na celom svete sú Lurdy. V poslednom čase známou sa stala Fatima. Okrem toho známa je kaplnka Sestier milosrdenstva v Paríži a taktiež La Salette, Pontmain, Banneux v Belgicku... Natískajú sa isté otázky:

a) Sú tieto zjavenia isté, pravdivé? - Áno. Pretože prehovorila Cirkev a potvrdila ich. Cirkev nehovorí nerozvážne. Nič nepotvrdí, čo by najprv dôkladne a svedomito nepreskúmala.

b) Odmietne Cirkev niekedy zjavenie? - Áno. Odmietla ho vždy, keď sa pri skúmaní ukáže, že zjavenie je falošné. Netreba ďaleko hľadať. V roku 1947 v malej dedinke Espis vo Francúzsku sa čosi podobné stalo. Ľudia zrazu začali volať: „Zjavenie!“ Miestny biskup však došiel k záveru, že išlo o klamstvo a so „zjavením“ skoncoval. V nasledujúcom roku 1948 isté osoby tvrdili, že v Assisi videli, ako Panna Mária na veži kaplnky Porciunkula kýve hlavou. Cirkev potvrdila, že nebolo tam žiadne zjavenie. Za posledných niekoľko sto rokov bolo ohlásených vyše dvesto zjavení. Všetky boli preskúmané a z tých dvesto Cirkev potvrdila len osem. Ostatné boli zamietnuté. Cirkev veľmi pozorne všetko skúma. Lurdské zjavenia sa skúmali skoro dvadsať rokov. Ako vo všetkých veciach, tak aj vo veciach a oblasti zjavení Cirkev je veľmi ostražitá: skúma, čaká, pozerá na výsledky, na ovocie, aby posúdila strom; keď povie „áno“, môžeme kľaknúť, aby sme si uctili Toho, ktorý pehovoril ústami svojej Matky.

84.3 Prečo sú zjavenia?

Zjavenia, koniec - koncom, nie sú potrebné, lebo všetky pravdy, ktoré sú nevyhnutné k spásu, odovzdal nám Ježiš a apoštoli. Je to tzv. verejné zjavenie. Tieto pravdy prijímame a veríme v ne - a verili by sme aj vtedy, keby neexistovali Lurdy, La Salette, Fatima... Pripusťme, že niekto nepočul o Lurdách: môže byť spasený? Áno! Pozná katechizmus, svoje náboženstvo, kresťansky žije - to stačí. Zjavenia Panny Márie sú privátnymi, súkromnými zjaveniami, potvrdzujú verejné zjavenia, ale nič nové neučia. Príklad: v La Salette, v Lurdoch - Mária nabáda k pokániu. Pokánie je totiž pravdou, ktorá je obsiahnutá v evanjeliu: „Ak sa nebudete kajať...“ tak hovoril Kristus!

Ak zjavenia nie sú potrebné, potom prečo Mária prichádza? Lebo zjavenia sú pre nás veľmi užitočné. Iste, čítame evanjelium, počúvame jeho výklad. Evanjelia sú však svedectvá dávnej minulosti. Kristus žil, učil, a my sme Ho nevideli, nepočuli. Na oltári je, ale ukrytý. Skutočnosť je taká, že máme - nie akési pochybnosti, ale sme akosi neuspokojení. Sme ľudia. Napriek všetkému chceli by sme niečo vidieť, počuť. Boh chápe túto prirodzenú ľudskú túžbu, posielal nám Máriu - Mária sa zjavuje. Veriaci človek tam prichádza ako pútnik, kľaká si tam, kde sa Mária dotkla zeme: jeho viera je silnejšia. Pravda, ktorá sa zdala byť vzdialenou, teraz sa stala blízkou a akoby viditeľnou. Veriaci sa dvíhajú, nepokoj sa stráca. Pútnik pozerá na iných, ktorí prišli s tou istou vierou, osvietení tým istým duchom - cíti sa šťastný, istejší. Pripomína sa mu pravdivý zmysel života i jeho vlastná dôstojnosť. Obnovenie ducha je akoby vnútorným kúpeľom: je to predrahocenný dar a úžitok zo zjavenia. Ale to nie je všetko.

Zjavenia sú potrebné neveriacim. V 19. stor. počet neveriacich vzrástol a stále vzrastá. Žijeme v časoch racionalizmu a nevery. Zjavenia sú jedným z najopravdivejších prostriedkov obrátenia. Boh účinkuje cez Máriu. Predstavme si: niekto nechce počuť o Bohu. Boh - podľa neho - nejestvuje. Čo za činnosť Boha vo svete? Aké zázraky? Nie! To je absolútne vylúčené! To nie je možné! A predsa Boh účinkuje. Posielal svoju Matku. Táto dobrá Matka berie neverca za ruku a hovorí mu: „Poď bližšie, pokorne skúmaj, rozmýšľaj, uvažuj! Tu som ja, tu je môj Syn! Zázraky sa robia! A neviditeľný svet, o ktorom ty hovoríš, že je neviditeľný, že je rozprávku - ten svet jestvuje! Svet

milosti, svet anjelov a svätých - to všetko existuje. Nechcel si veriť! Tu si kľakni, pomodli sa, vzdaj Bohu úctu, obráť sa. Ak to neurobiš, nič nebudeš mať na svoje ospravedlnenie: nebo dost pre teba urobilo !”

Hovorí istý pútnik: „Pred tromi rokmi po smrti manželky a dieťaťa chcel som spáchať samovraždu. Jeden z priateľov mi poradil, aby som išiel do La Salette. Išiel som - nie, aby som sa modlil, ale aby som plakal a rúhal sa. Keď som tam prišiel, chcel som nahlas vykričať svoj vzdor a nenávisť. Ale zrazu - ako to mám vysvetliť? Hovorí sa, že udrél hrom! Avšak neudrél hrom, ale zrazu som sa stal iným človekom. Kňaz, ktorý ma spovedal, plakal od vzrušenia i radosti: „Synu,” hovoril, „ja mám zamknuté ústa. Ale ty, ty si povinný hlásať tieto veľké veci, ktoré Panna Mária pre teba urobila”.

A tento človek pokračuje: „Teraz toto ohlasujem. Nie som zručný v písaní, ale keď sa mi vyskytne príležitosť, opisujem tento zážitok. Vedzte, že na celom svete niet šťastnejšieho človeka ako som ja” („Ecclesia”, n.35). Stratený poklad viery môže znova nájsť každý človek. Len treba mať trochu dobrej vôle. Zjavenie je činnosťou, akciou neba, ktorú majú pochopiť veriaci i neveriaci ľudia. Zjavenie je prejavom Máriinej lásky, ktorá robí všetko, aby dopomohla k spáse svojim deťom, a to aj tým, ktoré stratili zjavenú pravdu. Vážme si zjavenia a ďakujme Márii za ne. Amen.

85 MÁRIA MILUJE DETI

Podme, pritulme sa ako deti k Máriinmu materinskému Srdcu...!

85.1 Pán Ježiš miloval deti

Matky prinášali svoje ratolesti k Ježišovi a chceli, aby ich požehnal. Apoštoli odháňali deti. Chceli, aby si Majster trochu odpočinul. Ale Ježiš to zbadal a povedal známe slová: „Nechajte maličkých prísť ku mne...”

A Mária? Nikde nečítame, aby deti prichádzali k Matke, k Márii. Naopak. Mária prichádza k deťom. Poznáme slovo „zjavenie”. Mária si vyberie isté osoby, prichádza, ukáže sa vo viditeľnej podobe, rozpráva sa s týmito osobami, modlí sa spolu s nimi, občas niečo prikáže, žiada, odporúča - a odchádza. Také zjavenie bolo v 15. stor. v Alsasku (Trois Epis). Spomeňme však len tie, ktoré boli v 19. a 20. stor. Bolo ich osem. Sú skutočné, pravdivé, lebo Cirkev ich schválila, potvrdila. Pri týchto ôsmich zjaveniach len v dvoch prípadoch Mária sa zjavila starým osobám, v šiestich - deťom. V La Salette pri Grenobli sú to dvojce deti: Melánia a Maximilián; v Lurdoch - Bernadeta; v Pontmain - štvoro detí; vo Fatime - tri deti; v Beauring - dvaja chlapci, tri dievčatká; v Banneux - dvanásťročná Marietta videla osem krát Máriu. Vieme, že dieťa, ak nie je skazené, zo svojej prirodzenosti je dobré, prosté, nepozná faloš, nie je zlomyseľné. Hovorí to, čo myslí, neklame, nevykrúca sa. Malé deti v kolíske sa usmievaajú zo sna - hovorí sa, že sa rozprávaajú so svojím anjelom strážcom. S pribúdaním rokov dieťa sa neraz stane hrubé, lenivé, neposlušné. Vidieť tu záporný vplyv prostredia: ulica, knihy, televízia, niekedy ho kazia i vlastní rodičia! Malý Janko sa pýta: ”Mamka, prečo mám vo vlaku päť rokov a doma sedem?” Rodičia vedia, prečo kážu klamať. Dieťa to nevie, nerozumie. Jedno je isté: dokiaľ dieťa nie je skazené, je pekné, nevinné, všetci ho máme radi. Aj Mária! Preto v zjaveniach rada rozpráva s deťmi.

85.2 Prečo deti?

Niektorí hovoria: Starší ľudia by mohli viacej urobiť! Máriine príkazy by mohli lepšie splniť. Mohli by múdrejšie hovoriť k zhromaždeným zástupcom, k cirkevným predstaviteľom a neveriacim by mohli jasnejšie ukázať, aká nedomyselná je ich nevera. - Môžeme na to odpovedať? My môžeme potvrdiť len fakty. A nikdy nepoznáme motívy, ktorými sa riadi Mária: prečo sa zjavuje tu a nie tam?

Prečo tým osobám a nie tamtým? Konečne: či staršie osoby by urobili viacej a lepšie? Dokázali by prekonať to, čo napríklad prekonalí fatimské deti?

Pozrime len na malú Bernadetu. Pri trinástom zjavení Mária prosila, aby ľudia prichádzali v procesiách a aby bola vybudovaná kaplnka. Prosba sa splnila. Starší by ju nedokázali lepšie splniť. K Bernadete prichádza svetská vrchnosť, ktorá „zabránila Bohu robiť zázraky“. Prichádzajú žandári, polícia, učenci, vzdelaní ľudia. Pýtajú sa, zapisujú niečo iné a nie to, čo povedala, aby jej potom dokázali klamstvo. Z celej „krížovej paľby“ Bernadeta vychádza víťazne. Jej odpovede sú skromné, jasné, kategorické do takej miery, že vyšetrojúci vidia svoju bezradnosť a malosť. Starší by to urobili lepšie? Bernadete sľubovali peniaze, - avšak ona, hoci chudobná i keď nemala na každodenný chlieb, nikdy neprijala žiaden dar. Starší by sa lepšie zachovali? Bernadeta je pokorná: nemá pocit nadradenosti, nevšíma si verejné pocty, ktoré jej ľudia preukazujú. Čo o sebe hovorí? „Netúžim po pocte, vôbec mi nepatrí!“ Starší by mohli lepšie hovoriť?

85.3 Vyvolenie

Mária si vyberá osoby, zvlášť deti a tým vyvoleným sa zjavuje preukazuje im svoju lásku. Vyvoleným! Ale na svete je toľko iných detí... Medzi pohanmi, Židmi, inovercami... Vie o nich Mária? Je ich Matkou? Miluje, nemiluje ich? Nikdy nehovorme takýmto jazykom. U Márie nejestvuje nedostatok lásky. Je najlepšou zo všetkých matiek. V nebi budeme vedieť viacej. Tu na zemi môžeme o tom napísať hrubé knihy. Bude tam všetko napísané?

V 6. stor. žil v Konštantinopole bohatý Žid. Mal dielňu, v nej obrovskú pec, v ktorej roztápal sklo. Jeho malý synček raz vošiel do katolíckeho kostola. Vidí: deti v rade idú dopredu, kňaz im čosi dáva. On ide tiež a tak ako iní prijíma Kristovo Telo. Vedel, čo robí? Nie! Bol pokrstený? Nie! Mohol prijímať Najsvätejšiu Sviatosť? Nie! Ale nezhešil, lebo nevedel. Zažije dobrodružstvo, Mária sa ho ujme.

Prišiel domov a s radosťou hovorí: „Bol som dnes v katolíckom kostole a s ostatnými som jedol svätý chlieb!“ Otec sa rozzúrilo: „Ako to? Jedol si v kostole?“ Ako zmyslov zbavený schytil chlapca a hodil ho do rozpálenej pece! Matka vybehla z domu a volala o pomoc, ľudia pribiehajú, vodou zalievajú oheň, pozerajú - a neveria vlastným očiam. Chlapec spokojne stojí... Pýtajú sa, ako sa to stalo, že žije. „Keď ma otec hodil do pece, žena pekne oblečená s dieťaťom na rukách ochránila ma svojim plášťom pred ohňom!“ Žena - Mária! Matka s dieťaťom prijala krst. Otec po rokoch zomrel, ale neobrátil sa. Mária má rada deti, nepozera na rasu, na pôvod.

Mária miluje deti. My starší nebuďme závistliví. Robme radšej to, čo hovoril Ježiš: „Buďte ako deti“ (Mt 18,3). Buďme ako deti. Naším otcom je Boh, Mária je našou Matkou. A my sme deti! Malé deti. Nebeská brána je tesná. Mnohí chcú vojsť, ale nemôžu. Treba sa zohnúť: stať sa malým, pokorným. Boh dáva pokorným milosť. Mária je prekrásnym príkladom. Toľko mala pokory, že Boh videl jej poníženosť a dal jej premnoho milostí.

Pekne napísal Mickiewicz: „Nech sa ako údolie prehĺbi tvoja duša a po nej Boží duch nech potečie ako rieka!“

Pritúlme sa ako deti k Máriinmu materinskému Srdcu!“ Amen.

86 „LIST JE PRIJATÝ“

„Všetci, ktorí trpíte a ste opustení, vzývajte meno Márie - budete potešení!“

86.1 Janík mal päť rokov a dva mesiace

Bol to malý blondín, mal blankytné oči, chudobne oblečený, triasol sa zimou a hladom. Už sa zvečierovalo a on od obeda predchádzajúceho dňa nič nemal v ústach. Rozhodol sa, že pošle list Panne Márii. Ale kto mu ho napíše? Tam na rohu býva vyslúžený kuľhavý vojak. Volajú ho „táta

Karol". Fajčí fajku. Janík klope na dvere. „Prosím, napíšte mi list..." „Ale to bude stáť desať grošov." „Ach, prepáčte," a chce odísť. Ale táta Karol sa pýta: „Si azda synom vojaka?" „Nie! Som synom svojej mamky, ktorá je vdova." „Dobre. A ty nemáš desať grošov?" „Nie." „Tvoja mama asi ich tiež nemá. Napísať ti list, v ktorom budeš prosiť peniaze na polievku... Poď..." Táta Karol berie papier, pero, namočí ho do atramentu a pekným písmom píše: „Paríž 17. január 1857." Potom sa pýta: „Komu... Ako sa volá ten pán?" „Kto?" „No, predsa ten pán, ktorému..." „To nie je pán." „Tak teda pani?" „Áno." „Ako sa volá?" Janík sa začervenal. „No, ako sa volá?" „No... prosím, to je Panna Mária. Jej chcem..." Táta Karol sa nasmial. Odložil pero, vybral fajku z úst - to už je taká bieda v Paríži - pomyslel si. „Ako sa ty voláš?" „Janík". „A čo chceš povedať Panne Márii?" „Chcem jej povedať, že mamička spí od včerajšieho popoludnia - nech ju zobudí, lebo ja nemôžem." Táta Karol porozumel... „Čo si to povedal? Chceli by ste polievku?" „Áno. Mamka, prv ako zaspala, dala mi posledný kúsok chleba." „A čo ona?" „Ona už dva dni hovorila, že nie je hladná". „A čo si robil, aby si ju zobudil?" „Ako vždy. Pobožkal som ju". „Dýchala?" „Neviem". Táta Karol odvrátil hlavu, lebo dve veľké slzy sa mu skotúľali po lícach. Poutieral si ich. „Keď si ju božkal, nič si nezbadal?" „Áno, bola studená. U nás je vždy chladno." „A netriasla sa od zimy?" „Nie, bola pekná, biela, ruky mala zložené, zdalo sa, že pozerá do neba." Tátu Karola opanovali ťažké myšlienky. Závidel som bohatým, dobre jem - a hľa, ktosi umiera od hladu. Táta Karol vzal Janíka na kolená... „Vidíš, môj Janík, list je napísaný, odoslaný, prijatý. Odveď ma k tvojej mamke". „Dobre, ale prečo plačete?" „Neplačem, muži neplačú. Ty však budeš plakať. Ja som tiež mal mamku. Teraz som si na ňu spomenul. Na smrteľnej posteli mi hovorila: 'Buď poctivým človekom a dobrým katolíkom!' Nad jej posteľou visel obraz Panny Márie. Pozeral som na obraz a sľuboval som a bol som vždy... dodržal som sľub. A ty, Janík, zostaneš so mnou. Lebo tvoj list presvätej Panne Márii dal ti nového otca a mne dal dobré srdce..." Autor dodáva: „Dlhé roky v istej parížskej štvrti žil a pracoval veľmi vážený redaktor istého časopisu. A s ním táta Karol, už starček. Šťastný a dobrý katolík a hrdý na svojho adoptovaného syna, ktorého stále volal Janíkom" (P. Féval).

86.2 List napísaný, odoslaný, prijatý - bez obálky, bez poštovej známky...

To je nebeská pošta. Nie tá, ktorú máme na zemi. Mária! Každý veriaci katolík nachádza v tomto slove nevysloviteľnú sladkosť. Je to akoby vízia neba. „Neboj sa, Mária," povedal archanjel v Nazarete. Možno sa divila, že archanjel pozná jej meno. Mária! Koľko krát toto slovo bolo vypovedané cez dvetisíc rokov, ktoré nás delia od onej chvíle. Vyslovujú ho ústa kráľov i otrokov, svätých i hriešnikov, vojakov, kupcov, obchodníkov a remeselníkov, starcov, dospelých i detí. Tón reči, s akým sa vypovie, môže byť rozličný. Ale láska je tá istá: jedna, čistá, sladká. Láska dieťaťa k Matke. Žiadna iná ľudská osoba nie je schopná vzbudiť podobnú lásku!

Mária nielen miluje, ale neustále vyprosuje milosť u Syna. Prosí o obrátenie hriešnikov, o vytrvalosť pre spravodlivých, o silu pre pokúšaných, o víťazstvo pre bojujúcich, o útechu pre utrápených, o vykúpenie pre všetkých. Mária je naša Pani a Matka! Naša Nádej, Útočisko, Tešiteľka a Kráľovná! Všetci, ktorí trpíte a ste opustení, vzyvajte meno Márie a budete potešení!

Na svete je nespočetné množstvo mien. Jedny sú prázdny zvukom, bez významu a bez obsahu. Iné vzbudzujú úctu - ich nositeľmi boli svätí. Pripomínajú ich životy, čnosti, požehnanú smrť, šťastie v nebi. Ale žiadne meno nevzbudzuje toľko úcty, ako meno Mária. Stačí si uvedomiť, že sám Boh spomedzi toľkých mien vybral si práve toto meno pre Matku svojho Syna. Preto po mene „Ježiš" meno „Mária" je prvým menom na svete.

86.3 Meno Mária

Čo ono znamená? Aký je obsah tohto mena? Adam znamená človek zo zeme; Eva - matka všetkých žijúcich; Mojžiš - vybraný z vody; Michal - kto ako Boh; Peter - skala; Benedikt - požehnaný; Pius

- zbožný; Felix - šťastný; Theodor - Boží dar; Theofil - Boží priateľ, atď. A Mária - učenci predkladajú okolo sedemdesiat rôznych významov: Kňazná, Pani, Vladárka - a najčastejšie: Maritjam - skráteno: Marjám, Mária, čo znamená Bohom vyvolená a milovaná. Toto vysvetlenie by sa najviac priblížilo k pravde. Lebo Boh si ju naozaj vyvolil a zamiloval. Vyvolil si ju. A ak si ju vyvolil, tak preto, že ju predtým obohatil milosťami, vytvoril ju podľa svojho vlastného plánu a predstavy. Die- lo, ktoré takto povstalo, bolo tak dokonalé a krásne, že očarovalo Ježišovo oko, kedykoľvek pozeral na svoju Matku. Aj my v litániách k nej voláme: „Matka predivná, Dom zlatý, Ruža duchovná...” Hľadáme slová, ktorými by sme opísali jej preveľkú krásu. Ak niekoho z nás už neuchváti bohatstvo a nadprirodzená краса Márie, to je znamením, že upadol veľmi nízko, že mu diabol zaclonil oči, aby to, čo je krásne, nevidel a neobdivoval. Mária - veľdielo Božej všemohúcnosti, Božej múdrosti i nekonečnej Božej krásy. „Celá krásna si, Priateľka moja, niet na tebe poškrvny!” hovorí Duch Svätý vo Veľpiesni.

86.4 Naša matka

A pomyslíme si: Ježiš nám dal svoju Matku za Matku. Ona je teraz v nebi, ale pozná svoje deti na zemi a je pre ne najlepšou Matkou. Sirota, ktorá stratila rodičov, môže si povedať: Nie som sama, mám Matku! Matku dobrej rady! Netreba písať listy. Ona počuje najtichšie slová, dokonca i naše najskrytejšie myšlienky! Majme k nej dôveru! Predovšetkým v utrpení vzývajme Máriu: poteší nás. Sme o tom pevne presvedčení. Amen.

87 DIEŤA VYCHOVÁVATEĽOM MATKY?

„Srdce Matky je Božím veldielom!” (Gretry)

87.1 Dieťa vychovávateľom matky?

Nachýlená nad postieľkou čakala na pohľad svojho dieťaťa. Istého dňa skríkla od radosti. Malý Jožko otvoril oči, pozrel a usmial sa. Spoznal ju - naozaj? Po nejakom čase očný lekár povedal, že Jožko je úplne slepý. Matka nenariekala, nezúfala. Osud znášala hrdinsky. Celé hodiny čítala odborné knihy o výchove nevidomých. Nikde nešla bez dieťaťa. „Obidvaja máme spoločne len jeden pár očí a nemôžem mu ich zobrať,” hovorievala. Rok za rokom plynul. Chlapec rástol. Na lavičke v záhrade rozprávala rozprávky, ale oči mala vtedy privreté, nechcela obdivovať zázraky prírody, krásu jarných kvetov - veď oči jej dieťaťa nemohli pozeráť na tieto zázraky. Vysvetľovala mu Sv. písmo, hovorila mu o Bohu, o nebi... „Mamička, či ja toto nikdy neuvidím?” prerušil ju. „Uvidíš, dieťa moje, uvidíš! Boh ti ukáže všetko, čo teraz nemôžeš vidieť.” „Aj ruže, aj vtákov?” „Áno, všetko, všetko uvidíš!” „Mamička a kedy to bude?” „Neviem, synček!” „Mamička, keby som len na chvíľku mohol vidieť, chcel by som teba vidieť.” Matka ho pobožkala, mala slzy v očiach...

Nikto nevie, čo sa stalo. Chlapec po krátkej chorobe zomrel. Z túžby po nebi? Otec i matka pozerali na neho bez slova, bez slz... oči zomrelého boli otvorené. „On vidí,” povedala matka.

Každý vidí, koľko dobroty preukázala táto ubolená matka pri výchove svojho syna, nešťastného slepca. Delila sa s ním o svoje oči, keď spolu s ním vychádzala z domu, zatvárala oči, aby nepozerala na zázraky prírody, ktoré syn nemohol vidieť... Všetky tieto pekné vlastnosti v jej duši by zostali neznáme, len dieťa - mrzák ich vynieslo na denné svetlo.

87.2 Každá dobrá matka má opravdivé poklady v svojej duši.

a) Je tam plameň lásky. Láska zapálená v duši matky, keď dieťa bolo malé, zostáva, lebo matkina láska nestarne.

b) Duch obety nikdy by sa tak silne nerozvinul, keby dieťa nežiadalo obeť. Matka sa nepôjde zabávať - je tu dieťa. Posedenia, susedky - matka nejde, lebo je tu dieťa... Ďaleká cesta, púť do Lúrd, do Fatimy - dieťa. Nový klobúk, moderná sukňa - nie, lebo treba vozík pre dieťa!

c) A trpezlivosť? Dieťa je vrtošivé, lebo je choré. Niečo ho bolí a nemôže povedať, plače. V postieľke - nie, na rukách - nie, pobavenie, hračky - nič nepomáha. Otec odchádza z domu, matka zostáva s plačúcim dieťaťom: koľko trpezlivosti tu treba! Matka túto trpezlivosť vydolovala z hĺbky materinského srdca. V noci vstáva päť, sedem i desaťkrát... Napriek únave je milá, jemná, zabúda na seba... Kto koho vychováva?

Pri výchove neslobodno zanedbať náboženskú stránku. Výchovu treba postaviť na základy viery. Dieťa rastie. Začína hovoriť. Matka mu ukazuje kríž, vysvetľuje, dáva mu ho pobozkať. „Modlí sa s dieťaťom: „Anjel Boží...“, „Zdravas Mária...“, „Otče náš...“, lebo dieťa je pokrstené. Treba sa modliť. A treba dať aj dobrý príklad - veď aj sama sa modlí: „Kňazka domového krbu“! Dorastajúce dieťa kladie veľa otázok. Matka, ako vie, odpovedá a pre dôkladnejšie vysvetlenie ide ku kňazovi. Kto koho vychováva? Samozrejme - matka vychováva dieťa. Každý to dobre vie. Ale na druhej strane či aj dieťa

nevychováva svoju matku, neformuje jej srdce? Niektorí povedia - malý tyran! Ale tento malý tyran je zároveň príležitosťou a príčinou, že matka objavuje v svojej duši doteraz nepoznané bohatstvo. Ak „srdce matky je Božím veľdielom“, potom hneď dodajme, že Boh použije dieťa ako nástroj, aby toto matkino srdce vychoval a utvoril z neho veľdielo.

87.3 Svätosť Márie

A Mária? Schopní sme niečo povedať o Tej, ktorej Dieťa sa volalo Ježiš? Mária je svätá z dvojakého titulu:

a) Prvý - to bola výchova. Opýtali sa Napoleona: „Kedy treba začať s výchovou človeka, dieťaťa?“ Odpovedal: „Dvadsať rokov pred jeho narodením, výchovou jeho matky!“ Mária dostala veľmi starostlivú výchovu. Trvala dvadsať rokov pred narodením Dieťaťa? Viacej. Od večnosti si ju Boh vyvolil a na ňu myslel. Jej duša bude veľdielom nepredstaviteľnej krásy! Anjel jej krátko povie: „Milosti plná!“ Ešte nevie, s čím anjel prichádza, a Ona je už „milosti plná“! Slobodná od hriechu, nepoškrvená, účastná na Božej prirodzenosti, úzko zjednotená s Bohom.

b) A druhý titul, druhé žriedlo svätosti pre Máriu: Božie Dieťa! Boh môže bývať v duši človeka prostredníctvom milosti, ale len Mária, jediná na svete môže povedať: „Boh je vo mne - Syn s Matkou!“ Máriino Božie materstvo je jediné v ľudských dejinách.

87.4 Najsvätejšia

Stretol som sa s otázkou: „Kto kanonizoval Máriu? Kto ju vyhlásil za svätú?“ Mária nepotrebovala kanonizácie. A keby niekto predsa násťojčivo vyžadoval odpoveď, tak odpovieme: Boh! Boh kanonizoval Máriu, lebo si ju vybral pre seba a dal jej všetko, čo Ona ako stvorenie mohla prijať. Dal jej peknú dušu, čisté telo, plnosť milostí, všetky čnosti. Môžeme vyzvať všetkých teológov a učencov, aby hľadali, či nájdu akúkoľvek chybu u Márie. Môžeme vyzvať zástupy anjelov, aby skúmali, či nájdu nejaký nedostatok čností. Nenájdu! Mária je najlepšia. Boh ju vyzdvihol k najvyššej svätosti a dokonalosti.

a) Jej Syn? Mária s ním žila vyše tridsať rokov svojho utiahnutého života. Pracovala pre Neho. Išla s Ním všade, až na Kalváriu, pod kríž. A teraz v nebi: Matkin trón je vedľa Synovho trónu. Bez Syna by Mária nebola tým, čím je!

b) Hovoríme: Najsvätejšia! Sv. Tomáš píše, že Mária má takú plnosť milostí, že všetci ľudia môžu prísť a čerpať z tohto žriedla a uspokojiť svoju túžbu bez obavy, že by sa žriedlo vyčerpalo. Hovoríme: plná milosti pre seba, nadmieru plná pre nás. Boh zväčšuje „objem“, rozmer jej duše, uschopňuje ju prijať vždy viac a viac nových milostí. Lebo u Márie bol neustály vzostup. Každý z jej činov rozmnožoval jej zásluhy. O Diego chcel mať srdcia všetkých ľudí a anjelov, aby nimi

mohol milovať Máriu. Bez Syna by Mária nebola tým, čím je! Ona jediná môže hovoriť všetkým obyvateľom tejto zemegule: „Milujte môjho Syna!“ Tieto tri slová len Mária môže povedať. Syn ju posvätil, obohatil, pozdvihol ju k najvyššej hodnosti a dôstojnosti, až po hranicu Božstva. Teraz Matka volá: „Milujte môjho Syna!“ Počúvajte, rozmýšľajte, splňte Máriino želanie: Milujte Syna a milujte Matku tohto Syna! Našu Matku. Amen.

88 MÁRIA CHCE VIDIEŤ NAŠU DOBRÚ VÔĽU

„Chcel by som” - k ničomu nevedie. „Chcem” - to platí!” (A. Vinet)

88.1 Človek sa topí

Vlny ho tak silno strhávajú, že všetko jeho úsilie je márne. Ale silný, odvážny muž prechádza okolo. Skočí do vody, vytiahne topiaceho sa na breh, zachraňuje mu život. - V dome vypukol požiar, celkom ho zachvátili plamene. A tam na prvom poschodí sú malé deti... Zahynú? Sused vystupuje po rebríku, s nasadením vlastného života vchádza cez okno do izby, berie jedno, druhé dieťa, popálený schádza dole, ale deti sú zachránené, odovzdáva ich zúfalej matke. Matka je šťastná. - Vydal si sa na ďalekú cestu. Cesta vedie cez les. Zablúdil si. Slnko zapadá, vždy viac a viac sa stmieva, bezhlavo beháš napravo, naľavo - zrazu medzi stromami ukáže sa svetielko, ideš za ním - je to hájovňa. Hájnik ide s tebou, vyvedie ťa - on pozná cestu - si zachránený...

Podobne i Mária robí pre nás všetko, aby nás zachránila. Topíme sa v mori náruživosti, ona prichádza zachrániť nás; ohrozujú nás pekelné plamene, číhajú na nás zlí duchovia, aby do svojich pazúrov dostali vyhladenú obeť, aby ju naveky zahubili... Mária chytí za ruku, vedie, ukazuje cestu. Sv. Anzelm povedal: „Keby som bol už jednou nohou v pekle, Mária by prišla na moje prvé zavolanie, aby ma odtiaľ vyslobodila.”

88.2 Obrátenie

Pred rokmi vrátila sa k Bohu a k viere svojho detstva veľká, v celom Paríži známa umelkyňa. Ešte viac -po svojom obrátení išla za svojou matkou, ktorá tiež vyše štyridsať rokov žila mimo Cirkvi. Neustala, dokiaľ sa aj ona nevrátila k Bohu. História svojho obrátenia rozpovedala kňazovi. Ten sa zaujímal predovšetkým o príčiny jej návratu k viere detských rokov. Čím si zaslúžila túto milosť? Azda každý deň sa pomodlila čo len jeden „Zdravas...?” Azda sa za ňu niekto modlil v kláštore? Nosila škapuliarik alebo zázračný medailónik? Na všetko odpovedala: „Nie!” Azda niečo dobré v živote urobila? -Nie. „Je taký zvyk, že v divadle hercom, ktorí dobre zahrajú svoju úlohu, dávajú kytice kvetov. Koľkokrát som ich dostala, dala som ich slúžke, aby ich odniesla do kostola pred oltár Božej Matky. To je všetko, čo som v tých dlhých rokoch nevery urobila”. Kňaz pochopil, že kvety, ktoré darovala Márii, zaslúžili jej milosť obrátenia. Za vädnúce kytice kvetov - neoceniteľný dar.

Ale či sú to len kvety? Okrem kvetov musí byť aj dobrá vôľa! Boh nás chce spasiť. Mária nás chce priviesť k Ježišovi. Ide len o to, aby sme sa aj my chceli spasiť. Nie -„chcel by som”, ale „chcem!” Ak sa topím v hlbokéj vode a pritom odmietam záchrancovu ruku, potom mi nič nepomôže Máriina intervencia. Dokonca ani Boh ma nespasí, ak vykúpenie nechcem, netúžim po ňom, ak po ňom nesiahnem všetkou silou mojej duše. Ak ti Boží a cirkevný zákon predpisuje sviatky nedele a sviatky, a ty sa z toho smeješ; ak ti zákon káže ctiť Boha a jeho meno, a ty Božím menom pohrdaš, preklínaš ním, rúhaš sa, čo zmôže Mária? Ak ti Boží zákon ukazuje čnosť, káže aby si ich praktizoval, a ty sa utápaš v blate rozpustlosti, hluchý si na hlas svedomia, Boha a Cirkvi; ak ti zákon prikazuje jednotu, svätosť a nerozlučiteľnosť manželstva a ty z vypočítavosti sa len civilne sobášiš, aby si sa tým ľahšie mohol rozviešť..., čo tu pomôže Mária? Istý spisovateľ napísal tieto

pekné slová: „Všetky dobré veci, ktoré sa neuskutočnia, nerealizujú sa z nedostatku dobrej vôle. Vôľa človeka môže byť jeho rajom, ale môže sa mu stať aj peklom!”

88.3 Jurkov smútok

Zaslúžil si takúto životnú tragédiu? Študuje na lýceu, býva v internáte. „Kam pôjdeš na prázdniny?” pýtajú sa ho kamaráti. „Ešte neviem. Čakám list.” „Aký list?” „Od mamy alebo od otca. Písal som jednému i druhému.” Kamaráti pochopili, že je to nepríjemná záležitosť, preto sa viacej nevypytovali. Prišiel list. Jurko nervózne otvoril obálku. Číta: „Drahý Jurko! Tvoj list ma prekvapil. Vidím, že si stále usilovným študentom. Nezabudol som na odmenu: posielam ti šek, aby si cez prázdniny mohol ísť do cirkusu alebo do kina. Ale so sklamaním ti musím povedať, že na Vianoce nemôžem sa s tebou stretnúť. Bojím sa, aby tvoja mladosť, niekedy veľmi roztopašná, nenarobila nepríjemnosti mojej žene, tým skôr, že sa ešte nepoznáte. Musíme odložiť tvoj príchod až na Veľkú noc alebo na letné prázdniny. Dovtedy pripravím svoju ženu, aby ťa prijala na niekoľko dní. Zaiste ma pochopíš, drahý Jurko! Tvoj otec.”

Jurko mal v očiach smútok, v srdci žiaľ po otcovom liste. Prečo odišiel od mamičky? Čo ho napadlo, aby sa rozišiel a druhý raz sa oženil? Teraz len civilne, bez Božieho požehnania. Nechce, aby som prišiel. To je jasné.

O dva dni prišiel druhý list - od mamky: „Milovaný Jurko! Tvoj list mi zranil srdce. Nemôžem splniť tvoje želanie, som v Nicei. Je to príďaleko, aby si sem mohol prísť. Tým skôr, že som na svadobnej ceste. Rozumieš, po rozvode som nemohla zostať sama. Sľubujem ti, že sa stretneme a zoznámim ťa so svojím manželom. Zatiaľ sa usilovne uč! Tvoja milujúca mama.” Na list kanuli slzy. Práve prišiel riaditeľ. „Jurko, prečo plačeš? Čo sa stalo?” Jurko mu podal list, mokrý od slz. Potom vybral z vrečka list od otca. „Prosím, prečítajte aj tento!” Riaditeľ, dotknutý do hĺbky duše, objal chlapca, tešil ho ako mohol. Keď išiel do riaditeľne, myslel si: „Čo je to za satanský vynález - rozvody! Nivočia rodiny a rok čo rok rodia tisícky nešťastných detí, ktoré majú otca i matku, ale predsa sú sirotami...”

88.4 Mária je dobrá, najlepšia matka, všemohúca svojou prosbou

Keď prichádza Mária, prináša so sebou aj Ježiša, jeho Ducha, neprekonateľnú dôstojnosť Božieho materstva a skoro božskú moc. Mária je na to, aby dávala Ježiša. Preto s Máriou treba byť všade: v kostole, doma, v práci, na poli, na ceste, vo fabrike...

Poznali sme Jurkovu tragédiu. Keby si v jeho rodičovskom dome uctili Máriu, keby si ju jeho rodičia vážili, keby mali čo len odrobinku dobrej vôle, neodvážili by sa rozbiť manželstvo a uzavrieť ďalšie, civilné manželstvo; neodvážili by sa klamať vlastného syna. S Máriou sa nikto nemôže stratiť! Bez Márie nikto nemôže byť spasený. A tretia pravda: úcta k Márii je znamením a zárukou spásy. Mária pre nás všetko urobí, ale musíme mať vieru a dobrú vôľu. Žiadne „chcel by som”, ale „chcem”! Pevné a rozhodné „chcem”! Videli sme ako kvety prinesené Márii na oltár zaslúžili darkyni milosť obrátenia. My môžeme položiť k Máriiným nohám iný kvet - kvet, ktorý nerastie v záhradách, ale je najcennejším darom pre našu nebeskú Matku: položme tam našu dobrú vôľu! Nech ju požehná Mária, aby táto naša vôľa zostala vždy dobrá. Amen.

89 KŇAZ A MÁRIA

„Od tej chvíle vzal si ju ten učeník k sebe.” (Jn 19,27)

89.1 Kňaz a Mária

Kto je väčší? O akého kňaza tu ide? Apoštol, Učiteľ Cirkvi? - „Od tej chvíle vzal si ju ten učeník k sebe.” To je Ján, učeník, ktorého Ježiš miloval (Jn 21,20). Najmilší - on sa ujme Márie . Spolu s

ostatnými dostal kňazstvo vo Večeradle. Má účasť na Ježišovom večnom kňazstve.

Mária stála pod krížom, keď Ježiš prinášal krvavú Obetu svojho Tela a Krvi nebeskému Otcovi za spásu hriešnikov. Teraz je Mária na sv. omši, ktorú koná Ján alebo Peter: schopní sme pochopiť Máriine pocity a myšlienky? Predsa vo chvíli sv. omše Ježiš, jej Syn, zostúpi na oltár. Telo a Krv jej Syna! Kedysi zostúpil do jej lona, potom do jasiel a teraz na oltár! A keď prijímala, mohla povedať: „To je Telo a Krv môjho Syna.” Tak chcel Kristus. On opustí svoju Matku, ale zostanú kňazi. Bude tu Ján, on jej podá konsekrovaný Chlieb, kde bude ukrytý Ježiš, jej Syn. Mária závisí na Jánovi? Je teda menšia? Svätosťou, dôstojnosťou, dokonalosťou, bohatstvom čností a milostí Mária prevyšuje nielen Jána, ale všetkých kňazov, svätých a anjelov. Ale i Ján prevyšuje Máriu - má kňazskú moc, ktorú nemá Mária.

89.2 Vzťah medzi Máriou a katolíckym kňazom

Kňaz celý život zasvätil tomu, aby šíril lásku k Ježišovi Kristovi a slúžil mu; Mária - miluje toho istého Ježiša a chce, aby jej Syna milovali najvrúcnejšou láskou, „Milujte môjho Syna!” hovorí Mária. Neurobí Mária všetko pre tých, ktorí sa usilujú, aby jej Syn bol všetkým známy, aby ho uctili a milovali?

Čím je Mária v živote každého katolíckeho kňaza, to najčastejšie zostane tajomstvom samého kňaza. Sv. Vincenta Pallottiho si tak vážili, že keď išiel po ulici, ľudia k nemu prichádzali, aby mu pobožkali ruku. On sa však vynašiel: v rukáve svojho kňazského habitu mal obrázok Panny Márie a keď chceli pobožkať jeho ruku, šikovne im podstrčil obrázok a miesto jeho ruky museli pobožkať obrázok Márie .

89.3 Kňaz musí spolupracovať s Máriou

Mária je vždy ochotná spolupracovať, spoluprácu oživuje a vtedy kňaz nie je sám, ale spolu s Máriou vedie ľud k svojmu Synovi. Keby sa táto spolupráca narušila, čo potom zostane? Veľká, ničím nevyplniteľná prázdnota! Naše náboženstvo bolo by bez Márie suché, ponuré, studené. Mudrci od Východu prišli a našli Dieťa s jeho Matkou Máriou. My taktiež v našom náboženstve našli sme Ježiša s Máriou, jeho Matkou. Musíme spolupracovať s Matkou pri oslávení jej Syna. Nepočúvajte tých, ktorí hovoria, že Mária nám zacláňa Boha. Nezacláňa, ale ho pripomína,” povedal kardinál Štefan Vyšinský. „Keď my hovoríme: 'Mária', Ona hovorí: 'Boh', napísal sv. Grignon de Montfort.

Natíska sa otázka, akých kňazov budeme mať? Rok 1975 bol rokom oslobodenia žien. V tom čase sa na túto tému veľmi veľa popisalo temer na celom svete. Písalo sa aj o tom, že k pápežovi Pavlovi VI. prišla v tejto záležitosti zvláštna delegácia žien. Pápež sa ujal slova a verejne prehlásil: „Oslobodenie ženy? Aké? Od čoho? Muž a žena sú rovní ako osoby i ako Božie deti. Rovní dôstojnosťou a právami. Ale keď chcete dostať kňazské svätenie, tak to nie! Nikdy!” Mária bola toho najviac hodná a Ježiš ani jej, ani žiadnej inej žene, ktoré s ním chodili a poslúhovali mu, nezveril poklad kňazstva; zveril ho apoštolom a učeníkom a potom ich nástupcom. Pavol VI. dal v tejto záležitosti jednoznačnú odpoveď dňa 27. januára 1977. Ak chcú ženy niečo pre Cirkev urobiť, priestor pre ich účinkovanie je inde.

Žila veľmi zbožná žena - Margita Chevrier. Ešte pred narodením dieťaťa každú sobotu vystupovala na vršok Fourvière v Lyone, aby sa pred obrazom Panny Márie modlila túto modlitbu: „Ó, Bože! Ó, presvätá Panna! Vám ho obetujem! On vám patrí! Ak by vám nemal patriť, prosím, aby ste ho hneď po krste vzali z tohto sveta!” Malý Anton prišiel na svet. Matka ho tak vychovávala, že sa stal nielen kňazom, ale založil aj Kongregáciu kňazov pod menom „Prado”. Aká veľká je táto matka pred Bohom! Aj ona myslela na „oslobodenie žien”? Boh volá. Ku kňazskému a rehoľnému stavu je mnoho povolání. Ale v dnešnom zmaterializovanom svete sa tieto povolania často stratia. Či matky nie sú povinné starať sa o tieto povolania? Kňážka rodinného krbu! Mária bude vyprosovať zvláštnu milosť a ochranu pre tieto matky, pre matky Ježišových kňazov. Modlime sa za dobré a sväte matky! Amen.

90 PROTESTANTIZMUS A MÁRIA

„Aby všetci jedno boli“.

90.1 „Otče, daj, aby všetci jedno boli...“

- tak sa modlil Kristus v predvečer svojho utrpenia. Kresťanstvo sa rozdelilo na niekoľko vetiev. Aj v samotnom protestantizme je mnoho siekt. V Anglicku ich napočítali 148, v Amerike 288 (Bertier). Kde sa tu môže hovoriť o jednote? A prečo je to tak?

Hľa, niektoré príčiny. Počet siekt rastie, lebo neuznávajú najvyššiu autoritu, ktorá by všetkých zjednocovala. Nemajú najvyšší učiteľský úrad, ktorý by zodpovedne vysvetľoval Bibliu. Každý ju vykladá svojším spôsobom a myslí si, že má pravdu. Preto je tak veľa omylov. Ako napr., že samotná viera stačí k spásu. Omyl a žriedlo mnohých iných omylov a bludov. Sv. Jakub jasne píše: „Viera bez skutkov je mŕtva“ (Jk 2,28). Nie sú potrebné skutky? Modlitba, sviatosti, sv. omša...? Stačí viera a nebo je už zaistené? A Mária? - Nepotrebná, lebo zacláňa Boha?!

Zakladatelia siekt - kto sú oni? Čo sú to za ľudia? Boh ich povolal a poslal? Cez nich robí zázraky? Ako sme už spomenuli, v Amerike je 288 siekt. Ježiš však povedal: „Ty si Peter, Skala, a na tejto skale postavím svoju Cirkev“ (Mt 16,18). A len jednu Cirkev. V tejto jednej Cirkvi je moc, nepretrhnutá reťaz pápežov, od Petra po Jána Pavla II. Možno otvoriť tým oči, ktorí nechcú vidieť?

90.2 Rozmýšľajúci ľudia sa vracajú

J.H. Newman bol anglikánskym pastorom. Keď videl, že nie je na dobrej ceste, rozhodol sa, že zmení vieru. Priatelia ho odrádzali: „Daj si pokoj. Keď prestúpiš do katolíckej Cirkvi, stratíš penziu, toľko peňazí! Čo si počneš?“ On krátko odpovedal: „Pravda je dôležitejšia ako peniaze!“ Vrátil sa. Prijal kňazské svätenie v katolíckej Cirkvi a potom sa stal dokonca kardinálom. Obdivuhodná osobnosť. Vedel rozmýšľať.

A tí, ktorí Máriu nechcú poznať, lebo im „zacláňa Boha“, vedia rozmýšľať? Hora nám zacláňa slnko. Mária má byť tou horou, ktorá nič nevie a nerozumie. Hora nám nikdy nedala slnko. Avšak Mária dala nám Boha a neustále nám ho dáva. Koľko obrátení sa uskutočnilo len v Lurdoch pričinením Karie? Nikto neoddelí Ježiša od Márie a Máriu od Ježiša. Čínske príslovie hovorí: „Keď piješ vodu, myslí na žriedlo.“ Ten, kto si uctí Ježiša, nesmie myslieť na Ježišovu Matku?

Nemecký duchovný spisovateľ Alban Stolz v jednej svojej knižočke obracia sa na protestantov. Hovorí: „Osmel sa a začni dnes. Každý deň recituj Zdravas Mária... Rob tak celý mesiac. Po mesiaci si tak obľúbiš modlitbu, že ju budeš recitovať ďalej, až do smrti...“ Táto kniha sa náhodou dostala do rúk protestantského teológa Hugona Lämmmera. Prečítal ju a radu si vzal k srdcu: každodenné 'Zdravas' vzbudilo v ňom vnútorný nepokoj, začal svedomito hľadať pravdu a našiel ju v katolíckej Cirkvi. 21. novembra 1858 prestúpil na katolícku vieru, neskôršie prijal kňazstvo a ako profesor katolíckej teológie prednášal vo Wroclawi. Tam bol menovaný aj za katedrálneho kanonika. Čo toto zapríčinilo? Každodenná zbožná modlitba „Zdravas Mária“. Mária mu nezaclonila Ježiša, naopak - dopomohla mu nájsť Ho. Kto rozmýšľa, ten využije milosť a vracia sa. Je to veľký dar - môcť začať znova.

90.3 Dnes protestanti prijímajú mariánsky kult

V roku 1928 sedemtisíc anglikánov, zhromaždených v Albert-Hall v Londýne, pod vedením svojich biskupov začali obrady - ale ako? Na začiatku recitovali Ave Mária“. Nedávno vo Francúzsku v Paríži protestantský pastor A. Dumas so súhlasom katolíckej vrchnosti po prvý raz predniesol kázeň o Biblii a o Božej Matke v krypte kostola Saint-Severin. Bolo to v roku 1965. A aký je počet ekumenických stretnutí a pobožností? V súčasnej dobe už nevyčísľateľný.

Najzaujímavejšie je svedectvo skupiny protestantov z Drážďan, ktorá v časopise „Sancta” píše: „Treba znova premyslieť otázku Márie. Prečo? Lurdy, teraz Fatima. Zázraky sú! Uzdravenia! Dopusiaľ lekári v Lurdoch uznali 1200 uzdravení, ktoré sa vedecky a prirodzene nedajú vysvetliť. Počas štyridsiatich rokov 11000 lekárov navštívilo Lurdy. Všetci majú slobodný prístup do informačného strediska. Pochádzajú z najrozličnejších štátov, sú príslušníkmi rôznych náboženstiev. Sú medzi nimi ateisti, pochybovači.- A čo my, protestanti? Máme právo nevedieť o týchto veciach? Neskúmať ich? Ignorovať ich? Nie je vhodnejšie priviesť Máriu do protestantskej Cirkvi? Ak Mária hovorí svetu cez zjavenia a cez zázraky, môže to robiť len s vedomím a súhlasom Boha. Tak teda, zapcháme si uši a budeme ľahostajní? Takýto postoj by bol nešťastím pre nás i pre celý svet. Aká by to bola zodpovednosť! Je nemožné ukryť sa pred hlasom Boha, ktorý hovorí skrze Máriu! Nesmieme odmietať ruku, ktorá - možno posledný raz - prináša nám vykúpenie.”

Hľa, postoj niekoľkých protestantských skupín. Logicky vedeli myslieť tí, ktorí boli autormi týchto názorov. Nehanbili sa s pokorou uznať, že v ich náboženstve chýba niečo veľké.

90.4 Mária - naša nádej!

Veľa sa hovorí o zjednotení kresťanov. Zjednotia sa kresťania? A kedy? V posledných rokoch sa tento problém posunul dopredu, predsa však neslobodno prepadať ilúziám. Zjednotenie pravoslávia s Cirkvou katolíckou bude ľahšie. Keď sa však jedná o zjednotenie s protestantmi, tu sú ťažkosti väčšie. Ale Boh je svojou prirodzenosťou všemohúci a Mária preveľa pomôže svojim príhovorom.

A čo treba, aby došlo k zjednoteniu? Je treba veľa dobrej vôle, treba spoločne vyznávať svoju vieru. Musí to byť vyznanie spoločnej viery! Musí byť spoločné, jednotné, to isté nadprirodzené myslenie. Dobrú vôľu priviesť Máriu do svojej Cirkvi sme videli u protestantov - uviedli sme to vyššie. Nech táto dobrá vôľa pokračuje ďalej - až k úplnému zjednoteniu. To chce Boh, to chce Mária. 2. vatikánsky koncil nazval Máriu Matkou Cirkvi. Ktorá matka nechce vidieť všetky svoje deti pospolu, zjednotené láskou, a pod tou istou strechou? Preto nebudme nečinní v tomto veľkom diele zjednotenia. Modlime sa s Cirkvou na úmysel zjednotenia - tým viac, že sa budeme modliť slovami samého Krista: „Otče, daj, aby všetci jedno boli.” Amen.

91 MÁRIIN KULT V NEBEZPEČENSTVE - ZLÉ ZNAMENIE

91.1 Úcta k Panne Márii

V roku 1967 zomrel v Krakove veľmi vážený misionár o. František Matelski CM. Počas svojej misionárskej práce prišiel raz do jednej farnosti a hovoril o svojom cestovaní „Prišiel som na železničnú stanicu, aby som si kúpil lístok na vlak, a vidím: akýsi elegantne oblečený pán, v čiernych šatách, s paličkou taktiež kupuje lístok do tej istej stanice ako ja. Nastupujem do vlaku, podobne aj tento pán, dokonca do toho istého oddelenia ako ja. Cestujeme spolu. Na konečnej stanici vystupujem. Vystupuje aj on. Zobral som si taxík, tento pán taktiež. Prišiel som do kostola, aby som predniesol svoju prvú prednášku, ten pán podobne. On je tu. Nevidíte ho, ale on je tu. Prečo prišiel? Čo chce? Ja vám budem hovoriť pravdu, on vás bude klamať. Ja budem hovoriť „áno”, on „nie”. Ja budem hovoriť o Bohu, on bude šepkať do ucha: „Never! ” Budem hovoriť o duši, on bude opakovať: „Duša nejestvuje, kto ju videl? ” Budem hovoriť o nebi, o vykúpení, o modlitbe, o sviatostiach - on tiež, ale svojím spôsobom: bude prekrúcať, cigániť, popierať... Ten pán je diabol! Všade sa túla, je všade, urobí všetko, aby vzal Bohu duše a získal ich pre svoje čierne kráľovstvo”. „Ako ručiaci lev obchádza a hľadá, koho by zožral” (1 Pt 5,8).

„Máriin kult je v nebezpečení,” tak povedal kardinál Štefan Wyszyński. Nič divné, pretože - podľa slov pápeža Pavla VI. - „Diabol sa votrel do Cirkvi.”

V zápase so satanom musíme prehrať? Nie! Preháva len ten, kto chce. Diabol je schopný na všetko, ak my nie sme schopní na nič. Správne napísal sv. Augustín: „Diabol je ako pes na reťazi,

môže štekateľ, ale uhrýzť môže len toho, kto sa k nemu priblíži.”

91.2 Prečo satan nemá rád Máriu

Lebo on zásadne nikoho nemá rád, on nikoho milovať nemôže. Ani Boha, ani anjelov, ani ľudí. On len nenávidí. Keď vidí, že Mária miluje Ježiša, jeho nenávisť silnie a rastie. Čím je niekto bližšie pri Bohu, tým viac sa hnevá. Jeho nenávisť voči Márii je mimoriadne veľká, lebo Mária sa pričínila o jeho porážku. „Ona pošliape tvoju hlavu,” povedal Boh hadovi v raji. Mária naozaj cez svojho Syna a so Synom pošliapala hlavu tohto pekelného hada a tak sa pričínila o jeho úplnú porážku. Diabol na to nikdy nemôže zabudnúť a nemôže jej to prepáčiť.

Prišiel dokonca do Lúrd. Bolo to 19. februára 1858. Keď Bernadeta uvidela Máriu, padla na kolenná, pozdvihla ruku s ružencom, urobila znak sv. kríža. Hľadiac na Máriu rozprávala sa s ňou, keď tu zrazu, od rieky Gave, prichádzali akési cudzie, zlostné hlasy. Boli pomiešané, popletené, ale jeden bol výraznejší, zrozumiteľný: „Zachráň sa, utekaj!” volal. Mária pozrela na tú stranu pozorne a prísne. Jej pohľad urobil svoje: hlasy zamĺkli, nastalo ticho. Čo to bolo? Diabol so svojimi kumpánmi predvídal, koľko dobrého Lurdy urobia. Aby tieto plány skrížil, strašil Bernadetu, chcel, aby utiekla. Bola to prvá skúška, ale nie posledná. Bolo ich viac.

Mária bdie nad svojimi deťmi a vtedy je najsmutnejšia, keď vidí, že tie deti nie u nej, ale niekde inde hľadajú pomoc. Diabol naďalej účinkuje. A kto sa s ním dá do kontaktov, zle skončí, ak sa čím skôr nevymaní z jeho okov. Koľko je na svete pobalamutených, popletených hláv? Stačí, keď vezmeme do rúk noviny - nekonečné rečenie, poľutovaniahodné incidenty, slovné útoky, teror, sabotáže, podvody, potláčanie náboženstva a základných ľudských práv, prestupovanie etického a morálneho poriadku... Avšak Boh vždy zvíťazil a zvíťazí. A my s ním! Sv. Ján napísal: „Maša viera je tým víťazstvom, ktoré premohlo svet” (1 Jn 5,4). Jediný Máriin pohľad vystačí, aby sa zlý duch dal na útek.

„Ako ručiaci lev obchádza, koho by zožral.” Nech obchádza. My nechceme patriť medzi tých, ktorých požíera. Nepotrebuje jeho ochranu. Máme našu najlepšiu Ochrankyňu a Matku, presvätú Pannu Máriu. Amen.

92 PRÁCA A ODMENA

„Čas sú peniaze; láska - peniaz pre nebo !”

92.1 Každý človek chce žiť

Ak chce žiť, musí pracovať. „Kto nechce pracovať, nech neje,” povedal sv. Pavol. Učiteľ, advokát, úradník, šófer... každý niečo zarobí. Je to dovolené. Jeden viac, druhý menej. Jeden pokladá za veľa i to, čo mu zostáva, ukladá na vkladnú knižku, druhému je to málo a musí šetriť; a niekedy ťažko zviazať koniec s koncom. Je však pracovisko, kde všetci môžu pracovať a kde všetci rovnako zarábajú.

92.2 Verím v život večný!

Recitujeme „Verím v Boha!” Vezmime len začiatok a koniec: prvé „Verím” a zakončenie: „Život večný”. Verím v život večný! Slová neobyčajne dôležité. Ony poukazujú na to, aký je zmysel môjho života. Pripomínajú cieľ. Aký je ošoh zo sluhu, ktorý nepozná svoje povinnosti? Čo je z vojaka, ktorý nevie, prečo nosí zbraň? Čo z pilota, ktorý nevie, kam má letieť? Čo z architekta, ktorý nevie, akú stavbu má postaviť? Čo z človeka, ktorý nevie, prečo je na zemi? Kam má ísť, čo má robiť, ako žiť? V staroveku žil veľký spisovateľ Tertulian. Dodnes poznáme jeho slová: „Najviac sa o to starám, aby som sa nezaoberal nepotrebnými vecami”. Večný život - áno! Všetko ostatné je menej dôležité!

92.3 Večný život

A kde je ten večný život? Ako tam ísť? Pán Ježiš povedal svoje meno: „Ja som Vzkriesenie a Život” (Jn 11,25), ale povedal i toto: „Nechcete prísť ku mne, aby ste mali život” (Jn 5,40). Teraz je všetko jasné. Večný život - to je Ježiš. A Ježiš je Synom Márie. A Mária je našou Matkou. A my: deti tejto Matky. Čo je ľahšie pre dieťa ako ísť za matkou? Matka ukáže cestu. Dokonca privedie, predstaví Synovi. Či môže byť lepší spôsob na to, aby sme si získali to, čo sa nepomíne, ale trvá večne? Večný život - to je Boh! A Boh hovorí: „Buďte svätí!” Buď svätým - taká je Božia vôľa. Koľko krát to Boh opakuje v Sv. písme. Keby Boh nechcel, aby som bol svätý, stvoril by ma ako rastlinu, strom, kameň, zviera. Ak ma stvoril na svoj obraz a podobu a dal mi nesmrteľnú dušu, to znamená, že chce a žiada si, aby som bol svätým. Niet dôležitejšieho záväzku ako je záväzok svätosti!

92.4 Kráľovstvo svätých

Večný život, Boh, nebo, kráľovstvo svätých - tam prijímajú len svätých. Od začiatku nikto sa tam nedostal bez svätosti. Nikto nie je povinný byť bohatý, učený, dobre a podľa najnovšej módy oblečený..., ale mám prísnu povinnosť byť svätým. Boh je svätý! Najsvätejší! Hovoríme: Trikrát svätý! A po Bohu: presvätá Panna Mária. Ona najviac čerpala zo svätosti Boha. A Boh zo svojej strany bol povinný dať jej toľko svätosti, koľko sa mohlo pomestiť do jej duše. Živý bohostánok musel byť tak ozdobený, aby bol dôstojným príbytkom Najvyššieho Boha. Najsvätejší Boh a presvätá Mária. Nikomu inému neprípisujeme titul „najsvätejší”, len Bohu. Nikomu inému titul „presvätý”, len presvätej Matke.

Sväté písmo nazýva Máriinu dušu „zamknutou záhradou”, stráži ju sám Boh. Všade sa totiž vkráda hriech. Je pravdou, že „v mnohom sa všetci prehršujeme” (Jk 3,2). Mária je výnimkou. Nijaký hriech ani jeho tieň dokonca ani najmenšia škvrna zla tam nemá prístup. Mária je záhradou, ktorú zamkol a stráži Boh. Nielen že ju stráži, ale aj ozdobuje a posväčuje. Najzáračnejšie kvety čností. Plná všetkých nadprirodzených bohatstiev. Zjednotená s Bohom. Účasť na Božej prirodzenosti a svätosti v takej miere, v akej to bolo dostupné pre stvorenie. Nad Máriou je už len svätosť Boha.

92.5 Božia Matka

Boh mal najlepšiu Matku a dal nám ju, aby sme neboli sirotami. Aká je to radosť mať v nebi takú Matku! Nielenže je svätá, presvätá, ale všetko, o čo prosí, môže dostať. Jeden pohľad, jedno znamenie, jedno slovo vystačí, a dostane to, o čo prosila Boha. Keď sa modlíme loretánske litánie, veľa krát opakujeme: „Oroduj za nás!” Hovorí sa, že modlitba je dychom duše. Vieme dobre: zdravý človek normálne dýcha. Keby bol dych nepravidelný, človek by sa zle cítil. A úplne zadržaný dych - to je smrť! Podobne je to s dušou. Zdravá duša dýcha, čiže často sa modlí. Zriedkavá modlitba znamená, že duša je chorá. Úplne zanedbaná modlitba - to je duchovná smrť. My o tom nevieme, lebo dušu nevidíme, Niekedy však aj krátka modlitba rozhoduje o večnosti.

Peter Chanel mal pätnásť rokov, chodil na vyučovanie ku svojmu pánu farárovi. Hodiny zo dna na deň sa stávali ťažšie, celkom ho to znechutilo. Nech sa stane, čo chce, viacej na hodinu nepôjde. Na ceste z hodiny domov stretol susedku. Cítil sa nejako zle, ona to videla. „Čo sa ti, Peter, stalo, čo ťa trápi?” „Skončil som, viac na vyučovanie nepôjdem!” „Dobre, ale poradil si sa s presväťou Pannou, predsa tak často sa k nej modlíš? Choď do kostola, kľakni si pred jej obraz a modli sa.” Išiel. O chvíľu akási divná radosť mu vstúpila do srdca. „Zostanem,” pomyslel si. O dvadsať rokov neskôršie nad tým rozmýšľal, čo sa s ním vtedy stalo. Azda ho zlý duch pomýlil a pobalamutil. Mária zvíťazila, bol vysvätený na kňaza.

Peter Chanel odišiel ako misionár do ďalekej Polynézie, pracoval tam mnoho rokov a podstúpil mučenícku smrť. Dnes si ho Cirkev ctí ako svätého. Je to dielo Márie. Krátka modlitba rozhodla o

časnom i večnom živote. Pamätajte na to, čo hovorí sv. Ľudovít Mária Grignon de Montfort: „S Máriou sa dosiahne väčší pokrok za mesiac, ako keby sme sa bez Márie usilovali mnoho rokov!“ Za chvíľku práce s Máriou môžeme mať večné nebo. Amen.

93 MÁRIA NÁS ČAKÁ!

„Kto mňa nájde, život má, tomu Syn vykúpenie, spásu dá!“

93.1 Máme Matku v nebi

V nebi máme najlepšiu a najkrajšiu Matku. Ona je v sláve a my sme na ceste. Dôjdeme tam? Mária nás Čaká.

Pripomeňme si Kalváriu, Pán Ježiš zomiera, pred svojou smrťou hovorí: „Hľa, tvoj syn! Hľa, tvoja Matka!“ Veľmi dobre poznáme obsah a význam týchto slov. Pre Máriu podľa ľudského úsudku je to krutá tragédia. Namiesto ideálneho Syna dostáva milióny detí. Akých detí? „Synu, pozri, čo mi dávaš! Vidíš - slepí, hluchí, paralytici... a keby len telá boli také choré - koľko je chorých duší? Pýcha, zmyselnosť, opilstvo, nevera, lenivosť, nenávisť, klamstvo... Synu! Také deti mi dávaš?“ „Áno! Pre všetky budeš Matkou. Cestu do môjho Srdca máš otvorenú“. A Mária plní úlohu Matky už dve tisícročia. Pre chorých je Uzdravením, pre utrápených Tešiteľkou, pre hriešnikov Útočiskom, pre všetkých Posilou, neustálo Pomocníčkou.

Hovorí sa, že sv. Gertruda mala zvláštne videnie. Videla Máriu, oblečenú do veľkého pláňa, a pod ním množstvo najrozmanitejších, prevažne divokých zvierat: levy, tigre, medvede, leopardy. Mária ich hladkala a prihovárala sa k nim s podivnou jemnosťou. A pomaly divoké zvieratá stávali sa ako tiché baránky. Sv. Gertruda pri pohľade na túto zmenu porozumela, že tieto zvieratá boli obrazom hriešnikov, ktorí sa obrátia, akonáhle nad nimi Mária rozprestrie plášť svojej starostlivosti.

Celý život človeka je dlhou cestou, plnou nebezpečenstiev a zodpovednosti. Každý deň, každú chvíľu potrebujeme milosti, lebo v každom okamihu sme ohrození. Môže sa stať nešťastná nehoda, choroba a mnohé iné nepríjemné udalosti, pokušenia, zlí ľudia... Toľko je rozličných chvíľ v živote a nevieme, ktorá s čím príde... Môžeme umrieť, postaviť sa pred Boha, počuť neodvolateľný výrok, ktorý rozhodne o našej večnosti..

93.2 Ježiš nám dal Máriu. Vedel prečo - Mária bdie nad nami.

a) V našom živote. - Žijeme krátko, aby sme slúžili Bohu. Umierame, aby sme ho videli. Krátka devíza, krátke heslo, ale zlatý kľúč do rajskej brány. Je hlúposťou mať veľký cieľ a pritom žiť malicherný život. Veľký cieľ - veľký život. A kedy ho budeme mať? Mahatma Gandhi, veľký človek, nebol kresťanom a predsa vedel rozmýšľať: „Človek nie je preto človekom, že má dve ruky a dve nohy, ale je človekom vtedy, keď sa stane tabernakulom Boha.“ Obdivuhodné! Sv. Pavol píše: „Neviete, že ste chrámom Božím?“ (1 Kor 3,16). Mária bola živým tabernakulom Boha. Dala nám Boha. I teraz prežíva najväčšiu radosť, keď vidí, že v dušiach jej detí prebýva Boh. Neprestávajme prosiť: „Oroduj za nás!“ Naše životné úlohy lepšie splníme s Máriou.

b) Vo chvíli smrti. - Mária Často robí zázraky, lebo vie, že táto chvíľa rozhoduje o večnosti. Je smrť naším nepriateľom? Áno! Môžeme povedať, že je zaťatým nepriateľom. V neustálom zápase so životom smrť vždy zvíťazí. Chorý, jeho rodina, lekár, lieky, nemocnica - všetci musia zložiť zbraň, keď sa smrť približuje. Od chvíle, kedy jestvuje ľudstvo, pochovala milióny ľudských bytostí. Nenásytná, číha na človeka, chodí za ním a v určitý deň ho berie. So smrťou sa nemožno dohadovať. Je veľmi silná a vedomá si je svojej sily. Je len jeden spôsob - tak postupovali svätí. Sv. Vincent z Pauly sa jej prihovárал: „Moja sestra!“ Pripomína nám ju každé „Zdravas Mária“, keď hovoríme: „pros za nás hriešnych teraz i v hodine smrti našej“. Mária myslí na náš život, ale myslí i na našu smrť, viac ako my sami!

Istý mladý človek zanedbal modlitbu a stratil vieru, zostalo mu len jedno: „Zdravas Mária”. Umierajúcej matke prisľúbil, že sa ho bude modliť každý deň. Teraz neveril v Boha, nemiloval jeho Matku, ale vzhľadom na sľub každý deň recitoval jedno Zdravas. Roky utekali. Prišiel k presvedčeniu, že jeho život nemá zmysel. Jedného dňa priložil si revolver k hlave - jeden malý pohyb a všetkému je koniec. V tej chvíli si však spomenul, že ešte neodrecitoval „Zdravas”. Začal ho hovoriť. Keď prišiel k slovám: „v hodine smrti”, zastal: „To je hodina mojej smrti...” Zbraň mu vypadla z ruky, začal plakať. Počul zvonit' na Anjel Pána... Mária ho zachránila. Vrátil sa a zmieril sa s Bohom. Bol zachránený život, bola zachránená aj duša. Máriino dielo!

c) Po smrti. - Mária nemôže zabudnúť na duše, ktoré sú v očistci. Naozaj nezabúda. Túto pravdu vyjadril štetcom jeden z najväčších umelcov sveta Mikaelangelo. V Sixtínskej kaplnke namaloval slávny obraz posledného súdu. Mimoriadne na ňom vyniká jedna skutočnosť: Mária drží v ruke veľký perleťový ruženec, ktorého sa chytajú duše v očistci a Mária ich ružencom vyťahuje do neba. Jej Syn Ježiš jej v tom nikdy nebráni. Je Matkou a Matka chce mať pri sebe všetky svoje deti. Je Kráľovnou neba, má isté práva, pozná ich a v plnej miere ich využíva.

Mária na nás čaká. Čaká a pozerá, vždy pripravená poslúžiť. Pomáha, keď vidí našu dobrú vôľu. S Máriou je isté víťazstvo! Kto ju nájde, život nájde, tomu Syn spásu dá!” Amen.

Koniec tretej, záverečnej časti.

Obsah

59 „BUDETE VEĽA TRPIEŤ, ALE BOŽIA MILOŠŤ VÁM DÁ SILU”	
SILA DUCHA V UTRPENÍ	2
59.1 Lucia, Hyacinta a František	2
59.2 Utrpenie zo strany najbližších	2
59.3 Ďalšie utrpenia	2
59.4 Pani povedala: „Budete veľa trpieť...”	3
60 „BUDEM SA ZA TEBA MODLIŤ.”	
DOBROTA	4
60.1 Mária sa modlí	4
60.2 „Budem sa za teba modliť.”	4
60.3 Máriina dobrotá	5
61 „NEBOJTE SA!”	
BÁZEŇ BOŽIA	6
61.1 Ľudia sa boja	6
61.2 Mária hovorí: „Nebojte sa!”	6
61.3 Naša slabosť	7
61.4 Mária-nevesta Ducha Svätého	7
62 MÁRIA SA USMIEVA	
ÚSMEV	7
62.1 Smiech	7
62.2 Úsmev	8
62.3 Najlepšia výchovateľka	8
63 ”HĽA, MATKA!”	9
63.1 Anjel a človek	9
63.2 „Hľa, matka!”	9

63.3	Mária nie je anjelom	10
63.4	Cez Máriu k Ježišovi	10
64	ČO O NEJ HOVORIA?	10
64.1	Posledný dar	11
64.2	Matka	11
65	OD VEČNOSTI BOH NA ŇU MYSLEL	12
65.1	Pýcha	12
65.2	Náprava Adamovho hriechu	13
65.3	Vtelenie	13
65.4	Nepoškvrnená	14
66	„MÁME JU TU. MÁME MÁRIU!”	14
66.1	Narodenie	14
66.2	Uvedenie do chrámu	15
67	ZVESTOVANIE - VIEME ĎAKOVAŤ?	15
67.1	Zvestovanie	15
67.2	Božie materstvo	16
67.3	Poďakovanie	16
68	BETLEHEM - MÁRIA UVAŽUJE A ROZJÍMA	17
68.1	Narodenie Spasiteľa	17
68.2	Viera	17
68.3	Rozjímanie	18
68.4	Učme sa rozmyšľať	18
68.5	Čo robiť?	18
69	SIMEON - TICHÉ UTRPENIE	19
69.1	Prvá cesta	19
69.2	Simeon	19
69.3	Meč	20
69.4	Problém utrpenia	20
70	„UTEKAJ!”	
	DNEŠNÉ ÚTEKY	21
70.1	Útek	21
70.2	Utečenci	22
70.3	Rôzne cesty	22
71	„VRÁŤ SA DO IZRAELSKÉJ KRAJINY!”	
	BOŽIA VÔĽA	23
71.1	„Zomreli!”	23
71.2	„Vráť sa do izraelskej krajiny...”	23
71.3	Návrat	24
71.4	Plniť Božiu vôľu	24

72 NAJSVÄTEJŠÍ DOMČEK NA SVETE	25
72.1 Nazaret	25
72.2 Práca	25
72.3 Jozefov učeň	25
72.4 Cesta do neba	26
73 STÁLA POD KRÍŽOM - MÁRIINO TAJOMSTVO	26
73.1 Máriino utrpenie	26
73.2 Ukrižovanie	27
73.3 „Dokonané je!“	27
73.4 Mária pod krížom	27
73.5 Spasenie	28
74 NA SVETE PRVÁ VEĽKÁ SOBOTA	28
74.1 Ticho	28
74.2 Koniec všetkého	28
74.3 Máriina viera	29
74.4 Hrob	29
75 ZÁKLAD NAŠEJ VIERY	30
75.1 Nedeľné ráno	30
75.2 „Raduj sa, nebies Kráľovná! Lebo koho si nosila, z mŕtvych vstal...“	30
75.3 Pros za nás!	31
76 PO ODCHODE KRISTA - RADOSŤ!	31
76.1 Nanebovstúpenie	31
76.2 Mária po Ježišovom Nanebovstúpení	32
76.3 Večeradlo	32
76.4 Duch Svätý	33
77 MÁRIA NÁS OPÚŠŤA - NANEBOVZATÁ	33
77.1 Mala veľké srdce	33
77.2 Zomrela Mária?	33
77.3 Nevieme kedy a kde	34
77.4 Nanebovzatie	34
78 MÁRIINA VEĽKOSŤ	35
78.1 Po Bohu je najväčšia Mária	35
78.2 Svadba v Káne Galilejskej	35
78.3 Plniť Božiu vôľu	35
78.4 Iná udalosť	36
78.5 Máriina veľkosť!	36
79 KEĎ RADIA DVE MATKY	36
79.1 Prosba matky	36
79.2 Začnime od začiatku, počúvajme!	37
79.3 Rodičia a deti	38

80 KRÁĽOVNÁ	38
80.1 Ustanovenie sviatku	38
80.2 Mária je Kráľovnou neba	39
80.3 Mária je tiež Kráľovnou zeme	39
80.4 Najhodnejšia zo všetkých je Mária	40
81 MÁRIINA ZEM	40
81.1 Poľsko	40
81.2 Máriina zem	40
81.3 Svätí	41
81.4 Celý svet	42
82 POD VIEDŇOU	42
82.1 Ján Sobieski	42
82.2 Turci	42
82.3 Víťazstvo	43
83 „TIETO JAZVY PATRIA K OBRAZU!”	
HOVORIA OBRAZY?	43
83.1 Obraz	43
83.2 Jazvy na tvári	44
83.3 Obrazoborectvo	44
83.4 Uctievanie obrazov	44
83.5 Obraz hovorí	45
84 MÁRIINE ZJAVENIA	
STRATENÝ POKLAD SA MÔŽE ZNOVA NÁJSŤ	45
84.1 Súkromné zjavenia	45
84.2 Potvrdenie Cirkvi	46
84.3 Prečo sú zjavenia?	46
85 MÁRIA MILUJE DETI	47
85.1 Pán Ježiš miloval deti	47
85.2 Prečo deti?	47
85.3 Vyvolenie	48
86 „LIST JE PRIJATÝ”	48
86.1 Janík mal päť rokov a dva mesiace	48
86.2 List napísaný, odoslaný, prijatý - bez obálky, bez poštovej známky...	49
86.3 Meno Mária	49
86.4 Naša matka	50
87 DIEŤA VYCHOVÁVATEĽOM MATKY?	50
87.1 Dieťa vychovávateľom matky?	50
87.2 Každá dobrá matka má opravdivé poklady v svojej duši.	50
87.3 Svätosť Márie	51
87.4 Najsvätejšia	51

88 MÁRIA CHCE VIDIEŤ NAŠU DOBRÚ VÔĽU	52
88.1 Človek sa topí	52
88.2 Obrátenie	52
88.3 Jurkov smútok	53
88.4 Mária je dobrá, najlepšia matka, všemohúca svojou prosbou	53
89 KŇAZ A MÁRIA	53
89.1 Kňaz a Mária	53
89.2 Vzťah medzi Máriou a katolíckym kňazom	54
89.3 Kňaz musí spolupracovať s Máriou	54
90 PROTESTANTIZMUS A MÁRIA	55
90.1 „Otče, daj, aby všetci jedno boli...”	55
90.2 Rozmýšľajúci ľudia sa vracajú	55
90.3 Dnes protestanti prijímajú mariánsky kult	55
90.4 Mária - naša nádej!	56
91 MÁRIIN KULT V NEBEZPEČENSTVE - ZLÉ ZNAMENIE	56
91.1 Úcta k Panne Márii	56
91.2 Prečo satan nemá rád Máriu	57
92 PRÁCA A ODMENA	57
92.1 Každý človek chce žiť	57
92.2 Verím v život večný!	57
92.3 Večný život	58
92.4 Kráľovstvo svätých	58
92.5 Božia Matka	58
93 MÁRIA NÁS ČAKÁ!	59
93.1 Máme Matku v nebi	59
93.2 Ježiš nám dal Máriu. Vedel prečo - Mária bdie nad nami.	59